

Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotus 13.2.2019 muistutukset, nähtävillä 28.3.–17.5.2019

Muistutukset 58 kpl, lisäksi 4 myöhemmin saapunutta kirjettä

Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotus pidettiin nähtävillä 28.3.–17.5.2019. Nähtävillä oloajan jälkeen on päädytty ratkaisuun, jossa kumottavien osayleiskaavojen alueelle osoitetaan yleiskaavassa kattavasti maankäyttömuodot, kun taas voimaan jääviä osayleiskaavoja päivitetään viiden teeman osalta, joita ovat:

1. Arvokkaat luontokohteet
2. Lentokonemelu
3. Maanalaisen radan yhteystarve (Lentorata ja Tallinna-tunneli)
4. Työpaikka-alueen laajenemissuunnat
5. Yhdyskuntateknisen huollon alue

Tuusulan yleiskaava 2040 asetetaan ehdotuksena uudelleen nähtäville.

Voimaan jäävät osayleiskaavat tai osayleiskaavojen osat:

- Tuomala II –osayleiskaava (KV 29.5.2017)
- Sulan osayleiskaava (KV 7.12.2015): Tuusulan itäväylän luoteispuoleiset osat
- Focus osayleiskaava (KV 16.3.2015)
- Ruotsinkylä – Myllykylä II osayleiskaava (KV 31.3.2014): lukuun ottamatta ET-aluevarauksen alta kumottavaa EO-aluetta
- Rykmentinpuiston osayleiskaava (KV 7.5.2012): Tuusulan itäväylän länsipuoleiset osat
- Kellokosken osayleiskaava (KV 6.9.2010): lukuun ottamatta taajamasta irrallaan olevia Haarajoen, Halkiantien ja Kittiläntien asuinalueita
- Ruskela – Vanhakylä – Ritasjärvi –osayleiskaava (YK 20.10.2000)
- Nahkela – Siippoo – Rusutjärvi –osayleiskaava (YK 22.6.1998)
- Ruotsinkylä – Myllykylä –osayleiskaava (YK 4.3.1998)
- Linjamäki – Keravanjokilaakso – osayleiskaava (13.11.1994, oikeusvaikutukseton)

Kumottavat osayleiskaavat tai osayleiskaavojen osat:

- Sulan osayleiskaava (KV 7.12.2015): Tuusulan itäväylän kaakkoispuolella olevat alueet
- Ruotsinkylä – Myllykylä II –osayleiskaava (KV 31.3.2014): yleiskaavaan osoitetun ET-aluevarauksen alta EO-merkintä
- Rykmentinpuiston osayleiskaava (KV 7.5.2012), Tuusulan itäväylän idän puoleiset osat
- Kellokosken osayleiskaava (KV 6.9.2010): taajamasta irrallaan olevat Haarajoen, Halkiantien ja Kittiläntien asuinalueet
- Jokelan osayleiskaava (KV 13.3.2006)
- Hyrylän laajentumissuunnat –osayleiskaava (KV 16.10.2000, osin oikeusvaikutteinen)
- Tuomala –osayleiskaava (KV 16.10.2000)
- Maantiekylä –osayleiskaava (KV 12.6.1995, oikeusvaikutukseton)
- Jokelan osayleiskaava (KV 13.3.2006)

1. Muistutus

Kohde S-1 (4) Mustojan pähkinäpensaslehto

Kyseistä aluetta ja ympäröivää metsää on hoidettu metsälain mukaisesti talousmetsänä. Pähkinäpensaat ovat yleistyneet kohteessa sen jälkeen, kun vanha kuusikko hakattiin muutamia kymmeniä vuosia sitten. Ennen hakkuita pensaita ei juurikaan esiintynyt alueella. Kaavamääräyksissä (S-1) kielletään kohteen muuttaminen niin, että sen ominaispiirteet vaarantuvat. Tämä on ristiriitaista ottaen huomioon, että nykyisin vallitseva tilanne ja nykyiset ominaispiirteet ovat osaltaan juuri alueella suoritetun metsänhoidon seurausta. Lisäksi on epäselvää, mitä tässä pitäisi noudattaa; lakia vai kaavamääräystä?

Toisaalta, jos aluetta ei jatkossa hoideta, on vaarana, että lopputulos on pian samankaltainen kuin viereisellä Mustojan lehtojensuojelualueella (LHA010011). Alue on kasvanut umpeen ja pähkinäpensaat ovat sieltä kadonneet. Uusi kasvava metsä on pääasiassa koivikkoa ja se vaatii myös jatkossa hoitotoimia, jotta metsän kasvu turvataan ja umpeen pusikoituminen vältetään. Tämä tapahtuu erillisen luontoarvopainotteisen metsänhoitosuunnitelman puitteissa (liite). Puustoa harventamalla ja vesakkoa raivaamalla turvataan myös pähkinäpensaiden säilyminen. Luonnonsuojelulain vaatimukset on otettu huomioon metsäsuunnitelman laadinnassa.

Alueella on tieliittymä ja sen läpi kulkee ajoura, joka on välttämätön 13 ha metsäalueen hoidolle ja puukuljetuksille jatkossa. Lisäksi tarvitaan käänköpaikka ja tilaa puun välivarastoinnille tien varressa. Jos kaavamääräyksillä rajoitetaan alueen normaalia metsätaloustaloutta, aiheutuu ylimääräistä työtä, tulonmenetyksiä ja kustannuksia, joiden korvaajasta ei ole tietoa. Omissa henkilökohteisissa suunnitelmissa on ollut rakennuspaikka nyt suojeltavaksi ehdotetun alueen eteläosassa, joko omaan tai perheenjäsenten asuinkäyttöön myöhemmin. Olen erittäin harmissani, jos merkintä yleiskaavassa rajoittaa suunnitelmien toteuttamista.

Vaadin kaavamerkin poistamista yllämainituin perustein.
kts. liitteet

Vastine: Pähkinäpensaslehdot ovat luonnonsuojelulain 29 §:n suojelemia luontotyyppisiä, joten laki kieltää suoraan niiden hävittämisen ja heikentämisen. Tämän vuoksi kaavamerkintää ei voi poistaa. Ympäristöministeriön ja Uudenmaan ELY-keskuksen ohjeistuksen mukaisesti kaavamerkintä on S-1, koska pääkäyttötarkoitus on luonnonsuojelu.

Luonnonsuojelulain 29 §:ssä lueteltuja luontotyyppisiä ei saa muuttaa niin, että luontotyyppien ominaispiirteiden säilyminen kyseisellä alueella vaarantuu. Pähkinäpensaslehdon hoidosta ja hoitotoimenpiteistä sovitaan Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa. Pähkinäpensaslehtoa hoidetaan usein esimerkiksi kuusia poistamalla.

Alueella jo sijaitseva ajoura säilyy.

Jos kyseessä on Auralan kiinteistö (858-414-0002-0068), on laskennalliset rakentamismahdollisuudet osoitettu kiinteistön toiselle palstalle. Palstalle, jossa Mustojan pähkinäpensaslehto sijaitsee, ei ole osoitettu laskennallisia rakentamismahdollisuuksia. Rakentaminen ratkaistaan lopullisesti kuitenkin suunnittelutarveratkaisulla.

2. Muistutus

Vaadin, että yleiskaavan mukaista kaava-aluetta laajennetaan myös Kellokosken keskustan kaakkoispuolelle Savikulman alueelle ja että tälle alueelle osoitetaan pientalovaltaista asuinrakentamista.

PERUSTELUT:

Maankäyttö- ja rakennuslain 39.2 §:n mukaisesti Yleiskaavaa laadittaessa on otettava huomioon muun muassa *"yhdyskuntarakenteentoimivuus, taloudellisuus ja ekologinen kestävyys"* sekä *"olemassaolevan yhdyskuntarakenteen hyväksikäyttö"* ja *"asumisen tarpeet"*.

Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotuksessa on Kellokosken alueen osalta todettu (selostus s. 41), että sen tarkoituksena on *"kehittää Kellokosken keskustaa monipuoliseksi kuntakeskukseksi ja lisätä kaupallisia palveluita kysynnän mukaisesti"*. Tämän tavoitteen toteutuminen edellyttää nähdäkseni erityisesti sitä, että alueelle kaavoitetaan myös uutta asuinrakentamista, jonka seurauksena palvelut voivat lisääntyä ja kehittyä.

Voimaan jäävässä Kellokosken osayleiskaavassa tämä Savikulman alue onkin nuolimerkinnällä osoitettu yhdyskuntarakenteen laajenemissuunnaksi, joten nyt tämän alueen jättäminen kokonaan uuden yleiskaavan kaava-alueen ulkopuolelle onkin yleiskaavan sisältövaatimusten ja edellä lausutun kaavan tavoitteen valossa vaikeasti perusteltava ratkaisu.

Asuinrakentamiseen esittämäni Savikulman alue sijaitsee aivan Kellokosken keskustan vieressä ja se rajoittuu pohjoisessa jo asemakaavoitettuun yleiskaavan mukaiseen AO-alueeseen. Myös kunnallistekniikka on käytännössä jo rakennettu tämän alueen reunoille. Pohdittaessa siis edellä lainattujen yleiskaavan sisältövaatimusten valossa Kellokosken alueen asuinrakentamisen tarpeiden huomioon ottamista siten, että yleiskaavallinen maankäytön suunnittelu perustuu *"yhdyskuntarakenteen toimivuuteen, taloudellisuuteen ja ekologiseen kestävyYTEEN"* sekä erityisesti *"olemassa olevan yhdyskuntarakenteen hyväksikäyttöön"*, on selvää, että Savikulman alue on sijainniltaan juuri tällainen kohde.

Käytännössä esittämäni alueen osoittaminen asuinrakentamiseen on Kellokosken täydennysrakentamista, koska se sijaitsee tosiasiasa olemassa olevan yhdyskuntarakenteen sisällä ja kiinni olemassa olevissa asemakaavoitetuissa asuinalueissa. Toisin sanoen tämän alueen rakentaminen tiivistää yhdyskuntarakennetta mahdollisimman toimivalla, taloudellisella ja ekologisella maankäytön suunnittelulla.

Ymmärrän kyllä, että kunta pyrkii sijoittamaan kuntataloudellisin perustein uudet asuinalueet lähtökohtaisesti kunnan omistamille maa-alueille, mutta tämän periaatteen ei pidä olla peruste poiketa yleiskaavan lain mukaisista sisältövaatimuksista etenäkään silloin, kun kysymys on näin selvästi Kellokosken alueen asuinrakentamisen kehittämisen kannalta keskeisestä ja poikkeuksellisen tarkoituksenmukaisesta uudesta asuinrakennuskohteesta. Katsonkin, että ratkaisu jättää tämä alue kokonaan yleiskaavan ulkopuolelle, osoittaa, ettei yleiskaava tältä osin perustu MRL 9 §:n ja MRA 1 §:n edellyttämin tavoin riittäviin selvityksiin yhdyskuntarakenteen kehittämistarpeista.

Pyydän lopuksi, että MRL 67 §:n mukaisesti minulle annetaan viipymättä erityistiedoksianto tämän kaavaehdotuksen mahdollisesta hyväksymispäätöksestä valitusosoituksineen. Tiedonanto pyydetään lähettämään sekä asiamiehen että muistuttajan yllä ilmoitettuihin osoitteisiin.

Vastine: Yleiskaavaa laadittaessa kunnan väestöennusteen mukaan Tuusulassa asuu vuonna 2040 noin 56 000 asukasta. Kasvu yleiskaava tavoitevuoteen 2040 mennessä olisi noin 17 000 asukasta, keskimäärin 800 asukasta vuosittain koko kunnan tasolla. Uusimpien ennusteiden mukaan (MDI aluekehittämisen konsulttitoimisto 2019) Tuusulassa asuu ainoastaan noin 41 600 asukasta vuonna 2040 ja tilastokeskuksen vuoden 2015 ennusteen mukaan noin 44 500 asukasta. Kunta on päivittänyt omaa väestöennustettaan myös alhaisemmaksi. MDI:n ennusteen mukaan kasvu on ainoastaan noin 3 000 asukkaan verran koko kunnassa vuoteen 2040 mennessä, vuosittain vain noin 150 asukasta. Suurin syy alentunut luonnollinen väestönlisäys: syntyvyys on laskenut voimakkaasti, väestö vanhenee ja kuolleisuus kasvaa. Muuttoliikkeen voimakkuus vaihtelee mm. pääkaupunkiseudun kehityksen myötä. Ennuste ei kuitenkaan huomioi uudisrakentamisen määrää, joten kunnan näkökulmasta kasvu on voimakkaampaa, ei kuitenkaan yleiskaavatyön aikaisen ennusteen suuruista.

Tuusulan kunta laatii väestösuunnitteen vuosittain. Kesällä 2020 laaditussa ennusteessa määritettiin kolme erilaista väestönkasvun skenaariota – Trendiennuste (0,1-0,2% vuosittainen kasvu), Tavoite-ennuste (noin 0,5% vuosittainen kasvu) ja Nopean kasvun ennuste (noin 1% vuosittainen kasvu). Vuonna 2044 Tuusulassa asuu suunnitteen (Trendiennuste) mukaan 39 365 asukasta. Tavoiteennusteen mukaan asukasluku olisi vuonna 2044 43 012. Nopean kasvun ennusteen toteutuessa Tuusulassa asuisi vuonna 2044 48 791 asukasta.

Kellokosken suuralue on kasvanut vuosien 2002 – 2012 välillä keskimäärin 65 asukasta vuodessa. Yleiskaavaehdotuksen laatimisvaiheessa väestöennusteen mukaan suuralue kasvaa vuoteen 2040 mennessä 1 400 asukkaalla, keskimäärin 100 asukasta vuosittain. Vuonna 2020 päivitetyn väestöennusteen mukaan kasvu on alle 1 000 asukasta Kellokosken suuralueelle vuoteen 2040 mennessä eli noin 50 asukasta vuosittain. Kaava mahdollistaa noin 3 000 asukkaan lisäyksen (200 asukasta vuosittain) yleiskaavaan merkityille uusille asuinalueille.

Kellokosken alueelle ei ole ennusteiden valossa tarpeen osoittaa paljon uusia asuinalueita. On tarkoituksenmukaista tiivistää olemassa olevaa rakennetta ja laajentaa hallitusti taajamaa olemassa oleva kunnallistekniikka, palveluiden sijainti ja kunnanmaanomistus huomioiden. Maapoliittisen ohjelman mukaan kunta kaavoittaa ensisijaisesti omistamiaan maita. Juuri lainvoiman saaneelle Linjapuisto II –alueelle on mahdollista sijoittaa noin 200 asukasta. Asemakaavatyö on käynnistynyt kunnan pääosin omistamalla Joenrannan alueella, jonne arvioidaan mahtuvan noin 400 asukasta, Kellokosken keskustan lainvoimainen asemakaava mahdollistaa kerrostalotuotantoa ja asukkaita jopa 800 kaava-alueelle. Myös HUS:n lopettaessa toimintonsa sairaala-alueelta, voidaan tilalle tutkia asutusta edulliselle sijainnille aivan taajaman keskustassa.

Kunnalla ei ole tarpeen laajentaa Kellokosken taajamaa Savikulman alueelle.

Savikulman alueella ei ole kunnan maanomistusta. Alueen erottaa olevasta Roinilampellon alueesta yksityisomistuksessa olevat viljellyt pellot. Keskustaan päin alueen erottavat Keravanjoen sivu-uomat, joissa on luotoarvoja ja maaperä rakentamiselle heikompi.

Kellokoskelle jää voimaan Kellokosken osayleiskaava lukuun ottamatta kolmea aluetta Järvenpäähän rajautuen. Kellokosken osayleiskaavassa on osoitettu asumisen laajenemisnuolet Roinilampellolta myös kohti Savikulmaa. Yleiskaavatyössä tehtyjen tarkkojen mitoitustarkastelujen vuoksi alueelle ei ole kuitenkaan painetta laajentaa

rakennetta yleiskaavan tavoitevuoteen mennessä. Voimaan jäävässä Kellokosken osayleiskaavassa on varauduttu 2 000 – 2 500 asukkaan kasvuun vuoteen 2030. Vaikka Tuusulan yleiskaava 2040 ei kumoa Kellokosken osayleiskaavaa, on yleiskaavatyössä tutkittu asumisen laajenemisalueiden tarvetta yksityiskohtaisemmin ja ajoitettu asumisen alueet kahteen vaiheeseen. Näin kunnan maanhankinta ja kunnallistekniikan rakentaminen voidaan ohjata tarkoituksenmukaisesti ja tehokkaasti oikeaan suuntaan.

3. Muistutus

Nähtävänä olevan Yleiskaava 2040 johdosta esitän seuraavat muistutukset:

1. Omistamani Klaavon tilaan nro 1:132 kuuluu Tuusulanjärven, Riihilahdentien ja Kirkkotien välisestä alueesta runsaan 1.5 ha suuruinen alue. Osa tästä alueesta on kaavoitettu 1980-luvulla merkinnällä P. Siihen on myöhemmin liitetty alue Tuusulanjärven rannasta, mikä Yleiskaavassa on merkinnällä V. Ympäröivä alue on kaavoitettu nyt pääasiassa merkinnöillä AO-1 ja AO-3. Vaadin, että omistamalleni puistoalueelle tulee rakennusoikeutta rakentamiseen soveltuvin osin samalla tavalla kuin muilla maanomistajilla on.

2. Koillis-Hyrylän kaavoitukseen II vaiheen kaavoituksessa on Klaavo 1:132 alueilla on MA ja RES –merkinnät. Vaadin, että em. alueiden suunnitellun käytön tilalle tulee voida kaavoittaa samanlaisella tehokkuudella kuin AK ja AO –merkinnöillä olevan ympäröivät alueet on kaavoitettu, tasapuolisen kohtelun vuoksi.

Vastine: Klaavon tilan palsta, joka sijoittuu Tuusulanjärven rannalle, on asemakaavoitettu puistoksi. Asemakaava ohjaa maankäyttöä yleiskaavaa tarkempana suunnitelmana. Kyseessä on Tuusulanjärvellä oleva vapaa rannan osa. Ranta-alueita ei tule tukkia kaikelta osin rakentamisella. Maakuntakaava ohjaa yleiskaavaa. Uusimaa-kaava 2050 :n taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeen määräyksen mukaan *Vyöhykkeen rakentamattomat rannat on yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa varattava yleiseen virkistykseen, jolle erityinen tarve edellyttää alueen osoittamista muuhun käyttöön.* Alue on luontoarvoiltaan myös merkittävä (Enviro Oy 2015) Kirkkotien lehtorinne, jonka puusto on varttunutta ja vanhaa kuusikkoa, jossa on runsaasti lahoppua ja tuoreita tuulenkaatoja. Pienpuustona on lähinnä pihlajaa. Metsäkuvio on tuoretta lehtoa, jonka kasvilajistoon kuuluvat käenkaali, kielo, oravanmarja, jänönsalaatti, mustakonnanmarja, valkovuokko, metsäorvokki, koiranheisi ja muutama pähkinäpensas. Kuvion pohjoisreunan notkelmassa on rytöinen, kaatuneiden puiden vuoksi hankalakulkuinen lehtokorpi, jonka tihku-pinnoilla kasvaa mm. leskenlehteä, ojakellukkaa, metsäkortetta, lehtokortetta, ojaleinikkiä, jättipalsamia ja mesiangervoa. Metsäalue täyttää METSO-ohjelman luokan I kriteerit (ks. Ympäristöministeriö 2008). Alue sopii hyvin myös lähikoulun opetuskohteeksi.

Klaavon kiinteistön palsta Kulloontien pohjoispuolella on merkitty tiiviiksi pientalovaltaiseksi asuinalueeksi AP-2 lukuun ottamatta pientä pelto-osuutta. Alueelle käynnistyy Koillis-Hyrylän osayleiskaavan laadinta, joka on merkitty kaavoitussuunnitelmaan.

4. Muistutus

Viite: Tilan nimi Niinikoski

1. Tuusulan yleiskaavaa 2014 koskevassa ehdotuksessa mainitaan, että:

Tämä yleiskaava ei korvaa seuraavia voimassa olevia osayleiskaavoja:

- Focus osayleiskaava
- Kellokosken osayleiskaava muilta kuin edellä mainituilta osin
- Linjamäki – Keravanjokilaakso-osayleiskaava
- Nahkela – Siippoo – Rusutjärvi-osayleiskaava
- Ruotsinkylä – Myllykylä-osayleiskaava
- Ruskeala – Vanhakylä II-osayleiskaava
- Rykmentinpuiston osayleiskaava
- Sulan osayleiskaava

Mainittu teksti on lukijalle harhaanjohtava, koska kuitenkin ehdotuksessa pyritään korvaamaan näitä mainittuja osayleiskaavoja. Harhaanjohtavan tekstin vuoksi lukija ja maanomistaja jättää syvällisemmän perehtymisen asiakirjoihin tekemättä ja tietämättään tulee hyväksyneeksi asioita, joista hänellä olisi lausuttavaa. Virheellisestä informaatiosta johtuen kaikkien maanomistajien tasapuolinen kohtelu ei toteudu. Tuusulan yleiskaavan 2040 ehdotus on näiltä puutteellisilta osilta korjattava ja asetettava asianmukaisesti uudelleen nähtäväksi.

2. Kohde on maa- ja metsätalousvaltaisella alueella sijaitseva, ehkä paikallisesti arvokas luontokohde, mutta ei millään muotoa laajemmin arvokas, koska maakunnassa on lukuisia vastaavan tapaisia kohteita.

Nykyisessä osayleiskaavassa, jota siis annetun informaation mukaan Yleiskaava 2040 ei korvaa, kohteeseen määritelty sl-1 alue on oleellisesti pienempi kuin nyt ehdotetussa yleiskaavassa oleva SL-1 alue. Ehdotettua aluetta on tilan etelä osalla laajennettu runsaasti leveämmäksi kuin aiemmissa rajauksissa. Rajaus on ulotettu alueelle, mikä parikymmentä vuotta sitten oli viljelyksessä oleva pelto. Tämä peltoalue on tarkoituksella metsitetty luonnonmukaisella tavalla metsäksi. Metsä on nyt voimakkaassa kasvuvaiheessa. Nyt siis tämä luontaisesti metsitetty peltoaluekin on ehdotuksessa merkitty SL-1 alueeksi. Tämä ehdotettu laajennus maa- ja metsätalousalueelle on peruttava. Tilan lähes koko varttuneen metsän pinta-ala on ehdotuksessa merkitty SL-1 alueeksi. Tämä on kohtuutonta. Toteutuessaan se estäisi kymmeniä vuosia käytössä olleen käytännön, mikä on mahdollistanut metsän talouspuun hyödyntämisen ja käytön. Ehdotuksen mukaisen metsän talouspuun käytön kieltäminen on peruttava. Ehdotetun alueen raja on merkitty suunnitelmassa kulkemaan aivan saunarakennuksen, puuvajan ja pihapiirin vierestä. Ehdotettu rajaus aivan liian lähellä rajoittaen käyttöä ja aiheuttaen mm. merkittävän turvallisuusriskin piha-alueella liikkuville henkilöille ja rakennuksille. Yksi rakennuksista, huvimaja sekä joen rantaan johtavat portaat, ovat jopa jäämässä ehdotetun SL-1 alueen sisään. Mökin ja muiden rakennusten sekä portaiden turvallinen käyttö (mm. lähistöllä olevien vanhenevien puiden kaatumisvaara tulevaisuudessa) vaarantuu ehdotetun rajauksen johdosta. Alueen rajausta on muutettava niin kauas rakennelmista siten, että henkilöturvallisuus ei vaarannu ja rakenteiden vaurioitumisriski poistuu.

3. Tilan kohdalla sl-1 alueen muuttaminen SL-1 alueeksi sekä SL-1 alueen laajentaminen maa- ja metsätalousmaalle, luontaisesti metsitetylle pellolle, on peruttava.

Vastine:

1. Yleiskaavan ohjausvaikutus selvennetään kaavakartalle ja –selostukseen. Ehdotuksen nähtävillä olon jälkeen on päädytty siihen, että alueet, joille jää voimaan osayleiskaava, ei tässä yleiskaavassa esitetä kuin tietyt tarkistetut teemat: **arvokkaat luontokohteet, lentokonemeluvyöhykkeet, työpaikka-alueen laajenemissuunta, maanalaisen rautatien yhteystarve (Lentorata ja Tallinna-tunneli) sekä**

yhdyskuntateknisen huollon alue. Kaavakarttaan lisätään osayleiskaavarajat ja –nimet ja kerrotaan kaavakartalla voimaan jäävät ja kumottavat osayleiskaavat tai osayleiskaavojen osat. Kaava asetetaan uudelleen ehdotuksena nähtäville.

2. ja 3. Kaavoituksen edustaja on käynyt muistutuksen antajan kanssa maastossa ja rajausta on tarkistettu siten, että istutusmetsät ja rakennukset jäävät sen ulkopuolelle. Muutoin SL-1 merkintä ja rajausta säilyvät alueella, koska joki ympäristöineen on tuoreessa luontoselvityksessä (Enviro 2017) arvotettu maakunnallisesti arvokkaaksi luontokohteeksi.

5. Muistutus

Viite: Tilan nimi Puuhamaa.

1. Tuusulan yleiskaavaa 2014 koskevassa ehdotuksessa mainitaan, että:

Tämä yleiskaava ei korvaa seuraavia voimassa olevia osayleiskaavoja:

- Focus osayleiskaava
- Kellokosken osayleiskaava muilta kuin edellä mainituilta osin
- Linjamäki – Keravanjokilaakso-osayleiskaava
- Nahkela – Siippoo – Rusutjärvi-osayleiskaava
- Ruotsinkylä – Myllykylä-osayleiskaava
- Ruskeala – Vanhakylä II-osayleiskaava
- Rykmentipuiston osayleiskaava
- Sulan osayleiskaava

Mainittu teksti on lukijalle harhaanjohtava, koska kuitenkin ehdotuksessa pyritään korvaamaan näitä mainittuja osayleiskaavoja. Harhaanjohtavan tekstin vuoksi lukija ja maanomistaja jättää syvällisemmän perehtymisen asiakirjoihin tekemättä ja tietämättään tulee hyväksyneeksi asioita, joista hänellä olisi lausuttavaa. Virheellisestä informaatiosta johtuen kaikkien maanomistajien tasapuolinen kohtelu ei toteudu. Tuusulan yleiskaavan 2040 ehdotus on näiltä puutteellisilta osilta korjattava ja asetettava asianmukaisesti uudelleen nähtäväksi.

2. Kohde "Puuhamaa" on hankittu parikymmentä vuotta sitten virkistys- ja polttopuun hankinta-alueeksi. Alue koostuu niemialuista, jotka aiemmin ovat olleet niittyjä. Niityille on istutettu kuusen taimet. Taimet on aikoinaan istutettu, kuten tapana oli, suoriin ja säännöllisiin riveihin. Alue on siis istutettu, ei luonnollisesti alkunsa saanut ja kasvanut. Tällainen istutettu alue ei ole maakunnallisten luontoarvojen puolesta suojeltava. Liitteenä kuvia istutetusta metsästä. Kaikkien muidenkin tilojen joen varressa olevat niemialueet on aikoinaan istutettu, eivät siis luontaisesti kasvunsa saaneet.

Ilmeisesti tuo puiden istutus on otettu huomioon muiden tilojen kohdalla luonnonsuojelurajojen ehdotuksissa koska mm. naapuritilan alueella istutusmetsä karttamerkintöjen mukaan on jätetty ehdotetun alueen ulkopuolelle.

Alue, jota nyt ehdotetaan muutettavaksi sl-1 alueesta SL-1-alueeksi, muodostaa 100 % koko tilan maa-alueesta. Tämä on siksi täysin kohtuuton ehdotus eikä sitä siten voida hyväksyä.

Aluetta hoidetaan siten, että jokeen kaatuneet puut korjataan pois kanoottireitin aukipitämiseksi eikä alue pääse ryteköitymään ja muuttumaan kulkukelvottomaksi. Alueelta myös kaadetaan metsänhoidollisesti ja turvallisuuden kannalta harvennuskelpoisia puita lähinnä polttopuiksi. Näin myös tulevaisuudessa pitää voida tehdä. Ehdotuksen mukaisen metsän talouspuun käytön kieltäminen on peruttava.

Alue on aktiivisessa virkistyskäytössä; alueella on 20 metrin portaat mökiltä rantaan ja laituri, mitkä osaltaan mahdollistavat alueen ja joen virkistyskäytön. Mökki, portaat ja laituri muodostavat kokonaisuuden, missä jokirannan käyttö oleellinen osa.

3. Ehdotus tilan sl-1 alueen muuttaminen SL-1 alueeksi on peruttava

kts. liitteet

Vastine: 1. Yleiskaavan ohjausvaikutus selvennetään kaavakartalle ja –selostukseen. Ehdotuksen nähtävillä olon jälkeen on päädytty siihen, että alueet, joille jää voimaan osayleiskaava, ei tässä yleiskaavassa esitetä kuin tietyt tarkistetut teemat: **arvokkaat luontokohteet, lentokonemeluvyöhykkeet, työpaikka-alueen laajenemissuunta, maanalaisen rautatien yhteystarve (Lentorata ja Tallinna-tunneli) sekä yhdyskuntateknisen huollon alue.** Kaavakarttaan lisätään osayleiskaavarajat ja –nimet ja kerrotaan kaavakartalla voimaan jäävät ja kumottavat osayleiskaavat tai osayleiskaavojen osat. Kaava asetetaan uudelleen ehdotuksena nähtäville.

2. ja 3. Kaavoituksen edustaja on käynyt muistutuksen antajan kanssa maastossa ja rajausta on tarkistettu siten, että istutusmetsät ja rakennukset jäävät sen ulkopuolelle. Muutoin SL-1 merkintä ja rajausta säilyvät alueella, koska joki ympäristöineen on tuoreessa luontoselvityksessä (Enviro 2017) arvotettu maakunnallisesti arvokkaaksi luontokohteeksi.

6. Muistutus

Liikennesuunnittelu ja siihen liittyvä viihtyvyys saatava osaksi Jokelan alueen kaavaa

Jokelan keskustan läpi Ridasjärventielle kulkeva läpiajoliikenne on este viihtyisän keskustan suunnittelulle.

Viihtyvyys, turvallisuus ja melusuojaus mukaan kaavasuunnitteluun - pelkkä laskennallinen "liikenteen läpäisykyky" ei riittävä mittari koko alueen kaavaa suunniteltaessa - näillä tekijöillä on pitkäaikainen perustavaa laatua oleva vaikutus alueen vetovoimaisuuteen.

Keskeisiä kohteita:

1. Yhdetie Jokelan läntiseltä työpaikka-alueen Ridasjärventien liittymästä Jokelatielle taajaman (Kolsanmetsä/Takoja) länsipuolelta liittyen Jokelantielle Hyvinkään puolella. Näin parannetaan Jokelan läntisen työpaikka-alueen liikenneyhteyksiä ja Jokelan viihtyvyyttä poistamalla nykyisin Hyvinkään suunnasta Jokelan keskustan läpi kulkevan läpiajoliikenteen aiheuttamaa haittaa viihtyvyydelle, sen nykyisin aiheuttamaa melua asuinalueille ja taajaman keskustaan kuulumattoman läpiajoliikenteen turvallisuushaitat.

Ridasjärventietä Nukarille kulkevan läpiajoliikenteen poistaminen keskustasta mahdollistaa myös Jokelan keskustan suunnittelemisen viihtyisän tulevaisuuden näkökulmasta.

2. Läntisen Ridasjärventien melusuojaus, muuttaminen kaduksi ja siirto kävelytien pohjoispuolelle pois asutuksen vierestä. Tällä "Pottinojan puiston" alueella olisi suuri virkistyskäyttöarvo, nykyinen läpiajoliikenteen melu pilaa koko alueen.

3. Hevoskylän suunnitteluun mukaan yhdistie Jokelantieltä Tuusulantielle Hevoskylän kohdalla. Tätä kautta parannetaan Jokelan liikenneyhteyksiä erityisesti Helsingin suuntaan ja edelleen poistetaan läpiajoliikennettä Jokelan keskustasta.

Vastine: Yleiskaavatyön yhteydessä ei ole suunniteltu uutta yhdystietä/kokoojakatua Kolsan ja Takojan länsipuolelle. Jokelan ja Hyvinkään maankäytön kehittymisen on arvioitu kasvattavan Jokelantien ja Ridasjärventien liikennemääriä, mutta liikenteen kasvu ei edellytä uuden seudullista liikennettä välittävän väylän suunnittelua Jokelan alueelle. Takojan ja Kolsan alueilla on virkistys- luonto- ja ympäristöarvoja, joihin väyläyhteys vaikuttaisi haitallisella tavalla.

Ridasjärventien maantielle ei ole yleiskaavan yhteydessä tehty liikennejärjestelmä tai tiesuunnitelmatason suunnitelmaa, jonka tavoitteena olisi maantien muuttaminen kaduksi. Yleiskaavatasolla ei ratkaista väylien melusuojaustarpeita.

Hevoskylän yhteydessä käsittelyssä oleva väylälinjaus, sen tarve ja rooli Jokelantien ja Pertuntien välillä tarkentuvat asemakaavoituksen yhteydessä. Palojoen metsän läpi osoitettu ohjeellinen väylälinjaus voi toteutua joko ajoneuvo- tai joukkoliikenneväylänä tai ainoastaan pyöräilyn ja kävelyn yhteytenä. Väylä ei välttämättä tule ajankohtaiseksi vielä tämän yleiskaavan tavoitevuoteen 2040 mennessä. Toteutuessaan väylä tulisi ylittämään Palojoen sillalla, jolloin voidaan turvata luotoarvojen säilyminen ja lajiston liikkuminen jokikanjonissa.

7. Muistutus

Vähänummentien varrelle merkitty työpaikkojen reservialue peittää kiinteistöstä 854-416-1-282 noin 95% jonka olen hankkinut tarkoituksena saneerata siitä premium tason asunto omaan käyttöön. Tämä kaavamuutoksen mahdollisuus asettaa minut mahdollittamaan tilanteeseen.

Tarvitsen selkeän vastauksen, mitä kiinteistölle tapahtuu, jotta voin tehdä päätöksiä toimenpiteistäni kiinteistölle.

Heikki Leinonen on käsitellyt huomautuksessaan laajemmin kaavamuutoksen aiheuttamaan tilannetta pientalokiinteistöjen omistajille ja allekirjoitan hänen näkemyksensä täysin, en vain viitsi tässä toistaa niitä.

Vastine: Ehdotuksen nähtävillä olon jälkeen on päädytty siihen, että alueet, joille jää voimaan osayleiskaava, ei tässä yleiskaavassa esitetä kuin tietyt tarkistetut teemat: **arvokkaat luontokohteet, lentokonemeluvyöhykkeet, työpaikka-alueen laajenemissuunta, maanalaisen rautatien yhteystarve (Lentorata ja Tallinna-tunneli) sekä yhdyskuntateknisen huollon alue.** Yleiskaava asetetaan uudelleen ehdotuksena nähtäville.

Vähänummentien alueelle jää voimaan Ruskela – Vanhakylä – Ritasjärvi –osayleiskaava, mutta tällä Tuusulan yleiskaava 2040:llä alueelle osoitetaan työpaikka-alueen laajenemissuunta nuolimerkinnällä, joka sijoitetaan Vähänummentien eteläpuolelle. Aluetta ei ole tutkittu sillä tarkkuudella, että kaavaan voitaisiin osoittaa aluevarausmerkintä. Mahdollinen työpaikka-alue suunnitellaan tarkemmin asemakaavalla, jolloin lähialueen asukkaat ovat osallisena kaavatyössä.

8. Muistutus

Muistutuksena ehdotukseen Tuusulan kunnan yleiskaavaksi 2040 esitän seuraavaa:

1. Tuusulan kunnan Kellokosken kylässä sijaitsevan maatilani Malmari (858-404-19-5) peltoaukean poikki suunniteltu viheryhteystarve tulee poistaa. Merkintä haittaa tilani maatalouden tulevaisuuden suunnittelua ja toteutuessaan haittaisi merkittävästi peltojen viljelyä. Toissijaisesti, mikäli yhteys katsotaan ehdottoman tarpeelliseksi, tulee se siirtää idemmäksi, kulkemaan Kittiläntien (vaihtoeto Kuusamontien) linjausta pitkin, niin ettei se miltei osin kulje pellolla.

Ottaen huomioon yllämainitun vaatimukseni kunnan on neuvoteltava Järvenpään kaupungin kanssa yhtenäinen linjaus. Järvenpään yleiskaava 2040 -luonnoksen kartasta päätellen kaupunki on myös linjannut viheryhteyden, joka Tuusulan puolella johtaisi peltoaukealleni, mutta hieman eri kohdasta kuin Tuusula.

2. Ohjeellinen tieliikenteen yhteystarve, joka kulkee maatilani peltojen poikki kaakko-luode -suuntaisena kohti Kellokoskea tulee poistaa. Linjaus on tarpeeton vastaavan tieliikenneyhteyden kehittämisen keskittyessä Vähänummentielle ja sen jatkeelle Radanvarsitien länsipuolelle. Suunnitelma haittaa tilani maatalouden tulevaisuuden suunnittelua ja toteutuessaan haittaisi merkittävästi peltojen viljelyä.

3. Kunnan tulee toimia niin, että tilani peltojen poikki kulkeva pohjavesialueen raja siirretään muutama kymmenen metsiä lounaaseen siten, että se tulee kulkemaan nykyisen peltotien linjalla. Nykyinen pohjavesialueen raja on eri kuin 1980-luvulla aloittaessani tilan viljelyä, eikä perustu kunnollisiin tutkimuksiin. Allekirjoittanut kannattaa ehdottomasti pohjavesien suojelua ja noudattaa maanviljelyssä tiukasti siihen liittyviä ehtoja. Yhtenäisen peltolohkon poikki kulkeva raja haittaa kuitenkin merkittävästi viljelyä, eikä sillä tässä tapauksessa ole merkitystä pohjaveden suojelun kannalta.

Vastine: 1. Tuusulan yleiskaava 2040 ei kumoa Kellokosken osayleiskaavaa. Alueelle jäävät voimaan osayleiskaavan merkinnät. Ekologinen yhteystarve kuvataan kuitenkin havainnollistamassa koko kunnan ekologista verkostoa. Yhteys siirretään jokivarteen. Maankäyttöä ja tarkempaa suunnittelua jää ohjaamaan Kellokosken osayleiskaava ja siinä olevat merkinnät.

2. Tieliikenteen yhteystarve eli Hyvinkään itäinen ohikulkutie ja Itäinen radanvarsitie on Keski-Uudenmaan logistiikan poikittaisyhteyksistä kolmantena ja viimeisenä toteutettava. Yhteys on pitkän aikavälin varaus, joka vastaa pääosin maankäytön kehittämisen tarpeisiin. Väylä voidaan toteuttaa vaiheittain. Väylä on merkitty oikeusvaikutteiseen Kellokosken osayleiskaavaan. Tie on myös maakuntakaavassa. Uusimaa 2050 -kaavaehdotuksessa tie on luokiteltu vuoden 2050 jälkeisenä aikana toteutettavaksi. Järvenpään Svengin asemakaavassa on merkitty tien varaus Vähänummentieltä kuntarajalle ja jatkumaan Kellokosken suuntaan.

Pohjois-eteläsuuntaisia pääväyliä yhdistävät etelässä Kehä III ja pohjoisessa valtatie 25, joiden väliin jäävällä alueella ei ole yhtenäisiä, hyvätaoisia poikittaisyhteyksiä valtateiden 3 ja 4 välillä. Keski-Uudenmaan logistiikan poikittaisyhteydet vastaavat tähän tarpeeseen ja yhteydet ovat hyväksytyjä niin maakuntakaavassa kuin Helsingin seudun maankäytön-, asumisen- ja liikenteen (MAL) suunnitelmassa. Poikittaisyhteyksinä ensimmäisenä toteutuu Järvenpää - Kantatie 45 -yhteys (toteutus ennen vuotta 2025), toisena Kehä IV, pohjoinen linjaus (toteutus 2025-2040). Tämän jälkeen Hyvinkään itäinen ohikulkutie (ja itäinen radanvarsitie pitkän aikavälin varauksena pääosin maankäytön kehittämisen tarpeisiin, toteutus vaiheittain).

3. Kunta ei voi vaikuttaa pohjavesialueen rajoihin kaavoissaan.

9. Muistutus

Muistutus Sarsalansuon lähteikkökorvelle (53) ehdotetusta sl-2 kaavamerkinnästä

Kaavamerkintä sl-2 yleiskaavaehdotukseen 2040 tulee poistaa seuraavin perustein:

-Kaavamerkintä estäisi hakkuusopimusten tekemisen puunostajien kanssa, koska puunostajat ovat haluttomia ostamaan puita metsäpalstoilta joilla on jokin metsäkäyttöä rajoittava kaavamerkintä.

- Kyseisellä alueella oleva n. 1 m² kokoinen lähde säilyy luonnontilaisena metsänkäyttöä ohjaavien säännösten vuoksi ilman sl-2 kaavamerkintääkin.

Vastine: Vesilain 2 luvun 11 §:n mukaan lähteen luonnontilan vaarantaminen on kielletty. Vuonna 2017 (Enviro Oy) alueella tehdyn luontoselvityksen mukaan kohteella sijaitseva lähde on menettänyt luonnontilansa eli lähde ei ole säilynyt luonnontilaisena metsänkäyttöä ohjaavien säädösten vuoksi. Etelä-Suomessa lähteet ovat erittäin uhanalaisia luontotyyppisiä.

Lisäksi Ruskela-Vanhakylä-Ritasjärvi -osayleiskaavassa osoitettua suojelurajausta sl-1 (9) on pienennetty, koska osa arvokkaasta luontokohteesta oli vuonna 2017 tehdyn luontoselvityksen perusteella tuhoutunut.

Kaavamerkintään ei tehdä muutoksia: kohteella on luontoselvityksen (Enviro 2017) mukaan lehtokorpea sekä ruoho- ja heinäkorpea, jotka ovat erittäin uhanalaisia luontotyyppisiä Etelä-Suomessa. Lehto-, ruoho- ja heinäkorpien uhanalaistumisen syyt ovat ojitus (ml. vanhojen ojitusten etävaikutukset ja kunnostusojitus), pellonraivaus, metsien uudistamis- ja hoitotoimenpiteet, purojen oikaisut ja perkaukset, rakentaminen (ml. tiet) sekä ruoho- ja heinäkorpilla lisäksi turpeenotto.

Uudenmaan ELY-keskuksen mukaan nyt on valmisteilla maankäyttö- ja rakennuslain mukainen yleiskaava, jonka mukaan arvokkaat luontokohteet tulee merkitä kaavaan. Tässä kohtaa ei noudateta metsälakia.

10. Muistutus

Metsäsuunnitelma-luonnonhoitopainotteinen

Pirttiniitunmäen sl-2(49) pienialainen jyrkänne alueelle on kaavaehdotuksessa merkattu kohdeksi. Vaaditaan merkintää poistettavaksi, koska kohde on voimassaolevan metsälain mukaan jo suojeltu kohde.

Ympäröivä metsäalue on metsälain mukaan hoidettua talousmetsää, jota hoidetaan alueella laaditun metsäsuunnitelman mukaan, ks karttaliite

liitteet; kaavakartta-selitteineen, hoitosuunnitelma-selitteineen

Vastine: Ruskela-Vanhakylä-Ritasjärvi -osayleiskaavassa olevaa suojelurajausta sl-1 (2) on pienennetty, koska osa arvokkaasta luontokohteesta oli vuonna 2017 (Enviro)

tehdyn luontoselvityksen perusteella tuhoutunut. Metsänkäyttöä ohjaavat säännökset eivät ole siten arvokasta luontokohdetta turvanneet. Merkintää ei poisteta, koska metsänkäyttöä ohjaavat säännökset eivät ole säilyttäneet kohdetta.

Uudenmaan ELY-keskuksen mukaan nyt on valmisteilla maankäyttö- ja rakennuslain mukainen yleiskaava, jonka mukaan arvokkaat luontokohteet tulee merkitä kaavaan. Tässä kohtaa ei siten noudateta metsälakia.

Kohde on lehtomaista kangasta, joka on Etelä-Suomessa vaarantuneeksi luokiteltu luontotyyppi.

11. Muistutus

Mattilan alueen asukasyhdistys toteaa yleiskaavaehdotuksesta seuraavaa:

Antamassamme lausunnossa vuonna 2008 koskien itäistä ohikulkutietä otimme myönteisen kannan tien rakentamiselle. Vuonna 2014 antamassamme lausunnossa totesimme, että pääsimme hyvässä yhteistyössä suunnittelijoiden kanssa tyydyttävään ratkaisuun, jossa Mattilan alueen liikenne saadaan sujuvasti liitettyä ohitustielle.

Nyt kyseenalaistamme kuitenkin ohitustieltä Mattilan alueelle Suopurontien jatkeeksi kaavoitetun liittymän tarpeellisuuden. Tuusulantie toimii varmasti vastaisuudessakin, jos ohitustie joskus toteutuu, riittävänä reittinä Kirkonkylän koulun risteykseen tulevan kiertoliittymän kautta sekä ohitustielle että Hyrylän suuntaan.

Kohta, johon liittymä ohitustieltä on kaavoitettu, on erittäin tiiviisti asutettua aluetta. Emme näe, että Suopurontietä on varaa leventää liikennemäärien kasvulle sopivaksi ilman, että tästä koituisi kohtuutonta häiriötä alueen asukkaille. Talojen perustukset ovat varmasti vaarassa, jos Suopurontien liikennemäärät kasvavat, sillä talot ovat lähellä tietä.

Lisäksi risteymä Suopurontie – Multatie – Suotie on keskeinen Kirkonkylän koululaisten kulkureitti, joten liittymä ohitustielle tästä kohtaa vaatisi hyvää suunnittelua, jotta koulutie ei muutu vaaralliseksi. Mielestämme liittymä Suopurontieltä ohitustielle rikkoo myöskin tärkeän viheralueen, metsän, joka on tällä hetkellä ja kaavassakin todettu tärkeäksi virkistysalueeksi. Kevyenliikenteenväylä olisi puolestaan todella järkevä asukkaitakin miellyttävä ratkaisu Suopurontien jatkeeksi aina Rykmentinpuistoon asti.

Vastine: Ohikulkutieltä ns. Kannistonmäen risteyksestä Suopurontielle kytkeytyvä väyläyhteys on esitetty ohikulkutien yleissuunnitelmassa (Mt 145 rakentaminen välillä Mäyräkori-Kirkonkylä, yleissuunnitelma). Yleissuunnittelun yhteydessä ohikulkutie ja Mattilan alue katsottiin tarpeelliseksi kytkeä toisiinsa katuyhteydellä. Sen parhaaksi sijainniksi arvioitiin tuolloin Suopurontien katukäytävä ja sen jatke ohikulkutien suuntaan. Väylä on yleiskaavassa linjattu kulkemaan virkistysalueeksi merkityn alueen vierestä. Suopurontien kautta osoitettu väylälinjaus on myös osa Koillis-Hyrylän alueen halkaisevaa yhteyttä Kulloontien ja Tuusulantien välillä. Yleiskaavassa, ohikulkutien sisäkehällä tämä väylä on toistaiseksi voitu osoittaa vain yhteystarpeena. Väyläyhteyden tarve, rooli, mitoitus ja yksityiskohtaisemmat ominaisuudet tarkentuvat yksityiskohtaisemmassa asemakaava-, tie- ja katusuunnittelussa sen tullessa ajan-kohtaiseksi.

12. Muistutus

1. Sikokallio

Ehdotuksessa on esitetty, että Rykmentinpuiston alueella sijaitseva Sikokallion alue olisi osittain asuinrakentamisen reservialuetta ja osittain työpaikka-alueita.

Sikokallio kuuluu kokonaisuudessaan tällä hetkellä urheilukeskuksen toiminta-alueeseen ja ihmisten käyttämään ulkoilualueeseen.

Sikokallion alueen merkinnät tulee muuttaa urheilu- ja virkistysalueeksi, merkintä VU ja sen rinteet lähivirkistysalueiksi, merkintä VL. Sikokallion koillisrinteen kohdalla työpaikka-alueet saavat ulottua 200 metrin päähän Tuusulan itäväylän reunasta mitattuna.

Sikokallion alue on tulevaisuudessa merkittävä virkistysalue sekä Rykmentinpuiston jopa 15 000 asukkaalle ja muille hyryläläisille ja tuusulalaisille. Ehdotus tuhoaisi koko Sikokallion alueen käytön virkistysalueena ja se ei noudata kunnan vuosien 2018 - 2021 strategiaa, jossa esitetään mm. "Sitoudumme kehittämään Tuusulan urheilukeskusta Helsingin seudun parhaaksi omaehtoisen harrastamisen ja aktiivisen urheilun ympäristöksi ja tapahtumapaikaksi".

2. Aattola

Aattola sijaitsee Kirkkotiellä, osoitteessa 24. Ehdotuksessa kiinteistö sijaitsee AO-3- merkinnällä olevalla alueella eli säilyvä omakotivaltainen asuinalue. Nykyinen noin 100 m²:n suuruinen rakennus on rakennettu noin sata vuotta sitten ja se tulee suojella sopivalla kaavamääräyksellä.

Kiinteistö on 5 200 m²:n suuruinen rantatontti, joka on merkitty nykyisessä asemakaavassa yleisten rakennusten tontiksi. Kunnan jätevedenpumpppaamo sijaitsee tontilla ja se vaikuttaa myös tontin tulevaan kaavoitukseen. Em. syystä tontin kaavamerkinnäksi tulee muuttaa virkistysalue tai puisto, jossa on polkuyhteys järvelle.

3. Hyrylän entinen ravirata

Entinen ravirata sijaitsee Fallbackantien varrella ja liittyy saumattomasti Tuusulan urheilukeskuksen alueeseen. Nykyisessä vuoden 1986 lainvoimaisessa Hyrylän kylän raviradan alueen rakennuskaavassa alue sijoittuu kokonaisuudessaan urheilu- ja virkistysalueelle, kaavamerkintä, VU-1 ja lisäksi alueella on kaavamerkintä pysäköimispaikka, p.

Yleiskaavaluonnokset olivat nähtävillä 11.8.2014 - 30.9.2014 lausuntojen ja mielipiteiden esittämistä varten. Tuusulan seudun vesilaitos kuntayhtymä on (nykyinen Keski-Uudenmaan vesi) yleiskaavaluonnoksesta 2040 antamassaan lausunnossa todennut entisen raviradan osalta seuraavaa: "Useaan otteeseen aiemmissa kuntayhtymän lausunnoissa (mm. vireillä olevassa Sulan osayleiskaavassa) huomiota on kiinnitetty nk. vanhan ravirata-alueen käyttöön. Vielä rakentamattoman alueen merkitys erityisesti pohjaveden määrän turvaamiseksi on kiistämätön. Nyt puheena olevassa kaavaluonnoksessa osa alueesta on merkitty KM-1 merkinnällä (Paikallinen vähittäiskaupan suuryksikkö). Tämä tarkoittaa käytännössä alueen pinnoittamista liikenteen ym. toimintojen tarpeisiin. Kyseinen alue on jo ainakin yhden vuosikymmenen saatossa useiden eri ympäristöasioista vastaavien organisaatioiden (Uudenmaan ELY-keskus, Keski-Uudenmaan ympäristökeskus) lausunnoissa tuomittu rakentamiseen soveltumattomaksi alueeksi nimenomaan pohjavesiriskien perusteella. Kuntayhtymän mielipide asiassa edelleen on, että alueen merkinnäksi tulee jättää virkistysalue V. "

Sula osayleiskaavaehdotus oli nähtävillä 22.5.2014 - 27.6.2014 raviradan alue oli siinä kaavamerkinnällä P-4 "Palvelujen ja hallinnon alue ". Tuusulan seudun vesilaitos kuntayhtymän mielipide edelleen oli, että alueen merkinnäksi tulee jättää virkistysalue VU-1. Kunnanvaltuusto hyväksyi 7.12.2015 raviradan alueen kaavamerkinnäksi P-4 " Palvelujen ja hallinnon alue ".

Yleiskaavaehdotuksessa on nyt entisen raviradan kaavamerkintä muutettu työpaikka-alueeksi TP. Kävin läpi 11.8.2014 - 30.8.2014 luonnoksesta annetut lausunnot ja mielipiteet, mutta en löytänyt niistä selvitystä em. muutokselle eli P-4 muutettu TP:ksi. Muutos vaarantaa vielä enemmän pohjavesiä kuin luonnosvaiheen tilanteen merkintä P-4, joka sekin oli huolestuttava, kuten Tuusulan seudun vesilaitos kuntayhtymän lausunnosta ilmenee.

Tuusulan kunta ja Hyrylän Palkkitie Oy ovat 14.1.2019 tehneet tilusvaihtoja, jossa kiinteistöjen arvon määrittelyssä on ravirata-alueen osalta käytetty P-4 palvelujen ja hallinnon alue.

Ympäristön ja pohjaveden kannalta paras ratkaisu mielestäni on pitää voimassa nykyinen kaavamerkintä VU-1. Tällöin se tukee myös urheilukeskuksen tulevaa käyttöä eli olisi kunnan strategian vuosille 2018 - 2021 mukainen " Sitoudumme kehittämään Tuusulan urheilukeskusta Helsingin seudun parhaaksi omatoimisen harrastamisen ja aktiivisen urheilun ympäristöksi ja tapahtumapaikaksi ". Suuremmissa tapahtumissa se voisi olla myös tilapäisesti pysäköintikäytössä esim. messuilla, koska se ei sijaitse niin lähellä pohjavesiä kuin nykyiset urheilukeskuksen pysäköinti-paikat.

Samalla se erottaisi tulevat Fallbackantien asuinalueet (nykyisen kunnan varikon alueet ympäristöineen) Hyrylän teollisuusalueesta tarpeellisella viherkaistalla.

4.Pertuntien asuinalue

Ehdotuksessa on Pertuntien varteen lisätty AO-alue, jota ei ole esitetty 11.8.2014- 30.8.2014 luonnosvaiheen lausunnoissa tai mielipiteissä. Se tulee poistaa kuntalaisten tasapuolisen kohtelun vuoksi. Sille ei ole myöskään tarvetta, sillä kunnalla on tarpeeksi maata Jokelan alueella asuntotuotantoa varten ja maapoliittisessa ohjelmassa on linjaus kaavoittaa ensisijaisesti kunnan omistamalle maalle.

Vastine: 1. Sikokallio: Kunnanhallitus päätti 25.2.2019 asettaessaan Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotuksen nähtäville *edellyttää, että Sikokallion alueen merkintä ja alueen rajausta tutkitaan uudelleen nähtävilläolon jälkeen siten, että alue säilyy retkeily- ja ulkoilualueena (esim. merkinnällä VR) ja alueelta osoitetaan vastaavalla merkinnällä yhteys Urheilukeskukseen.*

Alueelle on hyväksytty Rykmentinpuiston työpaikka-alueen asemakaava. Asemakaavassa on ratkaistu korttelirajat yleiskaavatasoa yksityiskohtaisemmin. Sikokallion laki on merkitty asemakaavassa lähi- ja virkistyspalvelujen alueeksi (VU-5) sekä lähi-virkistysalueeksi (VL).

Tuusulan yleiskaava 2040 kumoaa Rykmentinpuiston osayleiskaavasta Tuusulan itä-väylän idänpuoleiset osat. Väylän länsipuolelle jää voimaan Rykmentinpuiston osayleiskaava, jota päivitetään arvokkaiden luontokohteiden, lentokonemelman ja maanalaisen raideliikenteen yhteystarpeen osalta.

2. Aattola: Yleiskaavatyön yhteydessä on laadittu koko kuntaan Kulttuurimaisema - ja rakennuskantaselvitys. Selvityksessä on inventoitu lukuisia kohteita. Yleiskaavan mittakaavan 1:20 000 vuoksi kohteita ei ole voitu esittää kaavakartalla. Yleiskaavan

yleisissä määräyksissä kuitenkin viitataan selvitykseen, jonka kohteet ja niiden arvot on huomioitava alueiden yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja lupaharkinnassa.

Aattola on merkitty Kulttuurimaisema ja rakennuskanta -inventoinnissa 1-luokan kohteeksi. Suojelusuosituksen mukaan *rakennuksia ei saa purkaa. Rakennuksiin sallitaan säilyttäviä tai alkuperäistä asua kunnioittavia muutoksia, jotka tulee tehdä harakiten ja rakennuksen kulttuurihistorialliset ominaispiirteet huomioiden. Luokan kohteita muutettaessa ja korjattaessa tulee Keski-Uudenmaan maakuntamuseolta pyytää lausuntoa rakennuslupaa, poikkeamislupaa tai suunnittelutarveratkaisua haettaessa.*

Rakennuksen arvo on tunnistettu ja rakennuksen säilyminen varmistetaan asemakaavalla. Asemakaavassa kiinteistö on merkitty erillispientalojen korttelialueeksi ja lähivirkistysalueeksi. Aattolan rakennus on merkitty suojeltavaksi rakennukseksi.

3. Hyrylän entinen ravirata: Tuusulan yleiskaava ei kumoa Sulan osayleiskaavaa. Mahdollista asemakaavamuutosta tulee ohjaamaan Sulan osayleiskaava.

4. Pertuntien asuinalue: Asuinalueen lounaispuolelle on rakentunut poikkeusluvin teollisuusrakennuksia. Alueen maanäyttö tulee ratkaista tarkemmalla suunnittelulla, jonka vuoksi yleiskaavan toiseen ehdotukseen alueelle osoitetaan selvitysalue -merkintä (SE) nykyisestä asemakaava-alueesta teollisuuskiinteistöihin rajautuvalle alueelle.

13. Muistutus

Vaatimukset

Vaadimme, että yleiskaava 2040 ehdotusta muutetaan seuraavasti:

- Poistamalla S- merkintä omistamaltamme kiinteistöltä Rusutjärven rannasta.
- Poistamalla viheryhteystarve kiinteistöltämme, joka on peltoa ja metsää.

Perustelut

1. Kohde Rusutjärven tervaleppäkorpi on ELY-keskuksen tekemällä päätöksellä luonnonsuojelulain mukaan rajattu luontotyyppi, mutta se ei tarkoita sitä, että se olisi merkittävä kaavaan, joten merkintä on poistettava yleiskaavasta. Kunta saa meidän puolesta merkitä S- merkintöjä kunnan omistamille kiinteistöille, mutta ei yksityisten omistamille kiinteistöille.

2. Kaavamääräys selosteessa on sanottu, että " Merkinnällä osoitetaan virkistysalueverkostoon kuuluvat viheryhteydet ja -alueet. Merkintä voi tarkoittaa puistoa, viheraluetta tai kapeimmillaan jalankulun ja pyöräilyn väylää. Yhteyden tarkempi toteutustapa ratkaistaan asemakaavoituksella."

Ymmärrämme viheryhteystarpeen siinä mielessä, että luonnoneläimet kulkevat mistä kulkevatkin, mutta virkistyskäytön osalta ehdotus on poistettava yleiskaavaehdotuksesta.

Maa- ja metsätalous ovat elinkeinomme, joten emme hyväksy, että kunta kaavoituksella haittaa elinkeinoamme.

Lopuksi

Jättämällä huomiotta edellä esitetyt seikat Tuusulaan seuraavaksi laadittavassa oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa katsomme, että Tuusulan kunta sitoutuu korvaamaan vuosittain asianomaisille kiinteistöjen omistajille yleiskaavan seurauksena aiheuttamansa välittömän ja välillisen taloudellisen menetyksen, vahingon ja muun haitan täysimääräisenä kiinteistön omistajien ilmoituksen mukaan.

Vastine: Uudenmaan ELY-keskuksen mukaan (sähköposti Juha Lumme 1.7.2019) ympäristöministeriön ohjeistuksen mukainen merkintä kaavaan on S-1. Uudenmaan ELY-keskus on rajannut alueen luonnonsuojelulain mukaisena luontotyyppinä ja siellä on voimassa luonnonsuojelulaki, koska alueen pääkäyttötarkoitus on luonnonsuojelu.

Kiinteistön ja länsipuolella olevan asumiselle asemakaavoitetun alueen väliin on merkitty viheryhteystarve. Merkinnällä osoitetaan paikalliset virkistysalueverkoston kuuluvat viheryhteydet ja -alueet. Merkintä voi tarkoittaa puistoa, viheraluetta tai viheryhteyttä. Yhteyden tarkempi toteutustapa ratkaistaan asemakaavoituksella. Kun länsipuolelle osoitetut pientaloalueet asemakaavoitetaan, halutaan turvata viheraluetta asemakaavatonttien ja kyseisen kiinteistön väliin. Asemakaavassa ratkaistaan asia tarkemmin.

Lopuksi:

Maankäyttö- ja rakennuslaki

43 §: Rakentamis- ja toimenpiderajoitukset

Lupaa rakennuksen rakentamiseen ei saa myöntää siten, että vaikeutetaan yleiskaavan toteutumista. Lupa on kuitenkin myönnettävä, jos yleiskaavasta johtuvasta luvan epäämisestä aiheutuisi hakijalle huomattavaa haittaa eikä kunta tai, milloin alue on katsottava varatuksi muun julkisyhteisön tarkoituksiin, tämä lunasta aluetta tai suorita haitasta kohtuullista korvausta (ehdollinen rakentamisrajoitus). Haittaa arvosteltaessa ei oteta huomioon omistussuhteissa yleiskaavan hyväksymisen jälkeen tapahtuneita muutoksia, ellei niitä ole tehty yleiskaavan toteuttamista varten.

Yleiskaavassa voidaan määrätä, ettei yleiskaava-alueella tai sen osalla saa rakentaa niin, että vaikeutetaan yleiskaavan toteutumista (rakentamisrajoitus). Tällöin ei sovelleta, mitä 1 momentissa säädetään. Yleiskaavassa voidaan myös määrätä, ettei maaisemaa muuttavaa toimenpidettä saa suorittaa ilman 128 §:ssä tarkoitettua lupaa (toimenpiderajoitus).

Yleiskaavassa voidaan erityisellä määräyksellä kieltää käyttämästä rakennustoimintaan tarkoitettua aluetta enintään viiden vuoden aikana muuhun rakentamiseen kuin maatalouden ja muiden siihen verrattavien elinkeinojen tarpeita varten (määräaikainen rakentamisrajoitus).

Tässä pykälässä säädetyistä rajoituksista johtuvasta lunastus- ja korvausvelvollisuudesta säädetään 101 ja 140 §:ssä.

101 §: Lunastus- tai korvausvelvollisuus

Jos maa asemakaavassa tai 43 §:n 2 momentissa tarkoitettun määräyksen nojalla yleiskaavassa on osoitettu käytettäväksi muuhun tarkoitukseen kuin yksityiseen rakennustoimintaan eikä maanomistaja sen vuoksi voi kohtuullista hyötyä tuottavalla tavalla käyttää hyväkseen aluettaan, kunta tai, jos alue on kaavassa tarkoitettu tai osoitettu valtion tarpeisiin, tämä on velvollinen lunastamaan alueen tai suorittamaan haitasta korvauksen. Kohtuullista hyötyä arvioitaessa otetaan huomioon yleiskaavasta tai ranta-asemakaavasta maanomistajalle johtuva hyöty. Lunastus- tai korvausvelvollisuus ei koske 75 §:ssä tarkoitettua yhteiskäyttöaluetta, 91 §:ssä tarkoitettua aluetta, 93 §:ssä tarkoitettua yleisen tien tiealuetta eikä 94 §:ssä tarkoitettua katualuetta. Tässä

momentissa tarkoitettu lunastus- tai korvausvelvollisuus voi koskea maa- ja metsätaloutta varten osoitettua aluetta vain, jos kaavassa on asetettu sen käyttöä koskevia erityisiä rajoituksia.

Kun 1 momentin nojalla vaaditaan lunastettavaksi vain osa omistajalle kuuluvasta, yleiskaavaan tai asemakaavaan otetusta yhtenäisestä alueesta, kunnalla tai valtiolla on oikeus lunastaa koko alue.

140 §: Maisematyöluvan edellytykset

Alueella, jolla on voimassa asemakaava tai yleiskaava, maisematyö lupa on myönnettävä, jollei toimenpide vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen taikka turmele kaupunki- tai maisemakuvaa.

Alueella, jolle kunta on määrännyt rakennuskiellon asemakaavan laatimista tai muuttamista varten tai jolle yleiskaavan laatimista varten on määrätty toimenpiderajoitus, lupa voidaan myöntää, jollei toimenpide tuota huomattavaa haittaa kaavan laatimiseen taikka turmele kaupunki- tai maisemakuvaa.

Jos lupa kaivamiseen tai louhimiseen evätään yleiskaavassa olevan erityisen määräyksen nojalla taikka asemakaava-alueella, missä kaavaa ei ole päätetty muuttaa, lunastusvelvollisuudesta on voimassa, mitä maa-ainelain 8 §:ssä säädetään. Jos lupa muuhun toimenpiteeseen mainituilla alueilla evätään eikä maanomistaja sen vuoksi voi kohtuullista hyötyä tuottavalla tavalla käyttää hyväkseen maataan, hänellä on oikeus saada kunnalta tai, jos alue on tarkoitettu tai osoitettu valtion tarpeisiin, tältä korvaus vahingosta, joka hänelle siitä aiheutuu.

14. Muistutus

Yleiskaavaehdotuksesta ja sen käsittelystä sekä siihen liittyvästä päätöksenteosta annetaan seuraavat muistutukset:

Nähtävillä olevat asiakirjat / Menettelytapavirheet

Tuusulan kunnanhallitus on kokouksessaan 25.2.2019 hyväksynyt yleiskaavaehdotuksen nähtävillä. Varsinaisesta päätöksestä ei käy ilmi sitä Tuusulan yleiskaava 2040 – ehdotuksen, jonka kunnanhallitus on hyväksynyt, päivämäärää eikä sitä, mitkä asiakirjat kuuluvat ehdotukseen. Pöytäkirjan liitteinä väitetään olevan mm. Tuusulan yleiskaavakartta 2040 ehdotus korjattu, khall 25.2.2019 sekä Kaavamääräykset ehdotus, korjattu, khall 25.2.2019. Tällaisia asiakirjoja/näillä päivämäärillä varustettuja asiakirjoja ei kuitenkaan ole liitteinä. Tuusulan kunnan kotisivuilla on nähtävillä muistutusten tekoa varten Tuusula 2040 yleiskaavaehdotukseen liittyviä aineistoja, jotka ovat kuitenkin päivätty 13.2.2019. Lisäksi kaavakartassa (13.2.2019) olevat kaavamääräykset ja -merkinnät eroavat niistä määräyksistä ja merkinnöistä, jotka on esitetty erillisessä aineistossa Kaavamääräykset (13.2.2019). Samalla päiväyksellä ei voi olla kahdenlaisia toisistaan eroavia kaavamerkintöjä ja -määräyksiä. Nähtävillä ei siis voi laittaa erilaisia versioita kaavamerkinnöistä ja -määräyksistä.

Koska, kuten kaavaselostuksessa sivulla 26 todetaan, "Kaavaselostuksessa kuvataan kaavan tavoitteet, suunnitteluperiaatteet, kaavaratkaisun perustelut ja keskeiset arviointitulokset. Kaavaselostuksella ei ole suoranaisia oikeudellisia vaikutuksia, mutta sillä on huomattava merkitys kaavan sisällön, oikeusvaikutusten ja lainmukaisuuden tulkinnassa." on päätöksistä ja nähtävillä laitettavista

asiakirjoista selkeästi käytävä ilmi, mikä on selostuksen sisältö eli mitkä ovat ne kaavaselostusasiakirjat, joiden perusteella tehdään kaavan sisällön, oikeusvaikutusten ja lainmukaisuuden tulkintaa.

Kaavaselostuksesta tulisi käydä ilmi muutokset, jotka on tehty yleiskaavaluonnokseen. Myös se, miksi kyseessä ei enää olekaan nk. strateginen yleiskaava. Kaavan vaikutusten arviointi ei ole riittävää.

Koska on aivan ilmeisesti tapahtunut menettelytapavirheitä ja koska asiakirjoissa on sisällöllisiä puutteita, yleiskaavaehdotusta on korjattava ja tarkistettava. Ehdotus on hyväksyttävä uudelleen ja laitettava uudelleen nähtävillä siten, että asiakirjoista yksiselitteisesti ilmenee ehdotuksen päivämäärä ja ehdotuksen sisältö. Osallisten ja myös viranomaisten on yksiselitteisesti voitava tietää, mitkä ovat MRL:n mukaiset kaava-asiakirjat. Nyt näin ei ole.

Yleiskaava / osayleiskaavat – Tuusulan yleiskaava 2040 oikeusvaikutukset / Nähtävillä oleva kaavakartta ja siinä olevat merkinnät ja määräykset

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan yleiskaava esitetään kartalla, johon kuuluvat merkinnät ja määräykset. Ehdotusvaiheen kaavakartta päiväyksellä 13.2.2019 merkintöineen ja määräyksineen on ollut nähtävillä kunnan kotisivuilla. Nähtävillä olevan selostuksen sivulla 4 todetaan, että *Yleiskaava korvaa samaa aluetta koskevan aikaisemmin hyväksytyyn yleiskaavan, jollei kaavassa toisin määrätä*. Kaavaselostuksen sivulla 4 todetaan että yleiskaava 2040 ei korvaa mm. Nahkela – Siip-poo – Rusutjärvi – osayleiskaavaa (YK 22.6.1998). Nähtävillä olevassa kaavakartassa ei ole tätä koskevaa määräystä. Kaavaselostuksessa sivulla 26 todetaan, että *"Kaavaselostuksessa kuvataan kaavan tavoitteet, suunnitteluperiaatteet, kaavaratkaisun perustelut ja keskeiset arviointitulokset. Kaavaselostuksella ei ole suoranaisia oikeudellisia vaikutuksia, mutta sillä on huomattava merkitys kaavan sisällön, oikeusvaikutusten ja lainmukaisuuden tulkinnassa."*

Kaavakartan määräykseen tuleekin lisätä määräys niistä osayleiskaavoista, joita Tuusulan yleiskaava 2040 ei korvaa. Kaavakarttaan tulee merkitä jokaisen ei-korvattavan osayleiskaavan rajat ja nimi.

Selostuksen sivulla 4 todetaan edelleen "Alueella, jolla Tuusulan yleiskaava 2040 ei korvaa aikaisemmin laadittuja osayleiskaavoja, saatetaan kaava silti lainvoimaiseksi. Tuusulan yleiskaava 2040 on ohjeena, mikäli aikaisemmin laadittuja yleiskaavoja muutetaan tai uudistetaan". Sivulla 119 todetaan *"Yleiskaava on kuitenkin ohjeena, kun yksityiskohtaisempaa maankäyttöä suunnitellaan myös oikeusvaikutteisten osayleiskaavojen alueilla, koska nyt laadittu yleiskaava sisältää uutta tietoa muun muassa luonnon kannalta arvokkaista alueista, lentomelusta ja maisema-alueista"*. Kaavaselostuksessa ei ole riittävästi kerrottu, mitä oikeusvaikutuksia yleiskaavassa esitetyillä merkinnöillä ja määräyksillä on suhteessa voimaan jääviin osayleiskaavoihin. Kaavaselostuksessa tulee kertoa, millä tavoin Yleiskaavassa 2040 esitetyt merkinnät ja määräykset sekä selostuksessa esitetyt toteamukset ja ohjeistukset huomioidaan suunnittelutarveratkaisuja tehtäessä. Haja-asutusalueiden osayleiskaavoissa esitettyjen rakentamismahdollisuuksien toteuttaminenhan vaatii aina suunnittelutarveratkaisun. Yleiskaavaa ei ole laadittu MRL:n mukaisesti.

Selostuksen sivulla 126 todetaan seuraavaa: *"Hyväksytty yleiskaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi (MRL 42.1 §)".* Kyseinen momentti kuuluu kuitenkin seuraavasti *"Yleiskaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi"*. Teksti tulee korjata.

Yleiskaava / Erilliset kaavamerkinnät ja määräykset

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan yleiskaava esitetään kartalla, johon kuuluvat merkinnät ja määräykset. Nähtävillä on yleiskaavakartta merkintöineen ja määräyksineen.

Nähtävillä on kuitenkin lisäksi erillinen Kaavamääräykset -asiakirja, joka on otsikoitu seuraavasti: Tuusulan yleiskaava 2040, ehdotus 13.2.2019 koskevat 13.2.2019 päivättyä kaavakarttaa. Varsinaisen asiakirjan otsakkeesta ei käy ilmi, että kyseessä olisivat yleiskaavaehdotuskarttaan kuuluvat kaavamerkinnot ja -määräykset. Koska yleiskaavakartassa on jo kaavamerkinnot ja -määräykset, ei näiden erillisessä asiakirjassa olevien kaavamerkintöjen ja -määräysten voida juridisesti katsoa kuuluvan yleiskaavaehdotuskarttaan eikä koskevan 13.2.2019 päivättyä kaavakarttaa.

Edellä esitetystä huolimatta, annetaan tässä yhteydessä muistutuksia myös kyseisestä asiakirjasta.

Asiakirjan alussa olevista sanallisista kaavamääräyksistä, joihin ei liity kaavamerkintää, todetaan mm. seuraavaa:

- Sanallisia kaavamääräyksiä ei ole perusteltu eikä niihin ole viitattu kaavaselostuksessa.
- Sanallisten kaavamääräysten vaikutuksia ei ole arvioitu.
- Sanallisten kaavamääräysten oikeusvaikutuksia ei ole kerrottu.
- Sanallisissa kaavamääräyksissä todetaan ei-korvattavat osayleiskaavat. Osayleiskaavojen rajat ja nimet tulee merkitä kaavakarttaan. Lisäksi asiakirjassa on Valkoisia alueita koskeva kaavamääräys. Se tulee poistaa koskemasta niitä alueita, joilla olemassa oleva osayleiskaava jää voimaan.
- Määräys "Aluevaraukset sisältävät pääasiallisen käyttötarkoituksen lisäksi: -alueen sisäisiä teitä, katuja, aukioita ja pysäköintitiloja, -alueen sisäisiä puistoja, kevyen liikenteen väyliä ja ulkoilureittejä, -alueen käyttöön liittyviä yhdyskuntateknisen huollon alueita ja tiloja" tulee tarpeettomana poistaa.
- Lentomelua koskeva määräys on epämääräinen.
- Määräyksestä "Kulttuuriympäristö ja -maisema -Liitteessä X on Kulttuuriympäristö- ja rakennuskantaselvitys, jonka kohteet ja niiden arvot on huomioitava alueiden yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja lupaharkinnassa" ei käy ilmi, mihin liitteeseen viitataan. Kaavakarttaan ei kuulu liitteitä.

Kaavamerkinnoista ja -määräyksistä todetaan seuraavaa:

- -2 merkinnän määräys on epämääräinen ja vaikeasti tulkittavissa
- Vantaanjoen Natura - merkintään tulee liittää tieto, mihin merkintä pohjautuu. Merkintää tulee kuvata, jotta merkinnän vaikutuksia pystyisi arvioimaan.

Lisäksi kts. muistutuksen kohdat Nahkelan kylä / kyläalue sekä Seitsemän veljeksien reitti.

Nahkelan kylä / kyläalue

Nähtävillä olevassa ehdotusvaiheen kaavakartassa on mm. Nahkelan alueelle piirretty harmaa ympyrä merkinnällä Kyläalue. Samankokoisia ympyröitä on piirretty myös Linjamäkeen, Ruotsinkylään, Rusutjärvelle ja Vanhakylään. Tuusulan kylien kyläalueet eivät ole samankokoisia eivätkä ympyränmuotoisia (vrt. Esitys Kylät ja kulttuurimaisema), joten kyseessä ei voi olla kyläaluetta osoittava merkintä.

Kaavaehdotusta koskevassa yleisesityksessä ympyrämerkintä on nimetty Kyläksi. Jos halutaan merkitä kyläalueet, ne tulee tutkia ja rajata alueina eikä symbolilla. Asiakirjoista ei ilmene, miksi luonnosvaiheen kyläalueiden erilaiset aluerajaukset on muutettu samanlaisiksi ympyräsymboleiksi.

Nähtävillä olevassa kaavaselostuksessa todetaan kohdassa 4.4.7 Kylät seuraavaa: *"Suunnittelutarveratkaisuin mahdollistettava rakentaminen tulee ohjata mahdollisuuksien mukaan kyliin"*. Tällainen toteamus on vastoin voimassa olevia ja voimaan jääviä osayleiskaavoja. Koska toteamuksella on mahdollisesti osayleiskaavojen rakentamismahdollisuuksia vesittävä ohjaava vaikutus, tulee toteamus poistaa selostuksesta.

Lisäksi selostuksessa todetaan seuraavaa: *"Rakennusjärjestyksen muututtua 2018, poikkeusluvissa voidaan tapauskohtaisesti harkita, voidaanko laskennallisia rakennusmahdollisuuksia ohjata pienemmille rakennuspaikoille ja kyliin tiiviimmin kuin 1990-luvulla laadittujen mitoittavien osayleiskaavojen mukaan on mahdollista."* Onko tällainen toteamus tarpeen yleiskaavan selostuksessa?

Selostuksessa todetaan, että *"Paras lisärakentamisen paikka sijoittuisi esimerkiksi metsän reunaan ja avoimet peltoaukeat säilytetään vapaina rakentamiselta."* Koska osayleiskaavat jäävät voimaan ja rakennusjärjestys on voimassa, ei tällaista rakentamista ohjaavaa toteamusta ole syytä laittaa yleiskaavan selostukseen.

Kyläalueen määräyksessä todetaan seuraavaa: *Kylä, jolle tutkitaan mahdollisuutta MRL 44 §:n mukaisen osayleiskaavan laatimiseen.* Selostuksessa puolestaan todetaan, että *"Yleiskaavatyön jälkeen tutkitaan, onko tarvetta uudistaa kylien osayleiskaavoja ja laatia MRL:n mukaisia kyläkaavoja, jotka mahdollistavat rakentamisen suoraan rakennusluvilla."* Ovatko toteamukset yhteismitallisia? Mitä tarkoitetaan tässä kylien osayleiskaavoilla?

Selostuksessa todetaan edelleen: *"Ennen uuden osayleiskaavan vireille tuloa rakentaminen tutkitaan suunnittelutarveratkaisuin."* Mitä tarkoitetaan uudella osayleiskaavalla? Miten rakentamisesta päätetään, kun uusi osayleiskaava on tullut vireille ja sitä laaditaan? Rakennusjärjestyksessä on määräys, että koko kunta on suunnittelutarvealuetta. Yleiskaavan selostukseen ei ole tarvetta laittaa kyseistä toteamusta, joka mahdollisesti sekoittaa suunnittelujärjestelmää.

Toivomuksena on yleisesti ottaen, että selostuksen teksti olisi täsmällisempää.

Seitsemän veljeksien vaellusreitti

Yleiskaavaluonnoksessa oli esitetty Seitsemän veljeksien vaellusreitti, joka kulki osittain muistuttajan omistamalla alueella metsässä. Ehdotuksen selostuksessa todetaan Seitsemän veljeksien vaellusreitistä sivulla 25 seuraavaa: *"Mielipiteiden vaikutuksesta ...Seitsemän veljeksien vaellusreitit linjausta muutettiin."*

Vaellusreitit siirtäminen pois muistuttajan omistamalta alueelta metsästä Nahkelantien varteen on taloudellisesti järkevä ja kaikin puolin hyvä ratkaisu.

Yleiskaavaehdotuksessa on luonnoksesta poiketen osoitettu Seitsemän veljeksien vaellusreitti ohjeellisena. Kaavamääräys poikkeaa siis aikaisemmasta suunnitteluvaiheesta. Muutosta ei ole selostuksessa perusteltu.

Kaavaselostuksessa sivulla 26 todetaan, että *"Kaavaselostuksessa kuvataan kaavan tavoitteet, suunnitteluperiaatteet, kaavaratkaisun perustelut ja keskeiset arviointitulokset. Kaavaselostuksella ei ole suoranaisia oikeudellisia vaikutuksia, mutta sillä on sillä huomattava merkitys kaavan sisällön, oikeusvaikutusten ja lainmukaisuuden tulkinnassa."*

Ehdotusvaiheen selostuksen tekstistä ei selviä, miksi määräykseen on lisätty sana ohjeellinen. Selostuksesta ei käy ilmi, mitä määräyksessä oleva sana ohjeellinen tarkoittaa. Yleiskaava on tarkoitettu hyväksyä oikeusvaikutteisena. Selostuksesta tulisi käydä ilmi, mikä on kaavamääräyksen *Ohjeellinen Seitsemän veljeksien vaellusreitti* oikeusvaikutus.

Lisäksi selostuksessa todetaan: *"Vuonna 2013 laadittiin Seitsemän veljeksien vaellusreitin -esiselvitys (Lamminpää) reitin uutta linjausta varten. Aiemmin toimitettu ulkoilureitti kulkee Ruotsinkylän maanainesteno-alueella, eikä sitä ole Tuusulassa koskaan rakennettu. Osa reitistä on toteutettu Nurmi-järvellä ja Hyvinkäällä. Seitsemän veljeksien vaellusreitti lähtee Helsingistä Aleksis Kiven patsaalta, josta sen on suunniteltu jatkuvan Vantaan, Tuusulan ja Nurmijärven kautta aina Hyvinkäälle saakka. Vaellusreitin uutta linjausta ja mobiilisovellusta tutkitaan Tuusulan osalla. Kaavaehdotukseen reitti on osoitettu välille, Myllykyläntie – Ruotsinkyläntie – Lahelantie – Nahkelantien olemassa olevaa tietä pitkin."* Pitäisikö tekstin kuulua tiealuetta pitkin, koska vaellusreitinhän ei voi kulkea tietä pitkin?

Muuta

Tämän muistutuksen antajille tulee lähettää vastine muistutukseen sekä kirjallisesti tieto yleiskaavan hyväksymisestä.

Yhteenveto

Nähtävillä olevissa asiakirjoissa on paljon ristiriitaisuuksia eritoten koskien voimassa olevien osayleiskaavojen suhdetta tekeillä olevaan koko kunnan yleiskaavaan. Yleiskaava-asiakirjoja tulee tarkistaa siten, että niistä käy selkeästi ilmi eritoten haja-asutusalueiden suunniteltu rakentaminen ja maankäyttö.

Mitään erillisiä kaavamerkintä- ja kaavamääräysluetteloita ei voi olla. Merkinnät ja määräykset kuuluvat kaavakarttaan. Selostuksen tulee muodostaa yksi selkeä kokonaisuus. Oikeusvaikutukset tulee arvioida. Jne. Mahdollisten muutoksenhakujen kannalta on tärkeää nimetä ja luetella selkeästi ne yleiskaava-asiakirjat, joita kunnanvaltuuston päätös tulee koskemaan. Vrt. MRL, MRA ja ympäristöministeriön ohjeet. Yleiskaavaehdotusta tulee korjata ja tarkistaa ja selkeä yleiskaavaehdotus tulee laittaa vielä uudelleen nähtäville ennen kaavan hyväksymistä.

Vastine: Kunnanhallitus asetti kokouksessaan 25.2.2019 Tuusulan yleiskaavaehdotuksen nähtäville. Aineisto oli valmisteltu kuntakehityslautakunnan kokoukseen päivälle 13.2.2019. Kaavan edettyä lautakunnasta hallitukseen aineistoja ei muutettu. Asianhallintajärjestelmä CaseMiin merkitään kokouksen asialistan liitteet pykälään kokouspäivämäärän mukaan, vain liitteen otsikko asialistalla ja pöytäkirjassa siis muutuvat.

Kaava on laadittu paikkatieto-ohjelmalla, jolloin kaavakartalla on ainoastaan merkintöjen otsikot. Määräykset ovat olleet erillisellä liitteellä. Lopulliseen, hyväksyttävään kaavakarttaan tuodaan kaikki määräykset kuvana samalle karttalehdelle.

Ehdotusvaiheen nähtävillä olon jälkeen on päädytty ratkaisuun, jossa kumottavien osayleiskaavojen alueelle osoitetaan kaikki kaavan merkinnät oikeusvaikutteisina, ja voimaanjääviä osayleiskaavoja tarkistetaan tiettyjen rajattujen teemojen osalta, joita ovat arvokkaat luontokohteet, lentokonemeluvyöhykkeet, työpaikka-alueen laajenemissuunta, maanalaisten rautatien yhteystarve (Lentorata ja Tallinna-tunneli) sekä yhdyskuntateknisen huollon alue.

Koska kaavaratkaisu muuttuu olennaisesti, asetetaan Tuusulan yleiskaava 2040 uudelleen ehdotuksena nähtäville. Kaavamerkintöihin, -määräyksiin ja -selostukseen tehdään merkittävästi muutoksia. Kaavakartalla luetellaan voimaan jäävät ja kumottavat osayleiskaavat tai osayleiskaavojen osat sekä merkitään näiden rajat.

15. Muistutus

Muistuttaja on vuonna 2006 ostanut 4990 m² suuruisen määräalan tilasta Mäntysaari 858-409-3-159. Määräalan kiinteistötunnus on 858-409-2-159-M605. Määräala on edelleen lohkomatta, koska alue on ollut rakennuskiellossa kaavan laatimista varten. Määräalan karttaote on muistutuksen liitteenä 1. Määräala on rakentamaton.

Tuusula 2040 -kaavaehdotuksessa yli puolet määräalasta sijoittuisi MA - kaavamerkinnän alueelle. MA -merkinnällä tarkoitetaan ehdotuksessa maisemapeltoa, jota koskee kaavaehdotuksen mukaan seuraava kaava- määräys:

"Alueet on säilytettävä avoimina maisema-alueina. Alueille ei sallita uusia rakennuspaikkoja, mutta korvaava rakentaminen ja vähäinen laajentaminen on sallittua. Alueella on voimassa maankäyttö - ja rakennuslain (MRL) 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus, joka koskee kaivamis-, louhimis-, ta-soittamis- ja täyttämistöitä tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä."

Kaavamääräys merkitsee siten pysyvää uudisrakennusoikeuden menetystä MA-alueilla. Kyse on maisemallisesta suojelualuevarauksesta. Loppuosa muistuttajan määräalasta sijoittuu kaavaehdotuksessa A0-1 alueelle, eli omakotivaltainen asuinalue -kaavavaruksen alueelle.

Maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999, MRL) 39 §:ssä säädetään yleiskaavan sisältövaatimuksista. Mainitun lainkohdan 2 momentin mukaan yleiskaava ei saa aiheuttaa maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle kohtuutonta haittaa. Lain esitöiden (HE 101/1998) mukaan:

"Kohtuullisuusharkinnassa tulee ottaa huomioon yleiskaavan aluevarausten ja kaavamääräysten muodostama kokonaisuus maanomistajan kannalta. Kohtuullisuusharkintaan vaikuttavat luonnollisesti yleiskaavan oikeusvaikutukset. Rakentamiseen kohdistuvat oikeusvaikutukset ovat ehdolliset 43 §:n 1 momentin tarkoittamalla tavalla, ellei kaavassa nimenomaisesti ole 43 §:n 2 momentin nojalla toisin määrätty. Rajoitukset voivat laissa säädetyillä edellytyksillä johtaa lunastukseen tai korvaukseen."

Tilanne, jossa yksityinen maanomistaja menettää yleiskaavan suojellisen kaavavaruksen ja sitä koskevan kaavamääräyksen johdosta pääosan omistamansa, olosuhteiltaan hyvin uudisrakennuskelpoisen alueen uudisrakennusoikeudesta ja joutuu siten maksamaan maisemansuojelusta erittäin merkittävän summan menetettynä myyntitulona, on kokonaisuutena arvioiden lähtökohtaisesti kohtuuton maanomistajalle ja siten MRL 39 §:n vastainen. Maisemansuojelu tapahtuu aina yleiseen etuun liittyvien tavoitteiden johdosta ja kaavoituksessa kunnan halusta toteuttaa näitä yleisen edun tavoitteita. Täten maisemansuojeluun varatut alueet on ensisijaisesti sijoitettava kunnan omistamille maille, joita tälläkin nk. Anttilanrannan alueella on runsaasti, kuten muistutuksen liitteenä 2 olevasta karttaotteesta käy ilmi. Maisemapeltojen sijoittaminen voidaan siten tällä alueella toteuttaa kunnan omistamille maille vaarantamatta kaavan maisemansuojellisia tavoitteita.

Edellä esitetyn perusteella muistuttaja vaatii, että MA-aluevarausta muutetaan kaavassa siten, että maisemansuojellinen varaus nk. Anttilanmäen alueella sijoitetaan kunnan omistamille maille ja yksityinen maa varataan rakennustarkoituksiin laajentamalla muistuttajan määräalalla A0-1 kaavavaruksen aluetta kattamaan koko määräala tai valtaosa siitä.

Muistuttaja pyytää, että hänelle toimitetaan tiedoksi kunnan vastine/ lausunto tähän muistutukseen. Vastine tai lausunto pyydetään toimittamaan yllä mainittuun prosessiosoitteeseen, asiamiehen sähköpostiin.

Vastine: Yleiskaava esittää maankäytön yleispiirteisesti mittakaavassa 1:20 000. Aluevarausten rajat tarkentuvat asemakaavalla. Muistutuksen kohteena oleva määräala on osit-

tain erillispientalovaltaisella alueella ja osittain maisemapellolla. Yleiskaavan mukaisesti rajaa ei tule kuitenkaan tulkita täsmällisesti, vaan vasta asemakaavan myötä rajaukset tarkentuvat,

Maakuntakaava on ohjeena yleiskaavaa laadittaessa. Voimassa olevassa maakuntakaavassa taajamatoimintojen suunnittelumääräyksen mukaan *Rakentamattomat rannat on yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa varattava yleiseen virkistykseen, jollei erityinen tarve edellytä alueen osoittamista muuhun käyttöön.* Kyseiset määräälat sijoittuvat taajamatoimintojen alueelle. Kunnan omistuksessa olevat vapaat rannat on alueella merkitty MA-alueiksi.

16. Muistutus

Rinteenmetsä tilan 858-413-1-397 alueelle on kaavassa esitetty viheryhteystarvetta tilan eteläosan pituudelta. Kyseinen metsäalue on metsänlain mukaan hoidettua talousmetsää, jota hoidetaan oheisen suunnitelman mukaan. Suunnitelma laadittu vuosille 2019–2038. Viheryhteystarvetta ei ole ja jokamiehenoikeudet takaavat tarvittavat virkistymis- ja viheryhteysmahdollisuudet ulkopuolisille metsissä liikkujille.

HOITOSUUNNITELMA=metsäsuunnitelma (hoitotoimenpiteet sisällytetään osaksi kaavaa) Alueetta hoidetaan oheisen luonnonhoitopainotteisen metsäsuunnitelman mukaisesti.

Liitteitä

Vastine: Kaavaehdotukseen on merkitty ekologinen yhteystarve kiinteistön eteläosaan. Ekologinen yhteystarve ei kuvaa rakennettua ulkoilureittiä. Yhteysmerkintä kuvaa alueen merkittävimpiä luonnonarvoalueita yhdistäviä ekologisia käytäviä, joiden jatkuvuus tulee turvata. Yhteys tulee säilyttää luonnonolosuhteiltaan mahdollisimman monipuolisena ja leveänä. Ekologisen runkoyhteyden sijainti on ohjeellinen.

Rinteenmetsän alueelle jää voimaan Nahkela - Siippoo - Rusutjärvi -osayleiskaava. Tuusulan yleiskaava 2040:ssä osoitettu ekologinen yhteystarvemerkintä on tällä alueella oikeusvaikutuksen.

17. Muistutus

Vaatimukset

Rusutjärven yhteisen vesialueen osakaskunta vaatii, että Tuusulan kunnan kaavoitustoimen toimittamaa Yleiskaava 2040-ehdotusta muutetaan Rusutjärven osalta seuraavasti:

a. Sinikehä-kaavamerkintää täsmennetään siten, että ranta-alueet säilytetään yleisessä käytössä siltä osin kuin ne nykyisin ovat yleisessä käytössä (Yleinen uimaranta ja Rusutjärven koulunranta)

b. av-merkinnän tulee mahdollistaa kaikki tarvittavat hoito- ja kunnostustoimenpiteet Rusutjärvellä ja sen valuma-alueella

c. Palojoen SL-1 (23) merkintä poistetaan.

Perustelut

1. Kaavamääräyksissä väitetään, että kaikki Rusutjärven ranta-alueet tulisi säilyttää yleisessä käytössä. Ranta-alueet ovat valtaosin yksityisessä omistuksessa ja täten kotirauhan suojelemaa, minkä takia ranta-alueita ei "säilytetä" kokonaan yleisessä käytössä, vaan vain niiltä osin kuin ne nykyisinkin ovat (Yleinen uimaranta ja Rusutjärven koulunranta).

2. Rusutjärvi on merkitykseltään suuri Keski-Uudenmaan talousvedenhankinnassa, sillä Rusutjärven vesi on suorassa yhteydessä ympäröivien harjujen pohjaveteen, jota käytetään ympäri Keski-Uusimaata. Muun muassa edellä sanotun johdosta Yleiskaava 2040 ei saa asettaa mitään rajoitteita niille toimenpiteille, joita Rusutjärvestä tai sen valuma-alueella tullaan tekemään.

3. Yleiskaava ei saa asettaa mitään rajoitteita Palojoessa tehtäville, pääsääntöisesti vesiensuojelluudelle, toimenpiteille. Palojoki Rusutjärven kylän alueella on erityisen herkkä tulvimaan aiheuttaen vahinkoa ympäröivälle maa- ja metsätaloudelle sekä asutukselle. Lisäksi tulvat aiheuttavat tarpeetonta eroosiota joenuomaan sekä tulviville maa-alueille. Muun muassa edellä sanotusta syystä johtuen Yleiskaavalla ei saa asettaa mitään rajoitteita tai luvanvaraisuutta niille toimenpiteille, joita Palojoen vedenvälityskyvyn ylläpitämiseksi tai parantamiseksi tullaan tekemään. Tästä syystä esitetty perustettava luonnonsuojelualue tulee poistaa Yleiskaavaehdotuksesta.

Lopuksi

Jättämällä huomiotta edellä esitetyt seikat Tuusulaan seuraavaksi laadittavassa oikeusvaikutteisessa yleis-/osayleiskaavassa katsomme, että Tuusulan kunta sitoutuu korvaamaan vuosittain vesialueen omistajille tai lähialueen asukkaille yleis-/osayleiskaavan seurauksena aiheuttamansa välittömän ja välillisen taloudellisen menetyksen, vahingon ja muun haitan täysimääräisenä vesialueen omistajan tahi asukkaan ilmoituksen mukaisesti.

Vastine: Sinikehä-merkinnän määräystä muokataan: *Virkistys- ja viheralueiden kehittämisen kohdealue. Merkinnällä osoitetaan Tuusulanjärven ja Rusutjärven rantavyöhyke. Suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota ulkoilureittien yhtenäisyyteen, jatkuvuuteen ja viihtyisyyteen sekä maisema- ja ympäristöarvojen säilyttämiseen ja parantamiseen. Ranta-alueiden saavutettavuutta ei tule heikentää. Lähialueelle rakennettaessa tulee turvata luontoarvot ja pintavesien tila. Alueelle voidaan suunnitella ja toteuttaa vesien tilaa parantavia vesiensuojelutoimia.*

Vedenhankinnan kannalta tärkeän pintaveden merkintä poistetaan ja yhdistetään vesialueen kaavamerkintään (W), jonka kaavamääräys on: *Lähialueelle rakennettaessa tulee turvata luontoarvot ja pintavesien tila. Alueelle voidaan suunnitella ja toteuttaa vesien tilaa parantavia vesiensuojelutoimia. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on vesiensuojelunäkökohdat otettava huomioon siten, ettei vesialueen käyttöä vedenhankintaan vaaranneta. Vedenhankinnan kannalta merkittäviä pintavesiä ovat: Tuusulanjärvi, Rusutjärvi, Tuusulanjoki, Vuohikanoja ja Vantaanjoki.*

Palojoen koskijakso on vesilain 3. luvun tarkoittamana vesialue, jossa vesitaloushankkeet ovat luvanvaraisia. Se on Palojoen pisin koskijakso ja tärkeä joessa eläville uhanalaisille taimenille. Virtavesiyhdistys on kunnostanut kohteella taimenille kutualuetta pohjasoraikoilla. Kohde käsittää myös rinteiden hyvin säilyneet metsäalueet, jotka ovat lehtomaista kangasta, joka on Etelä-Suomessa luokiteltu vaarantuneeksi luontotyyppiksi. Kohteen rajaus perustuu raporttiin Tuusulan luontoselvitykset 2017 - Arvokkaiden luontokohteiden tarkistukset (Ympäristösuunnittelu Enviro Oy 2018).

Merkintää ei poisteta, koska vuoden 2017 luontoselvityksessä (Enviro) kohde on luokiteltu maakunnallisesti arvokkaaksi. Maakunnallisesti arvokkaiksi arvotetut kohteet, joille ei ole perustettu luonnonsuojelualueita, merkitään vaihekaavassa SL-1 -merkinnällä.

Lopuksi:

Maankäyttö- ja rakennuslaki

43 §: Rakentamis- ja toimenpiderajoitukset

Lupaa rakennuksen rakentamiseen ei saa myöntää siten, että vaikeutetaan yleiskaavan toteutumista. Lupa on kuitenkin myönnettävä, jos yleiskaavasta johtuvasta luvan epäämisestä aiheutuisi hakijalle huomattavaa haittaa eikä kunta tai, milloin alue on katsottava varatuksi muun julkisyhteisön tarkoituksiin, tämä lunasta aluetta tai suorita haitasta kohtuullista korvausta (ehdollinen rakentamisrajoitus). Haittaa arvosteltaessa ei oteta huomioon omistussuhteissa yleiskaavan hyväksymisen jälkeen tapahtuneita muutoksia, ellei niitä ole tehty yleiskaavan toteuttamista varten.

Yleiskaavassa voidaan määrätä, ettei yleiskaava-alueella tai sen osalla saa rakentaa niin, että vaikeutetaan yleiskaavan toteutumista (rakentamisrajoitus). Tällöin ei sovelleta, mitä 1 momentissa säädetään. Yleiskaavassa voidaan myös määrätä, ettei maisemaa muuttavaa toimenpidettä saa suorittaa ilman 128 §:ssä tarkoitettua lupaa (toimenpiderajoitus).

Yleiskaavassa voidaan erityisellä määräyksellä kieltää käyttämästä rakennustoimintaan tarkoitettua aluetta enintään viiden vuoden aikana muuhun rakentamiseen kuin maatalouden ja muiden siihen verrattavien elinkeinojen tarpeita varten (määräaikainen rakentamisrajoitus).

Tässä pykälässä säädettyistä rajoituksista johtuvasta lunastus- ja korvausvelvollisuudesta säädetään 101 ja 140 §:ssä.

101 §: Lunastus- tai korvausvelvollisuus

Jos maa asemakaavassa tai 43 §:n 2 momentissa tarkoitettun määräyksen nojalla yleiskaavassa on osoitettu käytettäväksi muuhun tarkoitukseen kuin yksityiseen rakennustoimintaan eikä maanomistaja sen vuoksi voi kohtuullista hyötyä tuottavalla tavalla käyttää hyväkseen aluettaan, kunta tai, jos alue on kaavassa tarkoitettu tai osoitettu valtion tarpeisiin, tämä on velvollinen lunastamaan alueen tai suorittamaan haitasta korvauksen. Kohtuullista hyötyä arvioitaessa otetaan huomioon yleiskaavasta tai ranta-asemakaavasta maanomistajalle johtuva hyöty. Lunastus- tai korvausvelvollisuus ei koske 75 §:ssä tarkoitettua yhteiskäyttöaluetta, 91 §:ssä tarkoitettua aluetta, 93 §:ssä tarkoitettua yleisen tien tiealuetta eikä 94 §:ssä tarkoitettua katualuetta. Tässä momentissa tarkoitettu lunastus- tai korvausvelvollisuus voi koskea maa- ja metsätaloutta varten osoitettua aluetta vain, jos kaavassa on asetettu sen käyttöä koskevia erityisiä rajoituksia.

Kun 1 momentin nojalla vaaditaan lunastettavaksi vain osa omistajalle kuuluvasta, yleiskaavaan tai asemakaavaan otetusta yhtenäisestä alueesta, kunnalla tai valtiolla on oikeus lunastaa koko alue.

140 §: Maisematyöluvan edellytykset

Alueella, jolla on voimassa asemakaava tai yleiskaava, maisematyöluva on myönnettävä, jollei toimenpide vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen taikka turmele kaupunki- tai maisemakuvaa.

Alueella, jolle kunta on määrännyt rakennuskiellon asemakaavan laatimista tai muuttamista varten tai jolle yleiskaavan laatimista varten on määrätty toimenpiderajoitus,

lupa voidaan myöntää, jollei toimenpide tuota huomattavaa haittaa kaavan laatimiseksi taikka turmele kaupunki- tai maisemakuva.

Jos lupa kaivamiseen tai louhimiseen evätään yleiskaavassa olevan erityisen määräyksen nojalla taikka asemakaava-alueella, missä kaavaa ei ole päätetty muuttaa, lunastusvelvollisuudesta on voimassa, mitä maa-ainelain 8 §:ssä säädetään. Jos lupa muuhun toimenpiteeseen mainituilla alueilla evätään eikä maanomistaja sen vuoksi voi kohtuullista hyötyä tuottavalla tavalla käyttää hyväkseen maataan, hänellä on oikeus saada kunnalta tai, jos alue on tarkoitettu tai osoitettu valtion tarpeisiin, tältä korvaus vahingosta, joka hänelle siitä aiheutuu.

18. Muistutus

Metsäsuunnitelma-luonnonhoitopainotteinen

Ristikivenmäen pohjoispuolen alueelle on kaavaehdotuksessa merkattu osin asuinrakennusalueeksi sekä alueeksi jolla olisi erityistä ulkoilunohjaustarvetta. Ympäröivä metsäalue on metsänlain mukaan hoidettua talousmetsää, jota hoidetaan alueella laaditun luonnonhoitopainotteisen metsäsuunnitelman mukaan, ks liitteet.

Mikäli merkintä säilytetään kaavassa MU / A0-2 merkinnön, tulee korvata maanomistajalle kaavasta aiheutuvat mahdolliset metsälain tukien menetykset ja muusta virkistystyksen huomiomisesta aiheutuva kaikkalainen haitta.

Liitteitä

Vastine: **Korvaus-asia:**
Maankäyttö- ja rakennuslaki

43 §: Rakentamis- ja toimenpiderajoitukset

Lupaa rakennuksen rakentamiseen ei saa myöntää siten, että vaikeutetaan yleiskaavan toteutumista. Lupa on kuitenkin myönnettävä, jos yleiskaavasta johtuvasta luvan epäämisestä aiheutuisi hakijalle huomattavaa haittaa eikä kunta tai, milloin alue on katsottava varatuksi muun julkisyhteisön tarkoituksiin, tämä lunasta aluetta tai suorita haitasta kohtuullista korvausta (ehdollinen rakentamisrajoitus). Haittaa arvosteltaessa ei oteta huomioon omistussuhteissa yleiskaavan hyväksymisen jälkeen tapahtuneita muutoksia, ellei niitä ole tehty yleiskaavan toteuttamista varten.

Yleiskaavassa voidaan määrätä, ettei yleiskaava-alueella tai sen osalla saa rakentaa niin, että vaikeutetaan yleiskaavan toteutumista (rakentamisrajoitus). Tällöin ei sovelleta, mitä 1 momentissa säädetään. Yleiskaavassa voidaan myös määrätä, ettei maisemaa muuttavaa toimenpidettä saa suorittaa ilman 128 §:ssä tarkoitettua lupaa (toimenpiderajoitus).

Yleiskaavassa voidaan erityisellä määräyksellä kieltää käyttämästä rakennustoimintaan tarkoitettua aluetta enintään viiden vuoden aikana muuhun rakentamiseen kuin maatalouden ja muiden siihen verrattavien elinkeinojen tarpeita varten (määräaikainen rakentamisrajoitus).

Tässä pykälässä säädettyistä rajoituksista johtuvasta lunastus- ja korvausvelvollisuudesta säädetään 101 ja 140 §:ssä.

101 §: Lunastus- tai korvausvelvollisuus

Jos maa asemakaavassa tai 43 §:n 2 momentissa tarkoitetun määräyksen nojalla yleiskaavassa on osoitettu käytettäväksi muuhun tarkoitukseen kuin yksityiseen rakennustoimintaan eikä maanomistaja sen vuoksi voi kohtuullista hyötyä tuottavalla tavalla käyttää hyväkseen aluettaan, kunta tai, jos alue on kaavassa tarkoitettu tai osoitettu valtion tarpeisiin, tämä on velvollinen lunastamaan alueen tai suorittamaan haitasta korvauksen. Kohtuullista hyötyä arvioitaessa otetaan huomioon yleiskaavasta tai ranta-asemakaavasta maanomistajalle johtuva hyöty. Lunastus- tai korvausvelvollisuus ei koske 75 §:ssä tarkoitettua yhteiskäyttöaluetta, 91 §:ssä tarkoitettua aluetta, 93 §:ssä tarkoitettua yleisen tien tiealuetta eikä 94 §:ssä tarkoitettua katualueita. Tässä momentissa tarkoitettu lunastus- tai korvausvelvollisuus voi koskea maa- ja metsätaloutta varten osoitettua aluetta vain, jos kaavassa on asetettu sen käyttöä koskevia erityisiä rajoituksia.

Kun 1 momentin nojalla vaaditaan lunastettavaksi vain osa omistajalle kuuluvasta, yleiskaavaan tai asemakaavaan otetusta yhtenäisestä alueesta, kunnalla tai valtiolla on oikeus lunastaa koko alue.

140 §: Maisematyöluvan edellytykset

Alueella, jolla on voimassa asemakaava tai yleiskaava, maisematyölupa on myönnettävä, jollei toimenpide vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen taikka turmele kaupunki- tai maisemakuvaa.

Alueella, jolle kunta on määrännyt rakennuskiellon asemakaavan laatimista tai muuttamista varten tai jolle yleiskaavan laatimista varten on määrätty toimenpiderajoitus, lupa voidaan myöntää, jollei toimenpide tuota huomattavaa haittaa kaavan laatimiseen taikka turmele kaupunki- tai maisemakuvaa.

Jos lupa kaivamiseen tai louhimiseen evätään yleiskaavassa olevan erityisen määräyksen nojalla taikka asemakaava-alueella, missä kaavaa ei ole päätetty muuttaa, lunastusvelvollisuudesta on voimassa, mitä maa-ainelain 8 §:ssä säädetään. Jos lupa muuhun toimenpiteeseen mainituilla alueilla evätään eikä maanomistaja sen vuoksi voi kohtuullista hyötyä tuottavalla tavalla käyttää hyväkseen maataan, hänellä on oikeus saada kunnalta tai, jos alue on tarkoitettu tai osoitettu valtion tarpeisiin, tältä korvaus vahingosta, joka hänelle siitä aiheutuu.

19. Muistutus

Muistutus koskee Takojan tilaa, kiinteistötunnus 858-405-0003-0612-8.

Yllämainittu omistamani kiinteistö on merkattu yleiskaavaehdotukseen maatalousmaaksi merkinnällä M-1. Takojan tila ei kokonsa ja sijaintinsa puolesta muodosta järkevää maa- ja metsätaloukokonaisuutta. Tilaan kuuluvat peltoalueet ovat olleet vuokrattuna, mutta jo pitkän aikaa kesäntona. Katson, että pidemmällä tähtäimellä maa-alueen osoittaminen maatalouskäyttöön ei ole järkevää omistajan eikä Jokelan alueen maankäytön kannalta. Ehdotan, että Takojan tilan osalta maa-alue osoitettaisiin yleiskaavassa asuinkäyttöön AO-merkinnällä.

Vastine: Alue merkitään maa- ja metsätalousalueeksi sekä reservialueeksi, jonka asemakaavoittaminen aloitetaan, kun merkittävä osa taajaman II-vaiheen asemakaavoista on laadittu. Jokelan kasvuennusteiden mukaan reservialueita ei ole tarpeen ottaa asuinkäyttöön ennen kaavan tavoitevuotta 2040.

20. Muistutus

Koskien Suopurontien liittymää

Haluamme ilmaista huolemme Itäisen ohikulkutien Suopurontien liittymän suunnitelmien suhteen. Tämän hetkisen suunnitelman mukaista liittymää vastustamme.

Mikäli Suopurontietä levennetään lisääntyvän liikennemäärän vuoksi, tulee tie entistä lähemmäksi taloja. Jo nyt Suopurontie on todella lähellä rakennuksia ja esimerkiksi suurten rekkojen ohi ajaminen aiheuttaa talojen tärinää. Pääasiassa taloja ei ole alueella paalutettu, koska maaperä on suopohjaista. Lisääntyvä liikenne aiheuttaa merkittävän riskin alueen talojen perustuksille ja siten alueen taloille. Myös melu ja ilmansaastehaitat oleellisesti lisääntyvät puhumattakaan asukkaiden viihtyvyydestä Suopurontiellä.

Myös turvallisuusnäkökulmat huolettavat. On tärkeää muistaa, että nämä tiet ovat tärkeitä koulu- ja lasten koulureittejä. Jo nyt Suopurontiellä ja erityisesti Suotiellä ajetaan yli nopeusrajoitusten, mikä aiheuttaa vaaratilanteita. Myös itse liittymän rakentaminen luo todellisia haasteita turvallisen koulutien löytymiselle. Mikäli autojen läpikulku Mattilan alueen läpi lisääntyy, vaarantuu monen pienen koululaisen elämä.

Myös metsän käyttö virkistysalueena on tärkeä asia huomioida alueen viihtyisyyden näkökulmasta. Nyt metsä toimii monelle tärkeänä virkistys- ja lasten leikki- ja retkipaikkana. Olisi todella surullista nähdä alueen metsäisen ja maanläheisen maiseman kärsivän lisääntyvän yksityisautotien vuoksi. Tästä kärsii koko Mattilan alueen yleisilme, viihtyisyys ja turvallisuus.

Kevyenliikenteen väylä puolestaan toisi hyvän reitin Hyrylään päin ja todennäköisesti lisäisi mm. (sähkö)pyöräilyä liityntäkohtiin, joista matkaa voisi jatkaa esim. julkisin kulkuneuvoin.

Vastine: Ohikulkutieltä ns. Kannistonmäen risteyksestä Suopurontielle kytkeytyvä väyläyhteys on esitetty ohikulkutien yleissuunnitelmassa (Mt 145 rakentaminen välillä Mäyräkori-Kirkonkylä, yleissuunnitelma). Yleissuunnittelun yhteydessä ohikulkutie ja Mattilan alue katsottiin tarpeelliseksi kytkeä toisiinsa katuyhteydellä. Sen parhaaksi sijainniksi arvioitiin tuolloin Suopurontien katukäytävä ja sen jatke ohikulkutien suuntaan. Väylä on yleiskaavassa linjattu kulkemaan virkistysalueeksi merkityn alueen vierestä. Suopurontien kautta osoitettu väylälinjaus on myös osa Koillis-Hyrylän alueen halkaisevaa yhteyttä Kulloontien ja Tuusulantien välillä. Yleiskaavassa, ohikulkutien sisäkehällä tämä väylä on toistaiseksi voitu osoittaa vain yhteystarpeena. Väyläyhteyden tarve, rooli, mitoitus ja yksityiskohtaisemmat ominaisuudet tarkentuvat yksityiskohtaisemmassa asemakaava-, tie- ja katusuunnittelussa sen tullessa ajan-kohtaiseksi.

21. Muistutus

Muistuttajan omistamat tilat sijaitsevat alueella, joka on osoitettu merkinnällä AK-2. Asiakirjoista ei löydy mitään perusteluita sille, miksi juuri tämä alue olisi vasta *"Toisen vaiheen asumisen laajenemisaluetta, joka asemakaavoitetaan kunhan pääosa I-vaiheen alueista on kaavoitettu ja otettu käyttöön"*.

Lisäksi todettakoon, että -2 merkinnän määräys on sanamuodoltaan epämääräinen ja liiksi tulkinnanvarainen. Kyseessä on oikeusvaikutteinen yleiskaava. Miten määritellään se, milloin pääosa I-vaiheen alueista on kaavoitettu? Mitä tarkoittaa alueiden käyttöönotto? Milloin alue on pääosin otettu käyttöön? Mikä on kyseisen kaavamääräyksen oikeusvaikutus?

Sivulla 30 on kartta 7: Uudet asuinalueet Hyrylän keskustassa ja arvio asukasmäärästä. Katsomme, että Raviradankuja kuuluu keskustan asuinalueisiin.

Muistuttajan alue tulee muuttaa jo sijaintinsakin vuoksi ensivaiheen alueeksi merkinnällä AK-1. Alue on liitetty kunnallistekniikkaan.

Pyydämme, että muistuttajalle lähetetään kirjallinen vastine muistutukseen.
Pyydämme, että muistuttajalle lähetetään kirjallisesti tieto kaavan hyväksymisestä.

Vastine: Muistutuksen kohteena olevan kiinteistön alueelle jää voimaan Sulan osayleiskaava, joka ohjaa asemakaavoitusta. Yleiskaavatyön yhteydessä on kuitenkin tarkastelu koko taajaman asumisen laajenemisalueiden vaiheistusta. Merkintä ei kuitenkaan tule voimaan Raviradankujalla. Kohde on merkitty kaavaselostuksen kartakuviin.

22. Muistutus

1) Pajjalan kylätie on osoitettu yhdystie/kokoojakatu-merkinnällä. Merkintä tulee poistaa, koska sille ei ole perusteita yleiskaavatasoisen merkintänä.

2) Lukanderinkuja ympäristöineen /Halkivaha III on osoitettu merkinnällä AO-2. Selostuksessa todetaan, että *"Suunnittelumääräyksellä voidaan ohjata myös yleiskaavaa toteuttavien toimenpiteiden keskinäistä ajoitusta, alueiden käyttöönottojärjestystä tai määrittellä näiden perusteet yksityiskohtaista suunnittelua varten. Toteuttamisen ajoitusta ohjataan esimerkiksi uusien asuinalueiden suunnittelumääräyksellä."*

Sivulla 26 todetaan, että *"Kaavaselostuksessa kuvataan kaavan tavoitteet, suunnitteluperiaatteet, kaavaratkaisun perustelut ja keskeiset arviointitulokset. Kaavaselostuksella ei ole suoranaisia oikeudellisia vaikutuksia, mutta sillä on huomattava merkitys kaavan sisällön, oikeusvaikutusten ja lainmukaisuuden tulkinnassa."* Selostuksesta ei löydy mitään kestäviä perusteluita sille, miksi juuri Halkivaha III olisi vasta *"Toisen vaiheen asumisen laajenemisaluetta, joka asemakaavoitetaan kunnan pääosa I-vaiheen alueista on kaavoitettu ja otettu käyttöön."* Sivulla 29 on taulukot sekä ensimmäisen että toisen vaiheen asuntoalueista. Selostuksessa tulee tapauskohtaisesti kertoa, millä perusteella kukin asuntoalue on sijoitettu ensimmäisessä tai vasta toisessa vaiheessa toteutettavaksi.

Lisäksi totean, että -2 merkinnän määräys on sanamuodoltaan epämääräinen ja liiaksi tulkinnanvarainen. Kyseessä on oikeusvaikutteinen yleiskaava. Miten määritellään se, milloin pääosa I-vaiheen alueista on kaavoitettu? Mitä tarkoittaa alueiden käyttöönotto? Milloin alue on pääosin otettu käyttöön? Mikä on kyseisen kaavamääräyksen oikeusvaikutus?

Pyydän, että minulle lähetetään kirjallinen vastine muistutukseeni.
Pyydän, että minulle ilmoitetaan kirjallisesti kaavan hyväksymisestä

Vastine: Pajjalan kylätie oli ollut tarkoitus merkitä yleiskaavaehdotukseen historiallisena tienä. Museotienä esitettiin lopulta vain Rantatie ja merkintä jäi virheellisesti myös Pajjalan kylätielle. Merkintä poistetaan.

Halkivaha III on merkitty yleiskaavan toiseen ehdotukseen ensimmäisessä vaiheessa asemakaavoitettavaksi alueeksi valtuuston kaavoitussuunnitelmasta tekemän päätöksen 7.12.2020 mukaisesti.

23. Muistutus

Rakennemallien kuvauksista puuttuu Maantiekylän kyläalue. Asuinalueen TP –merkinnästä syntyvä haitta on kohtuuton. Ympäristövaikutusten arviointi alueella puutteellinen ja riittämätön.

Vastine: Maantiekylään on asemakaavoitettu Kulomäentien, Kelatien ja Jusslan työpaikka-alueita. Alue ei ole asumiselle terveellinen (MRL 116§), koska suurin osa olevista asuinrakennuspaikoista sijaitsee yli 60 dB –lentokonemelualueella. Asuinrakennuksia, jotka sijoittuvat 55-60 dB-alueilla voidaan korjata, laajentaa ja korvata, mutta uusia asuinrakennuspaikkoja ei sallita ilman asemakaavaa. Rakennusten ääneneristävyyden on oltava vähintään 35 dB. Työpaikka-alue muodostuu asemakaavoituksella.

24. Muistutus

Vanha-Marjala tilan 858-408-7-36 alueelle on kaavassa esitetty viheryhteystarvetta lähes koko tilan pituudelta. Kyseinen metsäalue on metsänlain mukaan hoidettua talousmetsää, jota hoidetaan oheisen suunnitelman mukaan. Suunnitelma laadittu vuosille 2019-2039. Viheryhteystarvetta ei ole ja jokamiehen oikeudet takaavat tarvittavat virkistymis - ja viheryhteismahdollisuudet ulkopuolisille metsissä liikkujille.

HOITOSUUNNITELMA=metsäsuunnitelma (hoitotoimenpiteet sisällytetään osaksi kaavaa)

Alueetta hoidetaan oheisen luonnonhoitopainotteisen metsäsuunnitelman mukaisesti.

liitteet; kaavakartta-selitteineen,hoitosuunnitelma-selitteineen

Vastine: Ekologinen yhteystarve ei kuvaa rakennettua ulkoilureittiä. Yhteysmerkintä kuvaa alueen merkittävimpiä luonnonarvoalueita yhdistäviä ekologisista käytäviä, joiden jatkuvuus tulee turvata. Yhteys tulee säilyttää luonnonolosuhteiltaan mahdollisimman monipuolisena ja leveänä. Ekologisen runkoyhteyden sijainti on ohjeellinen.

Alueelle jää voimaan Nahkela - Siippoo - Rusutjärvi -osayleiskaava. Tuusulan yleiskaava 2040:ssä osoitettu ekologinen yhteystarvemerkinä on tällä alueella oikeusvaikutukseton.

25. Muistutus

Yleiskaavaehdotuksen tulee keskittää Hyrylässä päivittäistavarakauppaa (PT– kauppaa) voimakkaammin keskustatoimintojen alueelle ja poistaa PT-kaupan tavoiteverkosta keskustan ulkopuoliset suuret (yli 500 m²) kokoiset PT-yksiköt.

Perustelut

Yleiskaavasunnittelun keskeisiksi tavoitteiksi on asetettu: Tuusulan aseman vahvistaminen osana Helsingin seutua, metropolialueen kilpailukyky Kestävän yhdyskuntarakennemallin luominen Yhdyskuntarakenteen tiivistäminen ja eheyttäminen Liikenneverkoston toimivuuden kehittäminen Elinkeinoelämän toimintaedellytysten vahvistaminen Kulttuuri- ja luonnonarvojen turvaaminen sekä viheryhteyksien osoittaminen

Yleiskaavaehdotus ei vastaa näitä tavoitteita päivittäistavarakaupan tavoitteellisen sijoittelun, mitoituksen ja vaiheistuksen osalta. Mikäli ehdotuksen mukaisesti toisessa vaiheessa Hyrylän keskustan ulkopuolelle sallitaan yli 500 m² PT-yksiköt, vähentää se oleellisesti vähittäiskau-

pan investointikykyä Tuusulan keskustassa. Tämä taasheikentää merkittävästi Tuusulan suurimman keskuksen Hyrylän suhteellista asemaa osana Helsingin seutua.

Suurien PT-yksiköiden ripottelu hajanaisesti pitkin taajama-aluetta heikentää Hyrylän yhdyskuntarakennetta myös pitkällä aikavälillä. Se hajaannuttaa alueen palvelurakennetta ja uhkaa laajan tarjonnan ja laadukkaiden palveluiden sijoittumista Hyrylän keskustaankin sekä heikentää nykyisin keskustassa toimivien kauppojen toimintaedellytyksiä.

Vuonna 2016 ostovoiman siirtymä Tuusulasta naapurikuntiin oli negatiivinen päivittäistavara-kaupan osalta -21 % (Yleiskaavaehdotus, s. 42). Hyrylän osalta siirtymä on tätäkin suurempi. Mikäli Hyrylän keskusta ei pääse kehittymään, uudet palvelut ja asukkaat eivät tule sijoittumaan Hyrylään, mikä lisää asukkaiden tarpeetonta asiointi- tarvetta viereisiin kuntiin. Myös liikenneverkoston kannalta uudet suuret PT-yksiköt aiheuttavat lisäkustannuksia ja vievät kunnan investointikapasiteettia pois Hyrylän keskustasta. Kaavaehdotusmallissa keskeisenä esitetty elinkeinoelämän toimintaedellytysten vahvistaminen ei toteudu tavoitteen mukaisesti. Hajaantunut palvelumalli heikentää mahdollisuuksia monipuolisen kaupunkirakenteen muodostumiseen.

Vastine: Tuusulan kunta on valtuuston kokouksessa 19.3.2018 §25 linjannut kaupallisten palveluiden kehittämisen tavoitteita. Päätöksen tueksi on laadittu Tuusulan kunnan kaupan palveluverkkoselvitys. Valtuusto päätti, että Tuusulan kunnan tavoitteena on kehittää Hyrylän keskustaankin monipuolinen liikekeskus ja selvittää voiko tämän yhteyteen toteuttaa kunnan käyttöön mm. toimistotiloja sekä asumista. Tämän ohella Lahelanpelto II:n ja Puustellinmetsän asemakaavojen alueille tavoitellaan pieniä, lainvoimaisten asemakaavojen mukaisia päivittäistavara-kauppoja. Muiden Hyrylän taajaman keskusta-alueen ulkopuolisten lähikauppojen osalta tavoitteena on edetä toisessa vaiheessa, kun kohdan 1 Hyrylän keskustan monipuolisesta liikekeskuksesta on toteutus päätös.

Tuusulan kunnan kaupan palveluverkkoselvityksen mukaan (Pöyry 2018) kooltaan suurten myymälöiden lisäksi Hyrylään on mahdollista sijoittaa pieniä (alle 500 k-m²:n) myymälöitä kaikissa kehittämisspoluissa. Ne voivat sijoittua sekä väestömäärältään kehittyville alueille, että esimerkiksi Sulan alueelle.

Hyrylän taajaman ympäristössä olevat lainvoimaiset asemakaavat, kuten Lahelanpelto II ja Puustellinmetsä) sallivat 500-1000 k-m² päivittäistavara-kaupan myymälät ja näiden ei nähdä uhkaavan keskustan kehittymistä. Taajaman eteläosassa on viereillä kaavamuuotos mm. Amerin ja Kodin Terran kortteleissa, joiden tarkoitus on rajoittaa päivittäistavara-kaupan määrää, jotta valtuuston päätös keskustan ensisijaisesta kehittämisestä toteutuu.

Ehdotusvaiheen nähtävillä olon jälkeen on päädytty ratkaisuun, jossa kumottavien osayleiskaavojen alueelle laaditaan oikeusvaikutteinen yleiskaava, ja voimaanjääviä osayleiskaavoja tarkistetaan tiettyjen rajattujen teemojen osalta, joita ovat: **arvokkaat luontokohteet, lentokonemeluvyöhykkeet, työpaikka-alueen laajenemissuunta, maanalaisen rautatien yhteystarve (Lentorata ja Tallinna-tunneli) sekä yhdyskuntateknisen huollon alue.** Päivittäistavara-kauppaa koskevat merkinnät poistetaan kaavakartalta. Kaavaselvityksessä esitetään päivittäistavara-kauppojen tavoiteverkosto.

26. Muistutus

Esitämme yleiskaavaehdotuksessa olevan Palojoenpuiston työpaikka-alueen (TP) leventämistä. Yleiskaavaehdotuksessa rajausta on osoitettu liian kapeana siten, että se estäisi TP-alueelle rakennettavaksi tulevan radansuuntaisen tonttikadun (pituus n. 500 m) molemmille puolille rakentamisen. Se muodostaisi kaavataloudellisesti epäedullisen ratkaisun kadun pituudesta johtuvat kadunrakentamiskustannukset huomioiden.

TP-alueen leventämistä puoltaa myös se, että työpaikka-alueen kadun molemminpuolisella rakennusmassoittelulla saadaan alueelle samalla luontainen meluste päärataa vasten kauemaksi radasta suunniteltuja asuntoalueita varten.

TP-alueen eteläosaan tulee myös jo vesihuoltolinja ja alustava katuyhteys. TP-alue olisi otettavaan käyttöön suppeahkon asemakaavamuutoksen ja kunnallistekniikan rakentamisen jälkeen.

Muun Palojoenpuiston alueen osalta esitämme lisäystä Ares-aluevarauksen kaavamääräykseen seuraavasti: Varaus mahdollistaa Palojoenpuiston alueella asemakaavoittaa yleiskaavan TP-alueen laajemman kokonaisuuden työpaikka-, varastointi- tai logistiikka käyttöön.

Tämä tekstilisäys mahdollistaisi tarvittaessa esim. uuden merkittävän työpaikkahankkeen joustavan toteuttamisen ilman yleiskaavan muutosta.

H. G. Paloheimo Oy esittää, että yleiskaavaehdotusta tarkistetaan edellä mainitun mukaisesti. TP-alueen laajennustarve on esitetty liitekartalla.

Karttaliite

Vastine: Radan varren työpaikka-alueen laajennetaan hieman. Kortteleiden rajat kuitenkin tarkentuvat ja täsmentyvät lopulta asemakaavalla. Muu osa alueesta merkitään maa- ja metsätalousalueeksi sekä reservialueeksi, joka voidaan kaavan tavoitevuoden jälkeen asemakaavoittaa niin työpaikkatoiminnoille kuin asumisellekin.

27. Muistutus

Maa- ja metsätilamme alueella on sl-2 ((42) merkintä ja MU-merkintä.

Koska tarkoituksenamme on jatkaa maa- ja metsätaloutta alueella kuten aikaisemminkin, emme voi hyväksyä sl-2 merkintää Lepokallion alueella.

Merkintä on lisäksi epämääräisen muotoisella laajalla alueella, joka ei meistä vastaa edes kallioita. Karttaan merkityt alueet ovat kallioita suurempia, eivät vastaa edes maaston muotoja.

Tokikaan kalliolla, jossa ei muutenkaan kasva juuri mitään, ei ole tarkoitus tehdä avohakkuita, lisäksi Metsälaki suojaa alueen luontoarvoja muutenkin. Metsälailla suojellaan jo arvokkaimmat vähäpuustoiset kalliot, joten suojelu kaavalla ei siis ole tarpeen.

Alueella on lisäksi MU-merkintä, joka sekin rajoittaa metsien käyttöä, ainakaan VR-aluemerkintä ei saa ulottua metsätilan alueelle. Myös ekologinen- ja viheryhteystarvemerkintä rajoittavat turhaan maankäyttöä.

Pyydämme ottamaan yllämainitut seikat huomioon ja poistamaan kaavoitusmerkinnät maidemme osalta.

Vastine: MU-merkintä on korvattu maa- ja metsätalousalueen M-1-merkinnällä. Ekologinen yhteystarve on siirretty,

Lepokallion kalliometsän merkintä sl (42):

On syytä huomata, että alueella on voimassa oikeusvaikutuksettomana 1989 hyväksytty koko kunnan yleiskaava 2010. Yleiskaava 2010:ssä kohde on SL-1 -aluetta eli tällä hetkellä alue on tarkoitettu rauhoitettavaksi luonnonsuojelulain mukaiseksi luonnonsuojelualueeksi. Kaikki alueen suojeluarvoa vaarantavat tai luonto-olosuhteita muuttavat toimenpiteet ovat kiellettyjä.

Nyt laadittava Tuusulan yleiskaava 2040 korvaa vanhan yleiskaavan. Yleiskaava 2040:ssä kohde sijaitsee maa- ja metsätalousvaltaisella alueella (M-1), jossa se on osoitettu arvokkaaksi luontokohteeksi sl -merkinnällä. Merkintä ei siis enää tarkoita luonnonsuojelualuetta. Lisäksi yleiskaava 2040:ssä arvokkaan luontokohteen raja-alue on huomattavasti supistunut, koska suuri osa siitä on tuhoutunut. Alueella on voimassa maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus, joka koskee kaivamis-, louhimis-, tasoittamis- ja täyttämistöitä tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä.

Tuusulan kunnan kallioselvitystä päivitettiin vuonna 2019 (GTK). Tuoreen kartoituksen mukaan Lepokallion alue (22,9 ha) on paikallisesti arvokas kallioalue, joten alue rajataan yleiskaava 2040:ssä arvokkaaksi geologiseksi kohteeksi ge-merkinnällä.

28. Muistutus

Muistutus Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotukseen, koskien tilaani 858-404-14-29

Kunnan sivuilta: Tuusulan Natura 2000-kohteet; Keravanjokikanjonin lehto: Alueella esiintyviä luontodirektiivin luontotyyppisiä ja lintudirektiivin lajeja. Luonnontilaa on muuttanut lähinnä vain melontaa haittaavan rantapuuston vähentäminen. Linnusto on runsas, pöllöjä, tikkoja, sekä harvinaiset pikkusieppo ja idänuunilintu. Koska tämän viheraluestrategian avulla halutaan ennen kaikkea luoda Tuusulaan riittävä ja toimiva viheralueiden kytkeytyneisyys, on edellä mainitut ekologiset yhteystarpeet, luonnonsuojelualueet sekä arvokkaat luontokohteet järkevää sisällyttää luonnolliseksi osaksi viheryhteyksiä. Jutilan mielipide; viher- ja virkistysyhteyksien merkitystä tulisi useammin arvioida uhanalaisten lajien sekä uhanalaisten luontotyyppien kautta.

KELLOKOSKI 4.8.7 Tuusulan joet ja purot; Jokivarsia hyödynnetään kaikissa taajamissa viherverkoston perusrunkona. Tuusulan jokien varret tulee huomioida yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa arvokkaina kohteina, joiden varsille voidaan osoittaa virkistyskäyttöä ja reittejä.

Kellokosken osayleiskaavassa; Padon alajuoksulla jokivarrelle on hahmoteltu uusia ulkoilureittejä. Taajaman ulkopuolella Keravanjokivarsi nousi Kellokosken osayleiskaavan luontoselvityksessä luonnon ydinalueeksi. Jokivartta pitkin kulkee myös maakuntakaavassa viheryhteys Haara-joelta Järvenpään puolelle.

Kysyn: onko maakuntakaavan ja yleiskaava 2040 ehdotuksen tarkoituksena tuhota jokivarret virkistyskäytöllä ja ulkoilureiteillä? Miten viheryhteysverkosto, ulkoilureitit, alueen maisema-arvot ja luontokohteiden säilyminen yhdistetään? Turvaamalla virkistys- ja ulkoilumahdollisuudet, tuhoetaan jokivarren alue. Kumpi on tärkeämpää virkistysmahdollisuus vai olemassa oleva ranta-alue kasveineen ja eläimineen? Melontaa haittaavaa rantapuustoa vähennetty, melonta on muuttanut luonnontilaa, ovatko ihmiset vai luonto tärkeämpiä?

Yllä olevista selvityksistä; arvokkaat luontokohteet on järkevää sisällyttää luonnolliseksi osaksi viheryhteyskäyttöä. Rakentamattomat alueet varataan yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa mahdollisuuksien mukaan virkistyskäyttöön. Tilani läpi on suunniteltu viheryhteystarve / ekologinen yhteystarve, joka kattaa ehdotuksessa puolet tilani pinta-alasta, sekä nurkka luo 2(5) aluetta. Puolet tilastani on varattu yleiseen virkistyskäyttöön, rajoittamaan metsäni käyttöä, kun se on ehdotuksen mukaan järkevää, minusta kohtuutonta. En tunne kasveja kovinkaan hyvin, mielestäni kasvien määrä metsässäni on harventunut murto-osaan entisestä, aiemmin erilaisia kasveja löytyikin, tänä päivänä enää yksittäisinä kasveina, tai ei ollenkaan, halutaanko tuhota loputkin?

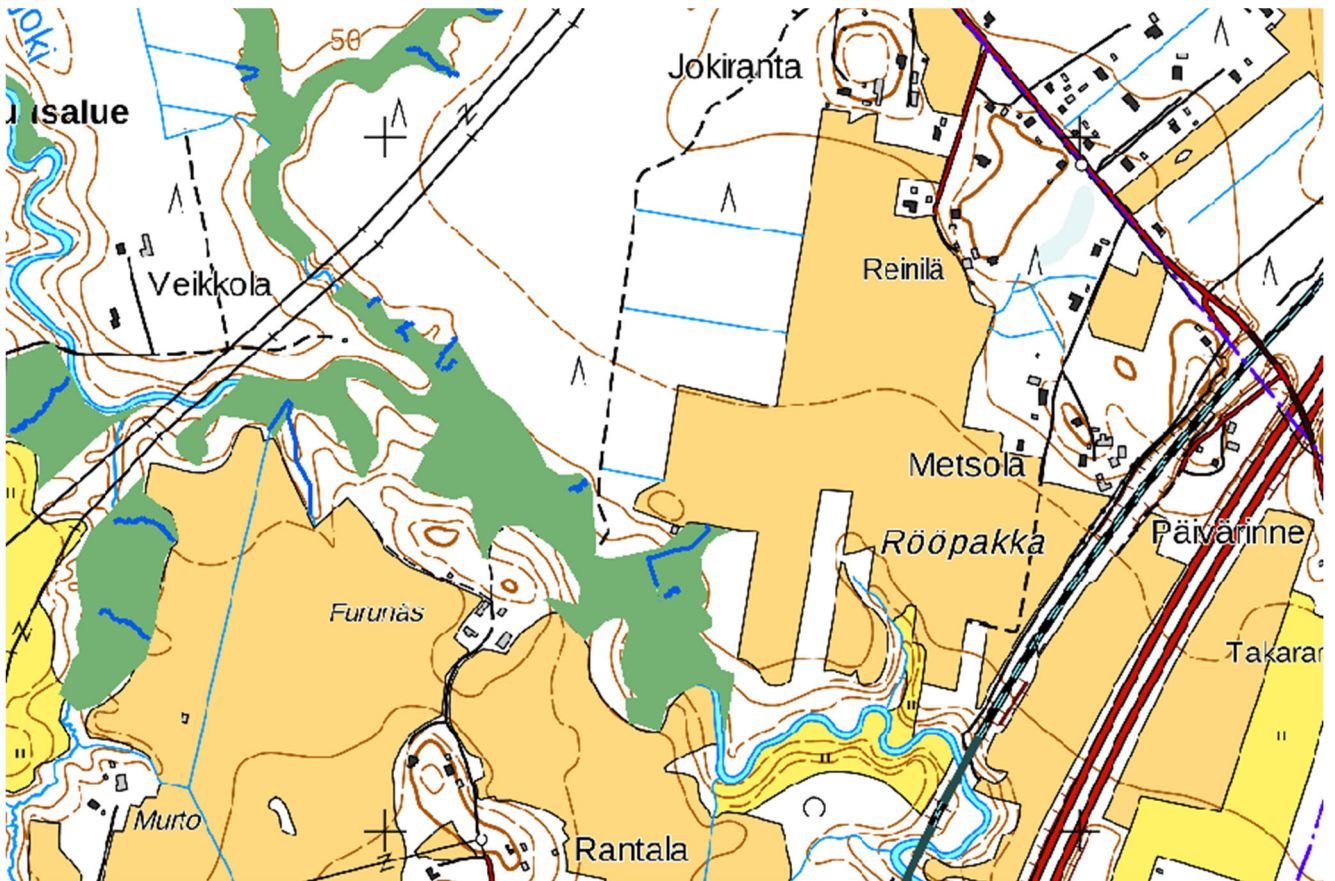
Vastustan viheryhteyskäytön virkistys/ulkoilureittiä ja luo 2(5) kohdetta tilani alueelle. Metsääni on jo käytetty kaatopaikkana, on tuotu; koristepensaiden oksia, ei taatusti maaston alkuperäiskasvustoa ja käsittääkseni kiellettyä, risa puuvene, metsässä on majoitettu useamman päivän ajan, poltettu nuotiota rutikuivassa maastossa metsäpalovaroituksen aikana, nämäkö jokamiehenoikeuksia? Suunniteltu virkistyskäyttö ja ulkoilureitti lisäävät edellä mainittuja häiriöitä, roskien määrä ja vieraslajit lisääntyvät, samoin liikkuminen mahdollisen ulkoilureitin ulkopuolella; maastokuju, maastopyörät, mopot, hevoset. Järvenpäässä Lemmenlaakson alue oli ennen monipuolinen kasvillisuuden ja eläinlajien puolesta, hiekkatormillä pesi lintuja, rakennettiin kulkureittejä. Nykytilanne; maastossa on kuljettu reittien ulkopuolella, kasvusto harventunut, käykää tutustumassa, alue ei ole kaukana. En halua metsääni samaa kohtaloa. Virkistys ja ulkoilumahdollisuudet tulee suunnitella ja rakentaa kuntien ja valtion maille, ei yksityisille maille.

Tutustuessani yleiskaava 2040 aineistoon, törmäsin useaan otteeseen luontoselvitykseen Faunatica 2018, joka piti valmistua syksyllä 2018, olen pettynyt, kun en löytänyt aineistoa. Olisi ollut reilua julkaista selvityksen tulos ennen yleiskaava 2040 muistutusajan päättymistä / vaihtoehtoisesti, jos tulos on julkaistu laittaa se helpommin löydettäväksi.

Vastine: Yleiskaavaehdotuksessa muistutuksen kohteena olevalla kiinteistöllä ei ole ulkoilureittiä. Vihreä leveä katkoviiva kuvaa ekologista yhteyttä, joka tarkoittaa ennen kaikkea eläimien kulkumahdollisuuksia Keravanjokivarressa. Ekologinen yhteystarve ei kuvaa rakennettua ulkoilureittiä. Yhteysmerkintä kuvastaa alueen merkittävimpiä luonnonarvoalueita yhdistäviä ekologisia käytäviä ja tärkeää on, että alueella ei ole eläinten liikkumista rajoittavia esteitä.

Ekologinen yhteystarve ei tule oikeusvaikutteiseksi, koska alueen maankäyttöä jää ohjaamaan Kellokosken osayleiskaava, jota ei kumota. Kellokosken osayleiskaavan arvokkaita luontokohteita kuvaavat merkinnät on yleiskaavatyössä tarkistettu uudelleen.

Faunatica Oy:n vuonna 2018 laatimat luontoselvitykset valmistuivat vasta kesällä 2019. Alueelta on löytynyt valtakunnallisesti arvokkaiksi arvioituja luontotyyppisiä, joten sinne on osoitettu kaavassa suojeltavaksi ehdotettu kohde SL-1 (26) Keravanjokivarsi (23, 0 ha). Kohteella on noroja ja lähteikkö, jotka ovat vesilain 2 luvun 11 §:n mukaisia kohteita. Pienveden välittömät lähiympäristöt ovat metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeitä elinympäristöjä. Kohteella on uhanalaisia luontotyyppisiä: Imikkä-lehto-orvokkityypin (PuViT) tuore runsasravinteinen lehto, joka on valtakunnallisesti erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi; Käenkaali-mesiangervotyyppin (OFiT) kostea runsasravinteinen lehto, joka on valtakunnallisesti vaarantunut (VU) luontotyyppi; lähteikkö, joka on Etelä-Suomessa erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi. Kohteen rajaus perustuu raporttiin Luontotyyppi- ja kasvillisuus selvitys Keravanjoen varrella Tuusulassa vuonna 2018 (Faunatica Oy 2018). Alla ote luontokartoituksesta, jossa näkyy alueen rajausta kiinteistöne kohdalla.

29. Muistutus

Muistutus koskien Maantiekylän asuintaajaman yleiskaavaehdotusta. (Tuusulanväylän itäpuoli) Mätäkivi RN:o 14:52 kuuluu oleellisena osana Maantiekylään rakentuneeseen asuinalueeseen.

Tuusulan yleiskaavan luonnosvaiheen mukaisesti tila oli merkitty väriltään yhtenäiseksi vaaleanpunaiseksi TP-alueeksi.

Tuusulan kaavoituksesta saatuun lisätietoon perustuen esitän, että tila Mätäkivi RN:o 14:52 merkitään yleiskaavaan edelleen samalla kaavamerkinnällä kuin Maantiekylän muutkin itäpuoliset asuinalueet, eli TP-merkinnällä. Ei M-merkinnällä, kuten nähtävillä olevassa yleiskaavaehdotuksessa on esitetty.

Yleiskaavamerkinnöistä puuttuu vaaleanpunaiseen värikyseen liittyvä TP kirjainmerkintä Maantiekylän osalta. (Tuusulanväylän itäpuoli)

Lentomelumääräyksiensä säännökset ja rajoitukset rakentamiselle tulisi asettaa yhtenäisiksi Tuusulan ja Vantaan yleiskaavoissa. Tuusulan yleiskaavassa lentomelualueella 55-60 Lden tulee sallia korvaava asuinrakentaminen riippumatta haja-asutusalueen osayleiskaavamerkinnästä. Näin on myös 17.8.2016 lainvoiman saaneessa Ruotsinkylä-Myllykylä II osayleiskaavassa, jossa sallitaan alueella olevan asutuksen säilyttäminen, korjaaminen ja vähäinen täydentäminen lentomelualueella 55-60 dB.

Myös Kerava uudessa yleiskaavassaan salli vähäisen täydennysrakentamisen lentomelualueelle 55-60 dB.

Koska työpaikka-alueen asemakaava alueelle ei ole todennäköisesti pitkään aikaan tulossa, tulee olevien asuinrakennusten korvaaminen, esim. tuhoutuessa, olla mahdollista.

On syntymässä eriarvoisuuskysymys maanomistajien tasapuoliseen kohteluun esim. Ruotsinkylä-Myllykylä II osayleiskaavaan ja Vantaan yleiskaavaan verrattuna.

Vantaan yleiskaavaluonnoksessa lentomeluviyöhykkeellä 2 (Lden 55–60 dB) sallitaan täydennysrakentaminen. Lentomelu viyöhykkeellä 1 (Lden yli 60 dB) sallitaan myös tuhoutuneen asuinrakennuksen korvaaminen.

Vastine: On perusteltua muuttaa muistutuksen kohteena oleva alue TP-alueeksi.

Lentokonemelu 55–60 dB-alueen kaavamääräystä muutetaan siten, että ilman asemakaavaa alueella ei sallita uusia rakennuspaikkoja, mutta korvaava rakentaminen ja vähäinen laajentaminen sallitaan.

30. Muistutus

Agrologien Liitto ry omistaa maa- ja metsätalousmaaksi luokitellut metsäpalstan 858–405-3-115 Tuusulassa. Kiinteistöllä sijaitsee Tuusulan yleiskaavaehdotuksen 2040 kohdenumero 35 Kolsan metsät.

Agrologien Liitto ry pitää Tuusulan yleiskaava 2040 – ehdotusvaiheessa esitettyä sl-2 -merkinnän kohtuullistamista hyvänä asiana. Perustelut kohtuullistamiselle ovat ennallaan.

Pyydämme tiedon kaavaehdotuksen hyväksymisestä.

Vastine: Merkintä säilyy kohtuullistettuna.

31. Muistutus

Metsäsuunnitelmaluonnonhoitopainotteinen sl-2(37)

Korkeakallion alueelle ks liite KEMERAT tilan 858-414-4-120 kuvio 8 METSO rahoitettu suojelualue. Alueelle haettu ympäristötuki, joka myönnetty ensimmäisen kerran v2008 ja nyt uusin rahoitus voimassa 2028 saakka, ks karttaliite kuvio 8.

Ympäristötukea voidaan myöntää, jos metsien hoitoon ja käyttöön liittyvissä toimenpiteissä otetaan huomioon metsän biologisen monimuotoisuuden ylläpitäminen, luonnonhoito tai metsien muu kuin puuntuotannollinen käyttö laajemmin kuin metsälaisissa {1093/1996} säädetään maanomistajan velvollisuudeksi.

Alueelle voidaan hakea 10 V KAUSITTAIN ympäristötukea. Tuen saanti edellyttää ko. lain voimassaoloa ja maanomistajan suostumusta. Mikäli tukea ei alueelle saada, jatkuu alueen hoito metsälain turvin ja alueelle laaditun luonnonhoitosuunnitelman mukaisesti. Sikäli kun nyt kunnan esittämät kaavamerkinnot rajaavat maanomistajan mahdollisuutta hakea alueella nyt voimassaolevan kaltaista jatkorahoitusta vuonna 2028 jälkeen, tullaan vaatimaan kunnalta vastaavaa rahoitusta alueelle.

HOITO (hoitotoimenpiteet sisällytetään osaksi kaavaa)

Alueetta hoidetaan oheisen luonnonhoitopainotteisen metsäsuunnitelman mukaisesti. Mikäli PA-LOJOKEEN laaditaan hoitosuunnitelma, metsien hoitosuunnitelma joustaa niin, että mahdolliset joen kunnossapitotoimenpiteet ovat mahdollisia (tieyhteys yml).

liitteet; kaavakartta, hoitosuunnitelma ja kartta ympäristötukialueesta

Vastine: Voimassa olevassa Nahkela-Siippoo-Rusutjärvi –osayleiskaavassa on arvokas luontokohde jo rajattu sl-merkinnällä ja tähän kohteeseen on jo saatu KEMERA-rahoitusta. Tuusulan yleiskaava 2040:ssä merkintä on sama, mutta sl-rajaus on pienempi. Metsäkeskus myöntää tukea M-alueille. Metsäkeskuksen mukaan aluevarauksen päällä oleva rajaus (sl, luo, ge) ei vie tukea, jos se on alueella, jolla metsälaki on voimassa. Kaavamerkintä ei siten estä tuen saamista.

32. Muistutus

Täydennys aiempaan maanomistajalausuntoon, kohteet 16 (Lehmojan nevakorpi ja 19 (Myllykosken, oikeammin Rajakosken lehto):

Maanomistajat ovat jättäneet lausunnon yleiskaavan 2040 suunnitelmasta keväällä 2018 ja toteavat, ettei kaavan tähänastisessa jatkosuunnittelussa juurikaan ole otettu huomioon aiempaa lausuntoa.

Tässä lisälausunnossa korostetaan eräitä oleellisia, myös uusia näkökohtia. Jotta asiassa päästäisiin hyväksyttävällä tavalla eteenpäin, maanomistajat tekevät ehdotuksen uuden järkevän ratkaisun löytämiseksi.

Kyseiset suunnittelualueet (19 ja 16) muodostavat suuren, yhteensä 5,4 hehtaarin alueen. Tällaisena kaavasunnitelma asettaakin sangen laajan alueen hyvin voimakkaiden rajoitusten alle ilman varmuutta tai edes tietoa mahdollisista korvauksista maanomistajille. Kun suunnitelma estää tai ainakin merkittävästi hankaloittaa jopa normaalia talousmetsäkäyttöä nostaen myös kustannuksia, ja alentaen samalla alueen arvoa, on tilanne tällaisena maanomistajille kohtuuton. Kohutuuttomuutta lisää kunnan käyttämä määrittely SL-1-alueille ("ei saa suorittaa sellaisia toimenpiteitä, jotka saattavat vaarantaa..."). Se on oleellisesti tiukempi ja myös mielivaltaisempi kuin valtioneuvoston suojeleohjelmaan kuuluvilla korkea-asteisemmilla suojelealueilla (LSL 2:9).

Suojelun perusteita on tässä yhteydessä tarkasteltava kriittisesti myös konsulttiselvitysten osalta. Konsulttiyhtiö Environ tekemässä selvityksessä esimerkiksi alueen 19 kuvaus: "Vantaanjoen rinnelehdon arvoa lisää hyvin säilynyt, luonnontilan kaltainen puusto, suuri lahoppuuston määrä..." ei pidä paikkaansa. Kuten oheistetuista kuvista, jotka on otettu 27.4.2019 noin 30 metrin etäisyydeltä Vantaanjoen törmästä joen suuntaisesti, käy ilmi, alue on hyvin tavanomaista nuorta koivua ja kuusta kasvavaa metsää. Herää kysymys, millä perusteella Enviro on päättänyt määrittelynsä.

Kyseisen konsulttiyrityksen kompetenssia on jo aiemmin perustellusti kyseenalaistettu; näyttäähän tavoitteena olevan maksimaalinen löydösten määrä vajavaisilla ja osittain virheellisillä perusteilla, ja huhtikuussa 2019 otetut kuvat vahvistavat tätä käsitystä. Samalla on todettava se yleisemminkin vallalla oleva virheellinen näkemys, että kaikki metsät olisivat ikäänkuin yhteistä omaisuutta, vaikka omistaja olisi muu kuin valtio tai muu julkinen taho.

Naturalla suojelemaan Vantaan jokiuoman rannalla alueella 19 on kapealla kaislalla isohkoja haapoja, jotka maanomistaja on jättänyt suojeleustoksi ja maisemallisilla perusteilla. Ne on tarkoitus säilyttää myös jatkossa. Jonkinlaisena järkevänä kompromissina meneillään olevan kaavaprosessin yhteydessä voitaisiin ajatella jokitörmästä noin 25-30 metriä ulottuvaa kaistaa, jota maanomistajat voisivat tarjota muodostettavaksi luonnonsuojelealueeksi. Tämä tietysti edellyttäisi Uudenmaan ELY-keskuksen hyväksyntää ja rahoitusta. On vaikea kuvitella, että ELY-keskus olisi valmis korvaamaan yli 5 hehtaarin metsäalueen käyvällä hinnalla, mutta puutteellisilla ja ainakin osittain virheellisillä suojeleperusteilla.

Alueen 16 ytimen muodostaa vajaan puolen hehtaarin suoalue, jota on 1900-luvun puolivälin paikkeilla käytetty turpeen ottoon karjalle kuivikkeiksi. Suo ei siis ole luonnontilainen. Sen ympäristö

on varsin tavanomaista talousmetsää, jonka suojelu merkityssä laajuudessa on ylimitoitettua. Jos kuitenkin ELY-keskus on valmis sen lunastamaan luonnonsuojelualueeksi käyväällä hinnalla, on maanomistaja valmis keskustelemaan siitäkin.

Alla valokuvia alueelta 19, noin 30 metrin etäisyydeltä Vantaanjoen törmältä, suunnilleen joen suuntaisesti. Kuvausaika huhtikuu 2019.

Vastine: Uudenmaan ELY-keskuksen mukaan "saattaa vaarantaa" on yleisesti käytetty sanamuoto, jossa sovelletaan varovaisuusperiaatetta. Ympäristöministeriön opas "Yleiskaavamerkinnot ja määräykset" ohjeistaa käyttämään sanamuotoa "saattaa vaarantaa".

Kysymys kohteiden SL-1 (16) JA SL-1 (19) mahdollisesti perustettavien suojelualueiden rajauksista ja suojelukorvauksista on välitetty eteenpäin Uudenmaan ELY-keskukseen ja ELY-keskusta on ollut yhteydessä ao. maanomistajiin luonnonsuojelualueiden perustamisen tiimoilta.

ELY-keskuksen tammikuussa 2020 maastokäynnin havaintojen mukaisesti arvokkaiden luontokohteiden rajauksia on tarkistettu yleiskaavaan.

33. Muistutus

Vähänummentien varrella merkitty työpaikkojen reservialue (TPRes) peittää useita asumiskäyttöön vakiintuneita kiinteistöjä kokonaan tai osittain. Tiedustellessani asiaa kaavasuunnittelijalta sain epämääräisen vastauksen, jossa sisältönä oli lähinnä se että yleiskaavakartta on ohjeellinen ja ettei asialle ole mitään tehtävissä.

Tällainen "epätarkkuus" asettaa monet seudun pientaloissa asuvat kiinteistönomistajat kohtuuttomaan asemaan, koska kaavakartta ja kaavamääräykset muodostavat varsinaisen juridisen kaavan, eikä ehdotuksen kaavamääräyksissä TPRes alueen rajauksesta mainita tarkemmin.

Tilanne on muodostumassa kohtuuttomaksi pientalokiinteistöjen omistajille koska TPRes varaus tosiasiallisesti romahduttaa asuinkiinteistön kauppa-arvon. Kotitalouksien omaisuudesta valtaosa on asuinkiinteistössä joten kyseinen kaava aiheuttaa lähes kymmenelle kotitaloudelle suuret tappiot. Kauppa-arvon menetystä voimistaa vielä se että Tuusulan kunta on siirtynyt käyttämään aggressiivista pakkolunastuspolitiikkaa kaavoitettavilla työpaikka-alueilla.

Muistutan, että yleiskaava 2040 ehdotuksen kaavakartassa ja määräyksissä pitää TPRes alue rajata täsmällisesti olemassa oleva kiinteistöjaotus huomioon ottaen ja asumiskäytössä olevat pientalotontit pitää jättää varauksen ulkopuolelle.

Muistutan myös että monin paikoin pientalotonttien ja Vähänummentien väliin jäävät ehdotetut TPRes alueen osat eivät sovellu suunniteltuun käyttötarkoitukseen.

liitteet: Työpaikkojen reservialueen kartta ja luettelo res.crvialueen kiinteistöistä joilla on asunto

Asuinkiinteistöt jotka sijaitsevat ehdotetulla työpaikkojen reservialueella kokonaan tai osittain:

- 858-416-1-505

- 858-416-1-216
- 858-416-1-275
- 858-416-1-282
- 858-416-1-352
- 858-416-1-347
- 858-416-1-370
- 858-416-1-313
- 858-416-1-465

Vastine: Ehdotuksen nähtävillä olon jälkeen on päädytty siihen, että alueet, joille jää voimaan osayleiskaava, ei tässä yleiskaavassa esitetä kuin tietyt tarkistetut teemat: arvokkaat luontokohteet, lentokonemeluvyöhykkeet, työpaikka-alueen laajenemissuunta, maanalaisen rautatien yhteystarve (Lentorata ja Tallinna-tunneli) sekä yhdyskuntateknisen huollon alue. Yleiskaava asetetaan uudelleen ehdotuksena nähtäville.

Vähänummentien alueelle jää voimaan Ruskela – Vanhakylä – Ritasjärvi –osayleiskaava, mutta tällä Tuusulan yleiskaava 2040:llä alueelle osoitetaan työpaikka-alueen laajenemissuunta nuolimerkinnällä, joka sijoitetaan Vähänummentien eteläpuolelle. Aluetta ei ole tutkittu sillä tarkkuudella, että kaavaan voitaisiin osoittaa aluevarausmerkintä. Mahdollinen työpaikka-alue suunnitellaan tarkemmin asemakaavalla, jolloin lähialueen asukkaat ovat osallisena kaavatyössä.

34. Muistutus

Vähänummentien varrella merkitty työpaikkojen reservialue (TPRes) peittää useita asumiskäyttöön vakiintuneita kiinteistöjä kokonaan tai osittain.

Tällainen "epätarkkuus" asettaa monet seudun pientaloissa asuvat kiinteistönomistajat kohtuuttomaan asemaan, koska kaavakartta ja kaavamääräykset muodostavat varsinaisen juridisen kaavan, eikä ehdotuksen kaavamääräyksissä TPRes alueen rajauksesta mainita tarkemmin.

Tilanne on muodostumassa kohtuuttomaksi pientalokiinteistöjen omistajille koska TPRes varaus tosiasiansa romahduttaa asuinkiinteistön kauppaa-arvon. Kotitalouksien omaisuudesta valtaosa on asuinkiinteistössä joten kyseinen kaava aiheuttaa lähes kymmenelle kotitaloudelle suuret tappiot. Kauppaa-arvon menetystä voimistaa vielä se että Tuusulan kunta on siirtynyt käyttämään aggressiivista pakkolunastuspolitiikkaa kaavoitettavilla työpaikka-alueilla.

Muistutamme, että yleiskaava 2040 ehdotuksen kaavakartassa ja määräyksissä pitää TPRes alue rajata täsmällisesti olemassa oleva kiinteistöjaotus huomioon ottaen ja asumiskäytössä olevat tai asumiskäyttöön tarkoitetut pientalotontit pitää jättää varauksen ulkopuolelle.

Muistutamme myös että monin paikoin pientalotonttien ja Vähänummentien väliin jäävät ehdotetut TPRes alueen osat eivät sovellu suunniteltuun käyttötarkoitukseen.

Kiinteistöjen 858-416-1-352 sekä 858-416-1-353 omistajat ja asukkaat:

Asuinkiinteistöt jotka sijaitsevat ehdotetulla työpaikkojen reservialueella kokonaan tai osittain:
liitteet:

Työpaikkojen reservialueen kartta

Luettelo reservialueen kiinteistöistä joilla on asunto ja kiinteistöistä jotka on tarkoitettu asumiskäyttöön

858-416-1-505
858-416-1-216
858-416-1-275
858-416-1-282
858-416-1-352
858-416-1-347
858-416-1-370
858-416-1-313
858-416-1-465

Vastine: Ehdotuksen nähtävillä olon jälkeen on päädytty siihen, että alueet, joille jää voimaan osayleiskaava, ei tässä yleiskaavassa esitetä kuin tietyt tarkistetut teemat: arvokkaat luontokohteet, lentokonemeluvyöhykkeet, työpaikka-alueen laajenemissuunta, maanalaisen rautatien yhteystarve (Lentorata ja Tallinna-tunneli) sekä yhdyskunta- teknisen huollon alue. Yleiskaava asetetaan uudelleen ehdotuksena nähtäville.

Vähänummentien alueelle jää voimaan Ruskela – Vanhakylä – Ritasjärvi –osayleiskaava, mutta tällä Tuusulan yleiskaava 2040:llä alueelle osoitetaan työpaikka-alueen laajenemissuunta nuolimerkinnällä, joka sijoitetaan Vähänummentien eteläpuolelle.. Aluetta ei ole tutkittu sillä tarkkuudella, että kaavaan voitaisiin osoittaa aluevarausmerkintä. Mahdollinen työpaikka-alue suunnitellaan tarkemmin asemakaavalla, jolloin lähialueen asukkaat ovat osallisena kaavatyössä.

35. Muistutus

Haluamme yhtyä kiinteistön 858-416-1-505 omistajien ja asukkaisen muistutukseen, ohessa heidän muistutuksena:

Vähänummentien varrella merkitty työpaikkojen reservialue (TPRes) peittää useita asumiskäyttöön vakiintuneita kiinteistöjä kokonaan tai osittain. Tiedustellessani asiaa kaavasuunnittelijalta sain epämääräisen vastauksen, jossa sisältönä oli lähinnä se että yleiskaavakartta on ohjeellinen ja ettei asialle ole mitään tehtävissä.

Tällainen "epätarkkuus" asettaa monet seudun pientaloissa asuvat kiinteistönomistajat kohtuuttomaan asemaan, koska kaavakartta ja kaavamääräykset muodostavat varsinaisen juridisen kaavan, eikä ehdotuksen kaavamääräyksissä TPRes alueen rajauksesta mainita tarkemmin.

Tilanne on muodostumassa kohtuuttomaksi pientalokiinteistöjen omistajille koska TPRes varaus tosiasiaassa romahduttaa asuinkiinteistön kauppaa-arvon. Kotitalouksien omaisuudesta valtaosa on asuinkiinteistössä joten kyseinen kaava aiheuttaa lähes kymmenelle kotitaloudelle suuret tappiot. Kauppaa-arvon menetystä voimistaa vielä se että Tuusulan kunta on siirtynyt käyttämään aggressiivista pakkolunastuspolitiikkaa kaavoitettavilla työpaikka-alueilla.

Muistutan, että yleiskaava 2040 ehdotuksen kaavakartassa ja määräyksissä pitää TPRes alue rajata täsmällisesti olemassa oleva kiinteistöjaotus huomioon ottaen ja asumiskäytössä olevat pientalotontit pitää jättää varauksen ulkopuolelle.

Muistutan myös että monin paikoin pientalotonttien ja Vähänummentien väliin jäävät ehdotetut TPRes alueen osat eivät sovellu suunniteltuun käyttötarkoitukseen.

liitteet: Työpaikkojen reservialueen kartta ja luettelo reservialueen kiinteistöistä joilla on asunto

Asuinkiinteistöt jotka sijaitsevat ehdotetulla työpaikkojen reservialueella kokonaan tai osittain:

- 858-416-1-505
- 858-416-1-216
- 858-416-1-275
- 858-416-1-282
- 858-416-1-352
- 858-416-1-347
- 858-416-1-370
- 858-416-1-313
- 858-416-1-465

Haluamme siis yhtyä kiinteistön 858-416-1-505 omistajien ja asukkaiden muistutuksen. Asumiskäytössä oleva kiinteistömme ja pientalotontit tulee jättää varauksen ulkopuolella.

Vastine: Ehdotuksen nähtävillä olon jälkeen on päädytty siihen, että alueet, joille jää voimaan osayleiskaava, ei tässä yleiskaavassa esitetä kuin tietyt tarkistetut teemat: arvokkaat luontokohteet, lentokonemeluvyöhykkeet, työpaikka-alueen laajenemissuunta, maanalaisen rautatien yhteystarve (Lentorata ja Tallinna-tunneli) sekä yhdyskuntateknisen huollon alue. Yleiskaava asetetaan uudelleen ehdotuksena nähtäville.

Vähänummentien alueelle jää voimaan Ruskela – Vanhakylä – Ritasjärvi –osayleiskaava, mutta tällä Tuusulan yleiskaava 2040:llä alueelle osoitetaan työpaikka-alueen laajenemissuunta nuolimerkinnällä, joka sijoitetaan Vähänummentien eteläpuolelle.. Aluetta ei ole tutkittu sillä tarkkuudella, että kaavaan voitaisiin osoittaa aluevarausmerkintä. Mahdollinen työpaikka-alue suunnitellaan tarkemmin asemakaavalla, jolloin lähialueen asukkaat ovat osallisena kaavatyössä.

36. Muistutus

SL-1(10) (12) JA (4)

Alueella voimassa metsälaki, jonka turvin Palojoen reunavyöhykettä ei ole hakattu. Kaava-kartassa alue laajennettu koskemaan nuorta kasvatusmetsää (4) - osalla sekä (10)-osalta ylispuustoista taimikkoaluetta/nuorta kasvatusmetsää. lisäksi SL-rajauksella(12) rajattu osin harvennettua nuorta metsää joen reunassa.

Alueille ei ole toistaiseksi haettu ympäristötukea.

Ympäristötukea voidaan myöntää, jos metsien hoitoon ja käyttöön liittyvissä toimenpiteissä otetaan huomioon metsän biologisen monimuotoisuuden ylläpitäminen, luonnonhoito tai metsien muu kuin puuntuotannollinen käyttö laajemmin kuin metsälaissa(1093/1996) säädetään maanomistajan velvollisuudeksi.

Alueelle voidaan hakea 10 V KAUSITTAIN ympäristötukea. Tuen saanti edellyttää ko. lain voimassaoloa ja maanomistajan suostumusta. Mikäli tukea ei alueelle saada, jatkuu alueen hoito metsälain turvin ja alueelle laaditun luonnonhoitosuunnitelman mukaisesti.

HOITO (hoitotoimenpiteet sisällytetään osaksi kaavaa)

Alueella olevaa lehtipuuston olemassaoloa (leppä ja koivu) turvataan tarvittaessa havupuuston poistolla. Poiston voimakkuus katsotaan tapauskohtaisesti luonnon kehityskulun mukaan (myrskyt yms). Mikäli PALOJOKEEN laaditaan hoitosuunnitelma, metsien hoitosuunnitelma joustajain, että mahdolliset joen kunnossapitotoimenpiteet ovat mahdollisia (tieyhteydet ym).

PÄÄPERIAATTEET KUVIOIDEN KÄSITTELYSSÄ.

Kuvio 9.

Kuvion normaali energiapuunharvennus ja ylispuiden poisto

Kuvio 11.

Kuvion poimintahakkuu alueen pohjan raivaus.

Kuvio 13.

Kuvion poimintahakkuu. Poistetaan suuria puita, jatkuvan kasvatuksen menetelmällä niin että jokeen tuleva varjostus ei sanottavasti muuttuisi.

Tarkempi hakkuun toteutus ja puuvalinta katsotaan paikanpäällä vallitsevien olosuhteiden mukaan.

Liitteitä

Vastine: SL-1 (4) kohteella tarkoitetaan todennäköisesti kohdetta S-1 (4) Mustojan pähkinäpensaslehto (1,0 ha), joka sijaitsee Metsäniityntienvarren rinteessä Mustojan lehtojensuojelualueen länsipuolella. Kohteella kasvaa parisataa 2-4 metriä korkeaa pähkinäpensasta, myös pihlajaa, koivua, haapoja ja vaahteraa. Pähkinäpensaslehto on luonnonsuojelulain 29 §:n suojelema luontotyyppi. Luontotyyppien tuoreen uhanalaisuusluokituksen mukaan (2018) pähkinälehto on vaarantunut luontotyyppi ja metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö. Kohteen rajausta perustuu raporttiin Tuusulan luontoselvitykset 2017 – Arvokkaiden luontokohteiden tarkistukset (Ympäristösuunnittelu Enviro Oy). Luonnonsuojelulain suojelemat luontotyypit on luokiteltu kansallisesti arvokkaiksi luontotyypeiksi, jotka osoitetaan yleiskaavaan S-1 –merkinnällä.

SL-1 (10) Ketunmäen lehto (2,8 ha) on Palojoen varteen sijoittuva luonnontilaisena säilynyt vanhan metsän alue Vaunukankaalla. Kohteella on kosteaa runsasravinteista ja tuoretta keskiravinteista lehtoa, jotka ovat Etelä-Suomessa uhanalaisia luontotyyppisiä. Kohteen rajausta perustuu raporttiin Tuusulan luontoselvitykset 2017 – Arvokkaiden luontokohteiden tarkistukset (Ympäristösuunnittelu Enviro Oy 2018). Kohde on luontoselvityksessä arvotettu maakunnallisesti arvokkaaksi, koska se täyttää Uudenmaanliiton LAKU-kriteerit. LAKU-kriteerit ovat Uudenmaanliiton laatimat kriteerit luonnonympäristöjen arvottamiseksi Uudellamaalla. Maakunnallisesti arvokkaiksi arvotetut kohteet osoitetaan vaihekaavassa SL-1 –merkinnällä.

SL-1 (12) Kivimäen jokivarsi, jokivarren metsä ja noro (7,9 ha) on edustavin ja hakkuilta säilynein kokonaisuus Palojoen varrella Vaunukankaan pohjoisosassa. Jokivarsi on jyrkkärinteinen ja jokiuoma meanderoiva eli mutkitteleva. Jokivarressa on kosteita niittyjä ja lehtokorpia sekä uhanalaiselle taimenelle sopivia kivikkoisia koskipaikkoja. Kosteat niityt ja lehtokorvet ovat erittäin uhanalaisia luontotyyppisiä. Jokivarren metsä on vanhaa kuusikkoa. Noro on vesilain 2 luvun 11 §:n suojelema ve-

siluontotyyppi. Rajausta perustuu raporttiin Tuusulan luontoselvitykset 2017 - Arvokaiden luontokohteiden tarkistukset (Ympäristösuunnittelu Enviro Oy 2018).

Kivimäen jokivarsi ja jokivarsimetsä on luontoselvityksessä arvotettu maakunnallisesti arvokkaaksi, koska ne täyttävät Uudenmaan liiton LAKU-kriteerit. LAKU-kriteerit ovat Uudenmaanliiton laatimat kriteerit luonnonympäristöjen arvottamiseksi Uudellamaalla. Vesilain suojelema noro on luontoselvityksessä luokiteltu valtakunnallisesti arvokkaaksi. Vähintään maakunnallisesti arvokkaiksi arvotetut kohteet osoitetaan yleiskaavassa SL-1 -merkinnällä.

KORVAUS SUOJELUSTA

Suojelusta on mahdollista saada korvausta. Suomessa valtio perustaa luonnonsuojelualueen maanomistajan hakemuksesta, joten korvausvelvollisuus on valtiolla (Uudenmaan ELY-keskus). Mikäli maanomistaja päättää perustaa luonnonsuojelualueen kiinteistölleen, hän neuvottelee suojelusta, suojeluehdoista ja korvauksista Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa. Yhteystiedot (suojeleluneuvottelut ja korvaukset): Uudenmaan ELY-keskus, Luonnonsuojelu, p. 0295 021 000.

Luonnonsuojelualuiden hoito on mahdollista ELY-keskuksen kanssa laaditun hoitosuunnitelman mukaisesti. Myös kaavamääräykseen on kirjattu, että "Alueella voidaan tehdä hoitosuunnitelman mukaisia toimenpiteitä".

37. Muistutus

Omistamani tilat Martinniitty (858-417-4-29), Ilomäki 11 (858-417-1-42) ja Metsälä (858-404-3-1859) sijoittuvat Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotuksessa SL-1 merkitylle alueen sisään Keravanjokilaakson metsä, lehto ja noro alaltaan 21,7 ha. Tuusulan kunnan pohjoisosassa Keravanjokikanjonin Natura-alueen ja Niittykulman välissä, jossa Noro on vesilain 2. luvun 11 §:n suojelema vesialue. Liitteenä kartta, jossa oranssi värillä merkityt tilat.

Vastustan alueen merkitsemistä SL-1 merkinnällä luonnonsuojelualueeksi.

Perusteluna esitän, että omistamieni tilojen metsät ovat olleet ja ovat kolmen alueella asuvien perheimme talousmetsinä, joista on hyvin harkiten ja metsän hoidollisesti otettu vuosittain tarvittavat talouspuut. En hyväksy talouspuun ottamisen asettamista luvan varaiseksi kaavamääräyksillä.

Tilojen omistajana olen osaltani pitänyt jokivartta erittäin luonnon varaisena ja alkuperäisenä ja sallinut vapaan liikkumisen jokivarrella sekä tehnyt kulkijoille paikoitus- ja levähdys paikat vapaaehtoisesti eli sallinut jokamiehen oikeudet.

Pyydän ystävällisesti vastaustanne kirjallisena muistutuksesta.

Liitteenä kartta

Vastine: Muistutuksessa viitataan kohteeseen SL-1, mutta siinä tarkoitettaneen kohdetta SL-1 (g) Keravanjokilaakson metsä, lehto ja noro (21,0 ha). Kohde sijaitsee Tuusulan kunnan pohjoisosassa Keravanjokikanjonin Natura-alueen ja Niittykulman välissä. Noro on vesilain 2 luvun 11 §:n suojelema pienvesi. Kohteella on varttunutta kuusi-valtaista tuoretta lehtoa, joka on Etelä-Suomessa uhanalainen luontotyyppi ja metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö. Luoteesta laskevan noron varrella on varttuvaa-varttunutta tuoreen kankaan kuusi- ja mäntymetsää, ympä-

röivillä rinteillä on paljon haapaa ja uoman reunoilla tuomea. Kohteen rajausta perustuu raporttiin Tuusulan luontoselvitykset 2017 - Arvokkaiden luontokohteiden tarkistukset (Ympäristösuunnittelu Enviro Oy 2018).

Luontoselvityksessä kohde on arvotettu maakunnallisesti arvokkaaksi, koska se täyttää Uudenmaan liiton LAKU-kriteerit. LAKU-kriteerit ovat Uudenmaan liiton laatimat kriteerit luonnonympäristöjen arvottamiseksi Uudellamaalla. Maakuntakaava ohjaa vaihekaavatyötä. Uusimaakaava 2050 -ehdotuksessa kohde on osoitettu suojelualueeksi.

KORVAUS SUOJELUSTA

Suojelusta on mahdollista saada korvausta. Suomessa valtio perustaa luonnonsuojelualueen maanomistajan hakemuksesta, joten korvausvelvollisuus on valtiolla (Uudenmaan ELY-keskus). Mikäli maanomistaja päättää perustaa luonnonsuojelualueen kiinteistölleen, hän neuvottelee suojelusta, suojeluehdoista esimerkiksi talouspuun otosta ja korvauksista Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa. Yhteystiedot (suojeluneuvottelut ja korvaukset): Uudenmaan ELY-keskus, Luonnonsuojelu, p. 0295 021 000.

Luonnonsuojelualuiden hoito on mahdollista ELY-keskuksen kanssa laaditun hoitosuunnitelman mukaisesti. Myös kaavamääräykseen on kirjattu, että "Alueella voidaan tehdä hoitosuunnitelman mukaisia toimenpiteitä".

38. Muistutus

Kohde: Tuusulan kunnan Kellokosken kylän tila Kukkula 858-404-3-182

Päärakennuksen vieressä oleva ls-alueen raja on liian lähellä päärakennusta. Se rajoittaa pihapiirin käyttöä liikaa. Onko todella mietitty mitä ko. alueella halutaan suojella? Mikä on alueen todellinen luontoarvo? Vaadittu rajausta liitteessä 1.

Ns. takametsän alueesta on jo iso osa pakkolunastettu Natura-alueeksi. Se riittää! Jos ls-alue menee tontin poikki, miten on ajateltu kulku ulkopuolelle jäävälle osalle. Vaadittu rajausta liitteessä 2.

Yleensäkin vaadin luonnonsuojelualueiden pienentämistä ko.tilan alueella. Täytyy olla joku kohtuus, jolla yksityistä maanomistajaa kohdellaan.
liitteenä kartta

Vastine: Alueen luontoarvot:

SL-1 (9) Keravanjokilaakson metsä, lehto ja noro (21,0 ha) sijaitsevat Tuusulan kunnan pohjoisosassa Keravanjokikanjonin Natura-alueen ja Niittykulman välissä. Noro on vesilain 2 luvun 11 §:n suojelema pienvesi. Kohteella on varttunutta kuusivaltaista tuoretta keskiravinteista lehtoa. Luoteesta laskevan noron varrella on varttuvaa varttunutta tuoreen kankaan kuusi- ja mäntymetsää, ympäröivillä rinteillä on paljon haapaa ja uoman reunoilla tuomea. Tuoreet keskiravinteiset lehdot ja tuoreet kankaat ovat uhanalaisia eli vaarantuneita luontotyyppejä. Tuore keskiravinteinen lehto on myös metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö. Kohteen rajausta perustuu raporttiin Tuusulan luontoselvitykset 2017 - Arvokkaiden luontokohteiden tarkistukset (Ympäristösuunnittelu Enviro Oy 2018).

Jos maanomistaja hakee aluetta suojeluun, Uudenmaan ELY-keskus määrittelee tarkan rajauksen. Myös kulkureitti voidaan säilyttää.

Kohtuullisuus

Suojelusta on mahdollista saada korvausta valtiolta, joten se ei ole maanomistajalle kohtuuton haitta. Suomessa valtio perustaa luonnonsuojelualueen maanomistajan hakemuksesta, joten korvausvelvollisuus on valtiolla (Uudenmaan ELY-keskus). Mikäli maanomistaja päättää perustaa luonnonsuojelualueen kiinteistölleen, hän neuvottelee suojelusta, suojeluehdoista, esim. talouspuun otosta, ja korvauksista Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa. Yhteystiedot (suojeluneuvottelut ja korvaukset): Uudenmaan ELY-keskus, Luonnonsuojelu, p. 0295 021 000.

Luonnonsuojelualuiden hoito on mahdollista ELY-keskuksen kanssa laaditun hoitosuunnitelman mukaisesti. Myös kaavamääräykseen on kirjattu, että "Alueella voidaan tehdä hoitosuunnitelman mukaisia toimenpiteitä".

39. Muistutus

Metsäsuunnitelma-luonnonhoitopainoitteinen

sl-1(13)

Alueella voimassa metsälaki, jonka turvin palojoen reunassa olevaa lähteikköaluetta ei ole haakattu. Kaava-kartassa alue laajennettu koskemaan nuorta kasvatusmetsää. Alueelle on kulkuoikeus etelästä päin olevan Kivimäen mäkialueen läpi. Kulkuoikeus on maastoltaan hankala ja alueelle on kuljettu pohjoisesta Niirasen/Niiralan maiden läpi. Kulkuoikeus on saatu suullisena ja toistaiseksi voimassaolevana. Alueelle ei ole toistaiseksi haettu ympäristötukea.

Ympäristötukea voidaan myöntää, jos metsien hoitoon ja käyttöön liittyvissä toimenpiteissä otetaan huomioon metsän biologisen monimuotoisuuden ylläpitäminen, luonnonhoito tai metsien muu kuin puuntuotannollinen käyttö laajemmin kuin metsälaissa (1093/1996) säädetään maanomistajan velvollisuudeksi.

Alueelle voidaan hakea 10 V KAUSITTAIN ympäristötukea. Tuen saanti edellyttää ko. lain voimassaoloa ja maanomistajan suostumusta. Mikäli tukea ei alueelle saada, jatkuu alueen hoito metsälain turvin ja alueelle laaditun luonnonhoitosuunnitelman mukaisesti.

HOITO (hoitotoimenpiteet sisällytetään osaksi kaavaa)

Alueella olevaa lehtipuuston olemassaoloa (leppä ja koivu) turvataan tarvittaessa havupuuston poistolla, kuvio 1. Poiston voimakkuus katsotaan tapauskohtaisesti luonnon kehityskulun mukaan (myrskyt yms). Mikäli PALOJOKKEEN laaditaan hoitosuunnitelma, metsien hoitosuunnitelma joutaa niin, että mahdolliset joen kunnossapitotoimenpiteet ovat mahdollisia (tieyhteys).

Tieyhteys alueelle tulee säilyttää. Maastossa selkeä ura, jota on käytetty alueen metsänhoitotoimenpiteitä tehtäessä. Normaalit tieuran perusparannustyöt tulee sallia ja tieuran linja pitää nuoren metsän puolella käyttökunnossa. Palstan eteläosa on nuorta kasvatusmetsää, joka vaatii hoitotoimenpiteitä.

Liitteitä

Vastine: SL-1 (13) Kivimäen lähteikkökorpi (2,0 ha) sijaitsee Vaunukankaan pohjoisosassa. Se on vuoden 2017 luontoselvityksessä arvioitu valtakunnallisesti arvokkaaksi. Lähdekorvet ovat erittäin uhanalaisia luontotyyppisiä. Alueella on kaksi vesilain 2 luvun 11 §:n suojaamaa avolähdettä. Lähteet on Uudellamaalla luokiteltu erittäin uhanalaisiksi vesiluontotyyppiksi. Fatinsuon eteläpuolelta laskevat juotit ovat vesilain 2 luvun 11 §:n suojelemissa noroissa. Kohteen rajaus perustuu raporttiin Tuusulan luontoselvitykset 2017 - Arvokkaiden luontokohteiden tarkistukset (Ympäristösuunnittelu Enviro Oy 2018).

Tieyhteys säilyy.

Tuki luonnonsuojeluun Uudenmaan ELY-keskuksesta

Myös luonnonsuojelualueen perustamiseen on mahdollista saada tukea/korvausta. Suomessa valtio perustaa luonnonsuojelualueen maanomistajan hakemuksesta, joten korvausvelvollisuus on valtiolla (Uudenmaan ELY-keskus). Mikäli maanomistaja päättää perustaa luonnonsuojelualueen kiinteistölleen, hän neuvottelee suojelusta, suojeluehdoista, esim. talouspuun otosta, ja korvauksista Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa. Yhteystiedot (suojeleminen ja korvaukset): Uudenmaan ELY-keskus, Luonnonsuojelu, p. 0295 021 000.

Luonnonsuojelualueiden hoito on mahdollista ELY-keskuksen kanssa laaditun hoitosuunnitelman mukaisesti. Myös kaavamääräykseen on kirjattu, että "Alueella voidaan tehdä hoitosuunnitelman mukaisia toimenpiteitä".

40. Muistutus

Lehmuslehto 859-401-3-124 ja Santamäki 858-401-5-178

PERUSTEET

Lehmuslehdon pelto ja metsäalueet ja asuinkiinteistön alue, samoin koko tila peltoineen ja metsineen on merkattu kaavaehdotukseen merkinnällä TP. Tähän ei ole mitään huomauttamista.

Alueen tieyhteys

Jos Tuusulan itäinen ohikulkutie muuttuu 2+2 kaistaiseksi väyläksi, tulee kulku Lehmuslehdon tielle ja sen varressa oleville kiinteistöille turvata, huomioiden isot maatalouskoneet ja hälytysajoneuvot. Vantaan puolella sijaitseviin kiinteistöihin tulee, ja myös VANTAAN Kaupungin omistamalle kiinteistölle tieyhteys säilyttää, joille ainoa kulkuyhteys on tällä hetkellä Lehmuslehdontie.

Ulkoilureitti

Viherkaista on merkitty kulkemaan pitkin Lehmuslehdontietä kohti etelää Vantaan kaupungin aluetta, jossa oli alun pitäen leveä viherkaista. Nyt Vantaan kaupunki on poistanut kaistan ja siirtänyt sen noin 1 km länteen lähelle Vierumäen asuinalueelle. Lehmuslehdontielle merkattu noin 500 m viherkaista tulisi poistaa tarpeettomana,

Vastine: Sulan osayleiskaava kumotaan Tuusulan itäväylän etelä-itäpuolelta. Kaavan korvaa nyt laadittava Tuusulan yleiskaava, joka on Sulan osayleiskaavaa suurpiirteisempi. Lehmuslehdontielle merkitään viheryhteystarve, ei viheraluetta. Yhteystarve kuvaa tarvetta päästä Sulan alueelta kohti Vantaata. Vantaan yleiskaavaan esitetty työpaikka-alueella Vierumäen alueelle, joka aikaisemmissa suunnitelmissa on ollut virkistysaluetta. Alue tulee suunnitella Tuusulan ja Vantaan yhteistyöllä mm. alueen liikenneyhteyksien vuoksi.

41. Muistutus

KANNANOTTO 1 KOSKIEN KIVELÄN RN:o 5:449 JA ALUEEN TIEYHTEYKSIÄ

KIVELÄN TONTTI RN:o 5:449 (Liitteessä huomautus 1)

Kannanottomme koskee Kivelän RN:o 5:449 peltoja, muita on sisällöltään positiivinen ja kiitettävä, koska nyt koko tonttimme kuuluu TP:ksi merkitylle alueelle. Järjestelyn vuoksi ei nyt ole huomautettavaa!

ALUEEN TIEYHTEYDET (Liitteessä huomautus 2)

Jos Tuusulan itäinen ohikulkutie muuttuu 2+2 -kaistaiseksi väyläksi, tulee kulku Lehmuslehdontielle ja sen kiinteistölle turvata, huomioiden isojen maatalouskoneiden käyttö ja hälytysajoneuvojen kulku.

Vantaan puolella sijaitseviin kiinteistöihin tulee tieyhteys säilyttää, joille ainoa kulkuyhteys on tällä hetkellä Lehmuslehdontie. Mahdollinen tuleva tieyhteys Kukkatalon risteyksestä Lehmuslehdontiehen asti on mielestämme järkevä.

ULKOILUREITIN KULKU (Liitteessä huomautus 3 ja 4)

Ulkoilureitin tulee maatalousmaiden takia kulkea Lehmuslehdontietä pitkin viherkaistana ja saman levyisenä Tuusulan itäisen ohikulkutien alta kohti Korkin aluetta. Lisäksi on huomattava, että viherkaistamerkintä on poistettu Vantaan puolelta ja siirretty n. 1 km länteen päin lähelle Vierumäen asuinalueella!

Liitteenä kartta

Vastine: Sulan osayleiskaava kumotaan Tuusulan itäväylän etelä-itäpuolelta. Kaavan korvaa nyt laadittava Tuusulan yleiskaava, joka on Sulan osayleiskaavaa suurpiirteisempi. Lehmuslehdontielle merkitään viheryhteystarve, ei viheraluetta. Yhteystarve kuvaa tarvetta päästä Sulan alueelta kohti Vantaata. Vantaan yleiskaavaan esitetty työpaikka-alueella Vierumäen alueelle, joka aikaisemmissa suunnitelmissa on ollut virkistysaluetta. Alue tulee suunnitella Tuusulan ja Vantaan yhteistyöllä mm. alueen liikenneyhteyksien vuoksi.

42. Muistutus

KANNANOTTO 2 KOSKIEN VÄHÄMUORIN RN:o 1:819 ALUETTA

PERUSTEET (Kartan kaavamerkinnot)

Alueemme on 12,2 ha suuruinen ja on Tuusulan yleiskaavassa 2040 merkitty sl-1:ksi ja alueen reunan osalta SL:ksi, ja lisäksi alueen halki on merkitty viheralueen ulkoilureitti.

Kunta itse on määrännyt maatalousyhtymämme istuttamaan 7000 kpl kuusen taimia ja hoitamaan niitä vuosittain.

sl-1 MERKITTY ALUE (Liitteessä huomautus 1)

Kunta ehdottaa, että koko alueemme muutetaan sl-1:ksi. Pidämme kunnan ehdotusta täysin kohtuuttomana, koska se vie meiltä maatalouselinkeinomme harjoittamisen mahdollisuuden, samoin saada KEMERA-tukea, jotta voisimme hoitaa aluetta asiallisesti. Hoitamattomana alue pusikoituu, jolloin se ei palvele ketään.

TONTILLEMME HIEMAN ULOTTUVA SL-MERKITYY ALUE (Liitteessä huomautus 2)

Kunnan ehdotuksessa on Vähämuorin alueellemme ulotettu myös osa SL- kaavoitettua aluetta.

Tämän alueen olemme harventaneet vuonna 2016, istuttaneet taimet ja ylläpitäneet metsänhoitollisia töitä. Mielestämme harvennuksen jälkeinen alue on nyt hyvässä kunnossa. Emme kuitenkaan pidä, emmekä näe, pienellä rajatulla alueellamme mitään erityistä luonnonsuojelullista arvoa, joten esitämme, että SL-kaavaa ei tontillemme uloteta. Lisäksi huomaamme, että alueestamme on rajamerkinnän mukaan lohkaistu muutaman aarin suuruinen maa-alue pois, ilman mitään kauppasopimusta ja meille tehtyä ilmoitusta, ja merkitty SL-alueeksi, koska kaavoittaja ilmoitti, että kohteella on suojeltava lähde; kaavoittajan väite lähteestä ei pidä paikkaansa! lisäksi kaavamerkinnällä M, tai MU voidaan hakea KEMERA-tukea taimikon varhaishoitoon!

ILMOITUS TIEDOTUSRIKKEESTÄ

Ilmoitamme päättävälle viranomaisille, että emme ole saaneet kunnan muille maanomistajille jakamia 4.5.2018 päivätyjä asiakirjoja ja karttoja, vaan asiasta meille ilmoitettiin Metsänhoitoyhdistyksen toimesta. Katsomme, että asiakirjojen puute haittasi oikeuksiemme hoitoa!

EHDOTETUN KAAVAN HAITTAVAIKUTUSTEN LISÄPERUSTELUT

Vähämuorin metsäalueen on sukumme omistanut noin 70 vuotta. Olemme vuosikymmenten ajan käyttäneet metsätöiden toimeenpanevana tekijänä Uudenmaan metsänhoitoyhdistystä. Yhdistys on hoitanut kanssamme työt, joissa on pitänyt metsää uusia, harventaa ja ottaa polttopuita. Nyt kaavamerkintä sl-1 rajoituksineen ja MRL 128 § toimenpiderajoituksineen muodostuvat yhdessä kohdaltamme kohtuuttomiksi.

Vuonna 2016 suoritimme 2,8 ha nuoren metsän harvennustyön. Työtä varten jouduimme anomaan toimenpideluvan, joka myös maksoi.

Velvollisuuksiin kuului myös naapureiden kuuleminen, joita oli 10 ympäri Uttamaata. Nyt meillä on noin 8 ha vuosittainen taimikon varhaishoito, johon kuuluu heinien torjunta taimien ympäriltä usean vuoden ajan sekä nuoren metsän kunnostus, perkaus ja ensi harvennus. Kaikkia näitä töitä varten meidän pitäisi anoa maksulliset toimenpideluvat.

Katsomme, että ehdotetut kaavat ja niiden vaatimat maksulliset toimenpideluvat ja naapurien kuulemisen tehtävät tulevat estämään ja haittaamaan meitä hoitamasta taloudellisesti ja rationaalisesti metsätalouttamme.

Esitämme, että Vähämuorin alueemme jätetään entiselleen omaan metsätalouskäyttöömme, merkinnällä M, tai MU.

Liitteenä kartta

Vastine: Vähä-Muori 858-401-0001-0819 sijaitsee kaavaehdotuksessa viheralueelle. Kiinteistö ei sijoitu luonnonsuojelualueelle SL eikä sille ulotu sl (14) -kohde, vaan luontokohde sijaitsee Fallbackantien eteläpuolella. Alueelle on merkitty maakuntakaavan mukaisesti ekologinen yhteystarve, ei virkistysreittiä.

Kunnan aineistoissa ei ole tiedossa, että kyseisellä alueella olisi lähde.

Ylimääräinen kuuleminen järjestettiin maanomistajille, joiden maille kohdentui arvokkaita luontokohteita. Kiinteistöllä Vähä-Muori 1:819 tällaisia kohteita ei ole.

Alueella on voimassa oikeusvaikutteinen Sulan osayleiskaava. Osayleiskaavassa kiinteistö Vähä-Muori sijoittuu VR-2 merkinnällä retkeily - ja ulkoilualueelle, jossa maisemaa muuttava maanrakennustyö, puiden kaataminen tai muu näihin verrattava

toimenpide on luvanvaraista kuten maankäyttö- ja rakennuslain 128 §:ssä on määrätty. MRL 143 §:n mukaan maisematyöluva puiden kaatamiseksi voidaan myöntää suunnitelmallista metsänkäsittelyä varten enimmillään kymmeneksi vuodeksi.

43. Muistutus

Emme halua läpikulkua Jokelantieltä Hopeapajuntien kautta hevoskylään. Tie kulkisi meidän omakotitalon nurkasta 9 metrin päästä ja autotallivarastorakennuksen nurkasta 5 metrin päästä. Emme halua myydä Koivuniemen 417-9-19 tilasta neliometriäkään hevoskylälle.

Vastine: Koivumäen tila ei sijoitu kaavaehdotuksessa merkitylle hevoskyläalueelle (AH). Hevoskylä tullaan asemakaavoittamaan. Asemakaavassa ratkaistaan kulku alueelle. Alustavissa suunnitelmissa tieyhteyttä ei osoiteta kuvatulla tavalla. Musta viiva AH-merkinnän ja Koivumäen tilan välissä kuvaa korttelialueen rajaa, ei tieyhteyttä.

44. Muistutus

Ekola 7:15 käsiteltäisiin samalla kaavamerkinnällä koko Maantiekylän kyläaluetta (moottoritien itäpuoli). Kaavaluonnoksessa oli yhtäläinen merkintä koskien koko Maantiekylän kaava-alueetta (TP). Halutaan samalle merkinnälle. Korvaava rakentaminen ja pienimuotoinen laajentaminen täytyy olla sallittu joka tilanteessa. Lentomelurajoitteet samaksi kuin Vantalla ja Myllykylä/Ruotsinkylä li osayleiskaavassa.

Huom. maanomistajien tasapuolinen kohtelu – eriarvoisuuden poistamiseksi.

Vastine: Lentokonemelu 55-60 dB-alueen kaavamääräystä muutetaan siten, että ilman asemakaavaa alueella ei sallita uusia rakennuspaikkoja, mutta korvaava rakentaminen ja vähäinen laajentaminen sallitaan.

On perusteltua muuttaa kohde TP-alueeksi.

45. Muistutus

Luonnonsuojelulaissa (10 §) perusteena luonnonsuojelualueelle estetään "7) alue on muutoin niin edustava, tyypillinen tai arvokas, että sen suojelu voidaan katsoa luonnon monimuotoisuuden tai kauneuden säilyttämisen kannalta tarpeelliseksi".

Vetoan tähän kohtaan, jotta luonnonkauneus voidaan säilyttää. Keravanjoen ranta-alueilla tulee sallia kotitarvepuun otto ja kaatuneiden puiden korjaus ilman monimutkaisia maksullisia lupamenettelyjä. Maanomistajat pitävät huolen jokiuoman säilymisestä, kun puut eivät kaadu joen yli.

Tällä kauneuden ja monimuotoisuuden perusteella haluan myös, että Sikokallio kokonaisuudessaan säilyy luontoympäristönä.

Vastine: 1. Kotitarvepuun otto Keravanjoen ranta-alueilla

Mikäli alue on rajattu yleiskaavaksi SL-1 -alueeksi, kotitarvepuun otto ei ole sallittua viiteen vuoteen siitä, kun yleiskaava on saanut lainvoiman. Jos maanomistaja päättää perustaa alueelle luonnonsuojelun, hän neuvottelee suoraan ELY-keskuksen kanssa suojeluehdoista, esimerkiksi polttopuun ottomahdollisuudesta. Esimerkiksi lehtoja voidaan tapauskohtaisesti hoitaa kuusia poistamalla.

Yleiskaavan laatimisen ajan alueella on voimassa toimenpiderajoitus, jossa puunkaatoon tarvitaan maisematyöluva.

Uomaan kaatuneet puut

Uoman yli kaatuneet puut, jotka toimivat virtausesteinä saa yleensä poistaa ilman maisematyölupaa. Keski-Uudenmaan ympäristökeskus on kesäisin melonut jokea pitkin ja poistanut jokiuomassa kulkemista haittaavia runkoja. Vuonna 2021 Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistyksen jokitalkkari poistaa uoman yli kaatuneita runkoja. Uomasta poistetaan ainoastaan virtausta haittaavaa puuainesta eli puuainesta jää yhä virtaankin ylläpitämään luonnon monimuotoisuutta.

2. Sikokallio: Kunnanhallitus päätti 25.2.2019 asettaessaan Tuusulan yleiskaava 2040 – ehdotuksen nähtävillä *edellyttäen, että Sikokallion alueen merkintä ja alueen rajaustutkitaan uudelleen nähtävilläolon jälkeen siten, että alue säilyy retkeily- ja ulkoilualueena (esim. merkinnällä VR) ja alueelta osoitetaan vastaavalla merkinnällä yhteys Urheilukeskukseen.*

Alueelle on hyväksytty Rykmentinpuiston työpaikka-alueen asemakaava. Asemakaavassa on ratkaistu korttelirajat yleiskaavatasoa yksityiskohtaisemmin. Sikokallion laki on merkitty asemakaavassa lähi- ja virkistyspalvelujen alueeksi (VU-5) sekä lähi-virkistysalueeksi (VL).

Tuusulan yleiskaava 2040 kumoaa Rykmentinpuiston osayleiskaavasta Tuusulan itä-väylän idänpuoleiset osat. Väylän länsipuolelle jää voimaan Rykmentinpuiston osayleiskaava, jota päivitetään arvokkaiden luontokohteiden, lentokonemelun ja maanalaisen raideliikenteen yhteystarpeen osalta.

46. Muistutus

Päiväkodin alue tontti nro 61707 on alun perin kaavoitettu julkisten palveluiden alueeksi ja sellaisena se myös tulisi säilyttää! Lammen ranta on kyläläisten virkistysaluetta. Sitä on moni viime kesänä talkoilla siivonnut ja siinä myös uidaan. Jos uimarantaa vastapäätä rakennetaan kerrostalo, vähenee tuon tärkeän virkistyspaikan arvo huomattavasti. Jokelassa on jo alueita joille voi kerrostaloja rakentaa. Palvelujakin tarvitaan, jos halutaan asukasmäärä kasvattaa. Palvelujen pitää sijaita keskustassa, mm. tuo entisen päiväkodin tontti on siihen hyvä. Suunnitelma on /lienee myös yleis- ja osayleiskaavan vastainen. Lisäksi jos entisen pk:n tontille tulee kerrostaloja, laskee Keskustien toisella puolella olevien omakotitalojen arvo ja asumisviihtyvyys huomattavasti.

Vastine: Kaavahierarkian mukaisesti asemakaava menee yleiskaavan edelle. Eli maankäyttöä kyseisellä tontilla ohjaa tällä hetkellä asemakaavassa oleva merkintä YL eli julkisten lähipalvelurakennusten korttelialue. Yleiskaavaehdotukseen ei ole merkitty Y-kortteleita. Yleiskaavaehdotuksen P-merkintä pitää sisällään julkiset ja yksityiset palvelut, eli kaavamerkinnot eivät ole ristiriitaisia. Asuinkerrostaloja on yleiskaavaehdotuksessa osoitettu Jokela-talon länsipuolelle.

Alueella on vireillä Keskustien asemakaavatyö. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on pidetty julkisesti nähtävillä syksyllä 2018. Osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaan keskusta-alueen kortteleita tehostetaan ja nykyisen asemakaavan julkisen palvelun korttelialueita tutkitaan muutettavaksi asuinkäyttöön. Kaava ei ole vielä edennyt luonnosvaiheeseen. Kaavan etenemisestä ilmoitetaan naapureille kirjeitse, lisäksi kunnan verkkosivuilla ja Viikkouutisissa. Tällöin asukkailla on mahdollisuus jättää mielipide ja tarvittaessa järjestetään yleisötilaisuus.

47. Muistutus

Vastustan entisen päiväkodin tontille (Keskustien varteen, Keskustan lammen rantaa vastapäätä)

kaavailtuja kerrostaloja. Kerrostalot tulee keskittää radan viereen ja Opintien suuntaan kuten on suunniteltu. Jos entiselle päiväkodin tontille 61707 rakennettaisiin kerrostalo, se heikentäisi koululammen virkistyskäyttöä. Koululammen luontoarvo laskisi, pesivät joutsenet kärsisivät. Kunnan strategian mukaisesti on tarkoitus lisätä palveluiden määrää. Tämä ei onnistu jos kaavoituksesta vähennetään asemakaavan muutoksella palveluille varattuja alueita. Kerrostalo lisäksi laskisivat huomattavasti tonttimme arvoa. (Kerrostalo entisen päiväkodin 61707 tontille). Jokelassa on puuttu puutarhakaupunki – ideasta niin kauan kuin olen täällä asuttu. Missä ovat toimenpiteet idean puolesta? Lammen alueelle ei tule rakentaa kerrostaloja, niille on Jokelassa muita alueita. Sen sijaan palveluita ei juurikaan ole, niitä tarvitsemme keskustan alueelle, emme kerrostaloja viher- ja ulkoilualueille sekä ainoan uimapaikan viereen.

kts. myös liite jossa perusteellisempi selvitys.

Liite

Vastustan sitä, että entiselle päiväkodin tontille 61707 rakennetaan kerrostaloja. Keskustien toisella puolella olevien omakotitalojen arvo ja asumisviihtyisyys laskevat huomattavasti, mikäli toiselle puolelle tulee kerrostalo josta näkymät ovat suoraan pihoillemme. Tien toiselle puolellehan ei kaava ymmärtääkseni edes salli kerrostalon rakentamista, joten on outoa että tien toiselle puolelle sellaisen saisi rakentaa. Tänne muuttaessamme emme moista osanneet pelätä tapahtuvaksi.

Päiväkodin tontti on alun perin kaavoitettu julkisten palvelujen alueeksi ja sellaisena se pitäisi säilyttääkin. Lammen ranta on kyläläisten virkistysaluetta. Sitä on viime kesänä siivottu talukoovoimin ja moni on siinä taas viimekesäisten talkoosiivousten jälkeen uskaltanut uimaan. Jos uimarantaa vastapäätä rakennetaan kerrostalo, vähenee tuon tärkeä virkistyspaikan arvo huomattavasti

Jokelassa on jo alueita joille voi rakentaa kerrostaloja. Palvelujakin tarvitaan, etenkin kun asukasmäärää haluttaisiin kasvattaa. Palvelujen on hyvä sijaita keskustan tuntumassa ja hyvä paikka palvelurakentamiselle on tuo entisen päiväkodin tontti. Kerrostalot voi keskittää radan varteen ja Opintien itäpuolelle. Lisäksi käsittääkseni suunniteltu asemakaavan muutos on yleis- ja osayleiskaavan vastainen.

Toivon ettei puutarhakaupunki-idea häviä Jokelasta kerrostalorakentamisen innostuksen alle. On vaikea saada asukkaita kylään missä lampien rannat ovat täynnä kerrostaloja ja julkisia palveluja ei juurikaan ole. Nukkumalähiöajatuskin toteutuu todennäköisemmin lähempänä Helsinkiä, joten tuo puutarhakaupunkiajatus on vetovoimatekijä siihen, että asukkaita ylipäättään saadaan houkuteltua Jokelaan asti asumaan. Ja puutarhakaupunki tarkoittaa myös sitä, että keskustan lampi jätetään rauhaan kerrostalorakentamiselta ja taataan näin yhden lammen jäsensuunnitelman virkistyskäyttö ja sitä kautta pidetään yllä Jokelan houkuttelevuutta muutenkin kuin vain halpojen kerrostaloasuntojen nukkumalähiönä.

Mikäli myös keskustan lampea vastapäätä tulee kerrostalo, menetetään lopullisesti jotain todella oleellista kylämme viihtyisyydestä; se viimeinenkin kaunis keidas missä kyläläinen voisi lammen äärellä rauhassa rentoutua ilman että vastapäätä tönöttää jälleen yksi kerrostalo

Vastine: Kaavahierarkian mukaisesti asemakaava menee yleiskaavan edelle. Eli maankäyttöä kyseisellä tontilla ohjaa tällä hetkellä asemakaavassa oleva merkintä YL eli julkisten lähipalvelurakennusten korttelialue. Yleiskaavaehdotukseen ei ole merkitty Y-kort-

teleita. Yleiskaavaehdotuksen P-merkintä pitää sisällään julkiset ja yksityiset palvelut, eli kaavamerkinnot eivät ole ristiriitaisia. Asuinkerrostaloja on yleiskaavaehdotuksessa osoitettu Jokela-talon länsipuolelle.

Alueella on vireillä Keskustien asemakaavatyö. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on pidetty julkisesti nähtävillä syksyllä 2018. Osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaan keskusta-alueen kortteleita tehostetaan ja nykyisen asemakaavan julkisen palvelun korttelialueita tutkitaan muutettavaksi asuinkäyttöön. Kaava ei ole vielä edennyt luonnosvaiheeseen. Kaavan etenemisestä ilmoitetaan naapureille kirjeitse, lisäksi kunnan verkkosivuilla ja Viikkouutisissa. Tällöin asukkailla on mahdollisuus jättää mielipide ja tarvittaessa järjestetään yleisötilaisuus.

48. Muistutus

Hei, vaikuttaako kaava muutos niin että rakennusoikeus kasvaa? Voiko tontin lohkaista esim. 5 000m² tontiksi? Nykyinen 10 000 m² Mikäli voi niin kannatan. Sillä 1 ha tontti on iso.

Vastine: Tuusulan yleiskaava 2040 keskittyy taajamien maankäytön ohjaamiseen. Tämä yleiskaava ei määrittele rakennuspaikkoja eikä rakennuspaikkojen kokoja. Tuusulan yleiskaava 2040 ei kumoa haja-asutusalueen osayleiskaavoja, joissa on esitetty laskennalliset hajarakennuspaikat ja niiden pinta-alavaatimus. Nämä osayleiskaavat ja rakennusjärjestys ohjaavat edelleen rakentamista ja rakennuspaikkakokoa suunnittelutarvealueella.

49. Muistutus

Kaavan nimi, josta annat palautetta
Luontoarvoja Kellokoski

Fastin tien ympäristö, Kellokoski, vaikka alueen puut on viime vuosina hakattu pois niin edelleen alueella tapaa huuhkajan ja pöllöjä, tikkoja, kanalintuja ja talvilintuja. Linnuista on koetettu muistaa ilmoittaa Tiiraan, kaikkea siellä ei ole. Vaikka satunnainen tutkija ei huomaa liito-oravaa, ilveksiä, ohikulkevaa sutta, saukkoa, karhua niin näitä edelleen on ja tämä tulisi huomioida eli ekosysteemi tulisi paremmin suojata. Kenties metsästäjätkin osaisivat kertoa asiasta, kun heillä on petosyötöt nytkin tuolla naapurissa. Myös sammakkoeläimet, rupikonnat ja kyyt heräilevät juurikin. (+sammalet, naava) En nyt taas jaksa kaikkea luetella, kun asiaa niin monesti on koetettu tuoda julki. Jos vaikka avaisitte kuntalaisille linkin ilmoitteluun luonnonkohteista, niin asiat saataisiin kartoitettua. Kestävä johtaminen ja kehitys on kenties kuitenkin avainsana tulevaisuudessa. Vesimäärät täällä ovat huimat tälläkin hetkellä, kun kalliot ja harjut valuttavat vettä Keravanjokea kohti.

Vastine: On hienoa, että keräät luontotietoa ja välität sitä eteenpäin. Suomen lajitietokeskus kerää kansalaisten luontotietoa keskitetysti laji.fi palvelussa. Päämääränä on yhdistää suomalaiset lajitiedot yhtenäiseksi ja avoimeksi kokonaisuudeksi. Laji.fi:ssä voit myös tutustua lajeihin ja niiden esiintymiseen, selata havaintoja suomalaisista lajitietokannoista sekä pitää kirjaa omista luontohavainnoistasi.

Luontoselvityksiä teetettäessä myös luontoselvitysten tekijät veloitetaan tarkastamaan ja huomiomaan lähtötietona laji.fi:ssä olevat havainnot. Toivommekin, että ilmoittaisit luontohavaintosi laji.fi

Laji.fi-tietokantaan voi ilmoittaa tietoa myös iNaturalist-palvelun kautta ks. www.iNaturalist.laji.fi. Palvelu ladataan omaan kännykkään. Tietoa esimerkiksi kasveista kerätään ottamalla kuva kasvista ja tekoäly ehdottaa, mistä kasvista on kyse. Sitten valitaan omasta mielestä oikea laji. Havainnon oikeellisuus varmistetaan sitten vertaisarviointin avulla. Palvelun avulla tuotetut havainnot tallentuvat Suomen Lajitietokeskukseen ja ovat sen kautta tutkijoiden, viranomaisten ja harrastajien käytettävissä.

50. Muistutus

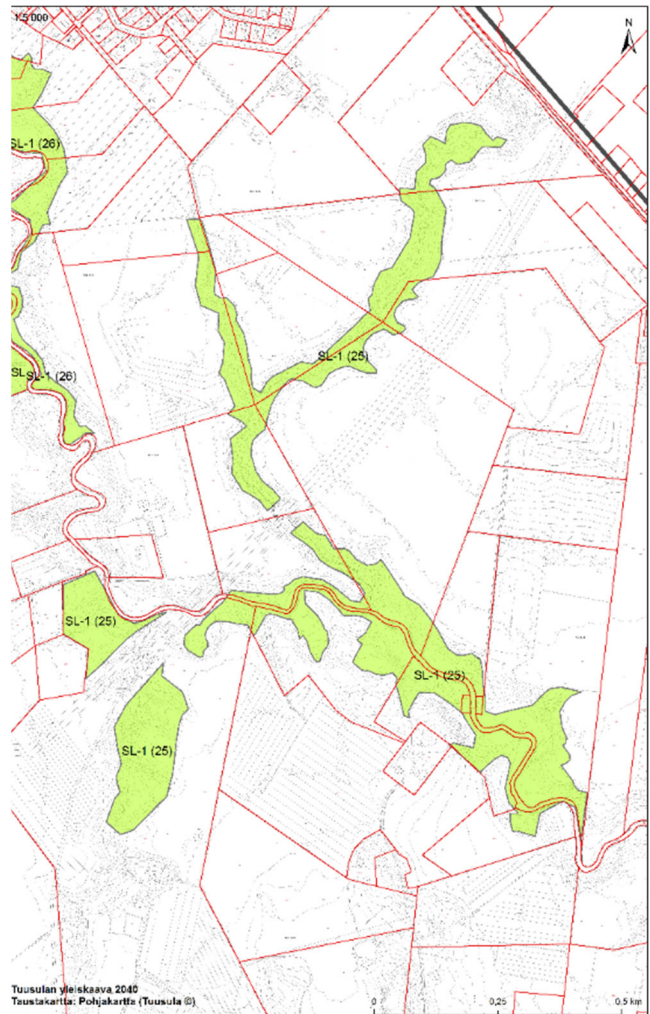
Pyydän oikeusvaikutteisen osayleiskaavan pysymään voimassa olevana Vanhan valtatie pohjoispuolella olevalla alueella, joka on pääosin tullut Tuusulan kunnan omistukseen 27.11.2017 kiinteistökaupalla ja kaavamääräyksiin merkattu AO ja AP alueiksi. Alue rajoittuu Kaunisnummen metsän rakennettuun asemakaava-alueeseen ja Vanhaan valtatiehen ja on kuntakin tarkoittanut ostamalleen alueelle osayleiskaavan jalostumisen asemakaavaksi.

Vastine: Alueelle jää voimaan Kellokosken osayleiskaava AO- ja AP-merkintöineen.

51. Muistutus

Asia koskee luo 2 (5) Keravanjoen metsälaaksoa välillä Veikkola-Furunäs alueen itäisintä osaa, tilaa Jokiniitty 858-404-1437. Alue on mielestäni normaalia talousmetsää, aivan joenrantaa lukuun ottamatta. Haluan, että rajausta muutetaan.

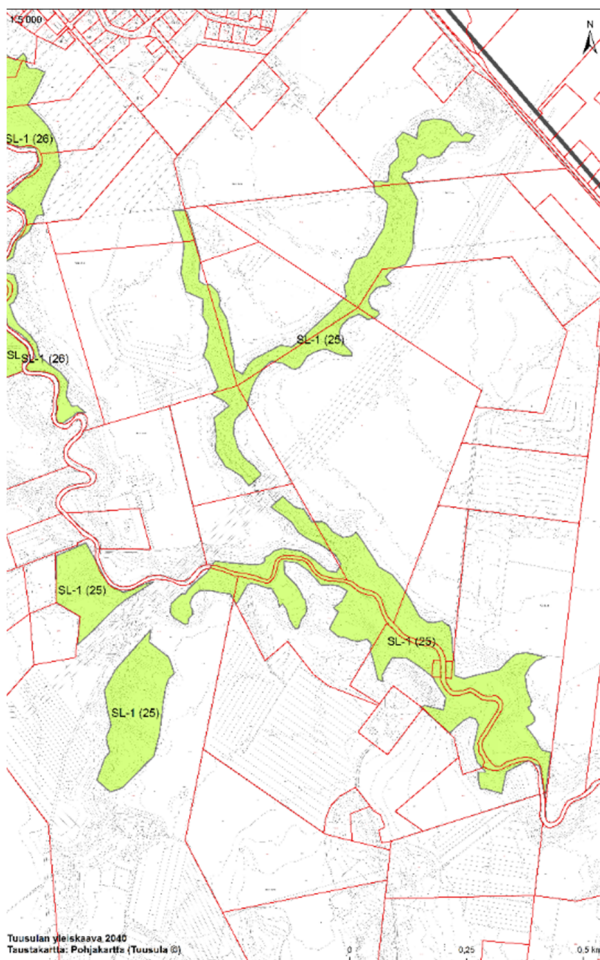
Vastine: Alueella on tehty uusi luontoselvitys vuonna 2018 (Faunatica). Uuden luontoselvityksen mukaa arvokkaan luontokohteen päivitetty rajausta (ks. viereisen kartan vihreäksi väritetyt alueet) on huomattavasti supistunut. Yleiskaavaan rajausta tarkistetaan tuoreen luontoselvityksen mukaiseksi. Luontoselvityksessä alue on arvotettu kansallisesti arvokkaaksi, joten alue osoitetaan luonnonsuojeluun SL-1 -merkinnällä.

52. Muistutus

Asia koskee luo-2 (8) Metsäinen jokilaakso välillä Furunäs-Lahdenväylä(0.8ha) Alue on talousmet-sää, osittain istutettua koivikkoa. Haluan että alue rajataan koskemaan ainoastaan kapeaa joen-rantaa.

Vastine: Alueella on tehty uusi luontoselvitys vuonna 2018 (Faunatica). Uuden luontoselvityk-sen mukaa arvokkaan luontokohteen päivitetty raja (ks. alla olevan kartan vihreäksi väritetyt alueet) on huomattavasti supistunut. Ylemmässä kartassa luo-2 (8) raja on esitetty uuden rajauksen päällä punaisella vaakaviivoituksella. Yleiskaavaan rajausta tarkistetaan tuoreen luontoselvityksen mukaiseksi. Luontoselvityksessä alue on ar-votettu kansallisesti arvokkaaksi, joten alue osoitetaan luonnonsuojeluun SL-1 -mer-kinnällä.

53. Muistutus

Kiinteistöllä sijaitseva metsä Palojoen rannassa tulee pysyä talousmetsänä, eikä siihen saa kohdistaa minkäänlaisia suojelutoimia.

Vastine: SL-1 (23). Kohde on vuoden 2017 (Enviro Oy) arvotettu maakunnallisesti arvokkaaksi, joten se on osoitettu yleiskaavassa SL-1 –merkinnällä. Rannikonmäen koski on Palojoen pisin koskijakso. Sitä reunustaa pohjoispuolella jyrkkä kuusikkoinen rinne. Koskijakso on vesilain 3. luvun tarkoittamana vesialue, jossa vesitaloushankkeet ovat luvanvaraisia. Koskijakso on todennäköisesti tärkeä Palojoessa eläville taimenille. Aluetta on kunnostettu Virtavesienhoitoyhdistyksen toimesta pohjasoraikoilla. Kohteen rajaus sisältää kosken lisäksi rinteiden hyvin säilyneet metsäalueet sekä pohjoispuolisen suvannon.

54. Muistutus

Kaavan nimi, josta annat palautetta
Nahkela- Siippoo- Rusutjärvi

Kaavassa olevien merkkien selityksistä kiinnitti huomiotani se, että MV-2 ja MT-3 alueilla rakennuspaikan pinta-alan on oltava vähintään 10 000 m². Varsinaisesti asumiseen ei omakotiasuja tarvitse näin isoa tonttia. Usein näkee, että piha on talon ympäriltä hyvin hoidettu, mutta muu osa 10 000 m² tontista on hoitamaton pusikko tai sinne on karrätty tarpeetonta roinaa. Jotta tontit pysyisivät hoidettuina 5000 m² olisi varsin riittävä. On myös huomion arvoista se, että tuo turha tontinosa on pois tuottavasta maa- tai metsätaloustoiminnasta. Toivoisin, että korjattaisiin tuo ylimoitettu tontin kokovaatimus.

Vastine: Tuusulan yleiskaava 2040 keskittyy taajamien maankäytön ohjaamiseen. Tämä yleiskaava ei määrittele rakennuspaikkoja eikä rakennuspaikkojen kokoja. Tämän kaavan myötä edelleen voimaan jäävät ns. mitoittavat osayleiskaavat kuten Nahkela – Siippoo –Rusutjärven osayleiskaava. Nämä osayleiskaavat ja rakennusjärjestys ohjaavat edelleen rakentamista suunnittelutarvealueella.

55. Muistutus

Yleiskaavaluonnoksessa Rajatien alueella on kaavamerkintä AO-4 Joka tarkoittaa aluetta, jonka kehittämistä lentomelu rajoittaa. Alue jäisi näin takapajulaksi joka jätetään kehittämättä. Vaadin, että alueen merkintä muutetaan siten, että täydennysrakentaminen sallitaan ja rakentamisessa otetaan huomioon lentomelu, esim. äänieristävytydessä. Keravan puolella on vastaavalla melualueella Saviolla kaavasunnittelua kerrostaloja. Täydennysrakentaminen on sallittu. Puronlaakson pientaloalue on yhtä lähellä Rajatietä melualueen suhteen. Vaadin että otetaan yhdenvertaisuusperiaate käyttöön. Sama rakentamisperiaate Tuusulan Rajatien kuin Keravan Savion rakentamisessa.

Vastine: Yleiskaavamääräyksiä on selkeytetty. Rajatien - Läntisen Kannistontien ja Pursutien alueille merkitään sama omakotivaltaisen asuinalueen AO-merkitä kuin muihin osiin kuntaa. Määräyksen mukaan alue varataan pääosin erillispientalojen rakentamiseen. Alueelle saa sijoittaa myös asumiselle tarpeellisia lähipalveluita ja virkistysalueita sekä ympäristöön soveltuvia työtiloja. Alueiden uudis- ja täydennysrakentamisessa tulee vaalia alueen ympäristön arvokkaita ominaispiirteitä sekä rakentamisen tapoja, parantaa kaupunkitilan viihtyisyyttä sekä kävelyn ja pyöräilyn mahdollisuuksia. Alueella tulee olla riittävästi virkistysalueita.

Eli alueen täydennysrakentaminen ratkaistaan asemakaavalla. Alue on merkitty II-vaiheessa kaavoitettavaksi. Kaavan laadintaa ja rakentamista ohjaavat lisäksi lentokonemelumerkinnät. Melualueella Lden 55- 60 dB rakennusten ääneneristävyyden on oltava vähintään 35 dB. Lentokonemelumääräys on yhdenmukainen AO-määräyksen kanssa: olevia rakennuksia voidaan korvata ja laajentaa, mutta uudet rakennuspaikat ratkaistaan asemakaavalla. Osa alueesta on lentokonemelumeltaan vähäisempää, 50-55 dB, jolloin uusien asuinrakennusten ja melulle herkkien toimintojen rakennusten ääneneristävyyden on oltava vähintään 32 dB.

56. Muistutus

Palaute

Olette merkanneet Maantiekylän, Etelä-Tuusulassa, kokonaisuudessaan työpaikka-alueeksi vaikka alueella on yli 50 omakotitaloa. Tämä asutusalue ei ole lähdössä tästä pois. Nykyiset asukkaat alueella ovat erittäin tyytyväisiä nykyiseen asuinpaikkaansa. Kunnan täytyy huomioida kaavaa muutettaessa että tällä alueella on asutusta, ihmiset eivät ole muuttamassa täältä mihinkään. Lentomelua ei voi pitää asutuksen esteenä nykypäivänä. Kunnan täytyy myös huomioida alueella oleva pohjavesialue, jonka perusteella koko aluetta ei voi kaavoittaa työpaikka-alueeksi. Kaavan muuttuessa omakotitalo-alueita ei voi kaavoittaa työpaikka-alueeksi.

Vastine: Maantiekylään on asemakaavoitettu Kulomäentien, Kelatien ja Jusslan työpaikka-alueita. Alue ei ole asumiselle terveellinen (MRL 116§), koska suurin osa olevista asuinrakennuspaikoista sijaitsee yli 60 dB -lentokonemelualueella. Asuinrakennuksia, jotka sijoittuvat 55-60 dB-alueilla voidaan korjata, laajentaa ja korvata, mutta uusia asuinrakennuspaikkoja ei sallita ilman asemakaavaa. Työpaikka-alue muodostuu asemakaavoituksella.

57. Muistutus

Olette merkanneet Maantiekylän, Etelä-Tuusulassa, kokonaisuudessaan työpaikka-alueeksi vaikka alueella on yli 50 omakotitaloa. Tämä asutusalue ei ole lähdössä tästä pois. Nykyiset asukkaat alueella ovat erittäin tyytyväisiä nykyiseen asuinpaikkaansa. Kunnan täytyy huomioida kaavaa muuttaessa että tällä alueella on asutusta, ihmiset eivät ole muuttamassa täältä mihinkään. Lentomelua ei voi pitää asutuksen esteenä nykypäivänä. Kunnan täytyy myös huomioida alueella oleva pohjavesialue, jonka perusteella koko aluetta ei voi kaavoittaa työpaikka-alueeksi. Kaavan muuttuessa omakotitalo-alueita ei voi kaavoittaa työpaikka-alueeksi.

Vastine: Maantiekylään on asemakaavoitettu Kulomäentien, Kelatien ja Jusslan työpaikka-alueita. Alue ei ole asumiselle terveellinen (MRL 116§), koska suurin osa olevista asuinrakennuspaikoista sijaitsee yli 60 dB -lentokonemelualueella. Asuinrakennuksia, jotka sijoittuvat 55-60 dB-alueilla voidaan korjata, laajentaa ja korvata, mutta uusia asuinrakennuspaikkoja ei sallita ilman asemakaavaa. Työpaikka-alue muodostuu asemakaavoituksella.

58. Muistutus

Muistutus SL-1 alueen laajentamisesta (alueet SL-1(g) ja (21)). Tila 858-404-3-167

Toistamme sen, minkä mielipiteen yhteydessä ilmaisimme: vastustamme SL- eli Natura-alueen laajentamista maillemme, koska aikaisempi alue on jäänyt valtiolle siirryttyään vaille hoitosuunnitelmaa ja hoitoa, vaikka suojelun pohjalla ja perusteena on ollut kulttuurivaikutuksen eli ihmisen maataloustoimintaan (niitty- ja karjatalous) että metsänkäyttöön liittyvä vuorovaikutuspohjainen ekosysteemi, jossa ihmisen puuttuminen erityisesti puuston määrään ja laatuun on ollut perustavanlaatuinen elementti.

Laajennuksen perusteena käytetty "luontoinventointi" puolestaan on laadultaan ns. mututuntu-malla laadittu hätäinen sepustus, jossa ei olla lainkaan paneuduttu alueen historiaan ja vaikeakulkuiseen maastoon, saati esitetty paikkansapitäviä (maaperä, kasvillisuus, maastonmuodoista muodostuvat pienilmastolliset ekosysteemilokerot) rajauksia tai kasvillisuusesiintymiä. "Inventointi" vastaa tasoltaan lukiolaisen äidinkielen ainetta arvosanalla improbatur. Olemassa olevaan natura-alueeseen ei ole tehty tarkistusinventointia eli nykytilanteen tutkimusta samalla metodilla kuin alkuperäinen inventointi. Tällaisen "tutkimusmateriaalin" heikon tason taustalla on kunnan ja konsulttien välille laaditut puitesopimukset, joissa sopimuksen kilpailutushetkellä on käytetty referensseinä henkilöitä, joita ei välttämättä ole enää palkkalistoilla inventointitoimeksiannossa tai joita käytetään nimellisinä henkilöinä tekijäluettelossa mutta itse työhön he eivät osallistu kuin korkeintaan käyvät esittelemässä valmiin työn asiakkaalle. Nykyinen "inventointi"menetelmä on puolestaan epätieteellistä huuhaata eli suomeksi ilmaistuna: patalaiskan copypasteajan tuottama yleisluontoista potaskaa, jossa ei todellakaan edes vilkaista mitä maastossa on vaan mitä tilaajan ja taustavaikuttajan speksaamassa tilauksessa halutaan lukevan.

Mitä tulee aiemman mielipiteen vastineeseen, niin kyseisessä vastineessa ei olla todellisuudessa otettu mitään kantaa mielipiteen sisältämiin tietoihin, vaan vastine on sisällötön ja ammattitaidoton copypaste jargon, jolla ei ole mitään sidosta todellisuuteen, saati esittämäämme mielipiteeseen, että sen takana olevaan vuosikymmenten maastotutkimuksiin. Väite suojelukorvauksen kohtuullisuudesta on kuvottava valhe – ainoa oikea ja kohtuullinen korvaus on vastaava määrä vastaavanlaatuista ja ikäistä metsää alle 5 kilometrin etäisyydellä tilakeskuksesta ilman mitään suojelustatusta ja tällaista ei todellakaan ole tarjolla. Valitettavasti meillä on jo kokemusta suojelualueen juridiikkaan, muodostamiseen yms liittyvästä epäsuhdasta ja hallinnollisesta osaamattomuudesta, laiskottelusta ja suoranaisestä valehtelusta.

Metsähallitus suojelualueiden omistajana puolestaan on erittäin bisneshenkinen laitos, joka ei edistä luonnon säilymistä vaan etsii aktiivisesti keinoja haltuunsa päätyneen maaomaisuuden myymiseen kansainvälisille sijoitusmarkkinoille, olipa kyseessä sitten "talousmetsä" tai suojeltu erämaa-alue.

Suojelualuevaatimuksen takana on kuollut, uppiniskainen sekä paikalleen jämähtänyt, mennyttä maailmaa edustava suojeluideologia, jolla ei ole mitään yhteyttä luonnon monimuotoisuutta edistäviin toimenpiteisiin, saati uhanalaisten ja harvinaistuvien biotooppien hoitamiseen ja elvyttämiseen. Suojelualueen perustaminen ja valtiolle lunastaminen ei takaa minkään muotoista säilymistä, saati monimuotoisuuden edistämistä kuten on jo aiemmin osoitettu. Asutuksen läheisyydessä tai muutoin sopivasti saavutettavissa olevasta SL-alueesta muodostuu aina koirankusetta-jien, "retkeilijöiden", hevostelijoiden sekä muiden utelioiden turistien temmellyskenttä, jossa luonnon itseisarvot ja biotooppien säilyminen ja kehittyminen ovat toissijainen seikka itsekkään ja turhaan kuluttamiseen perustuvan "ulkoilun sekä harrastamisen" että selfie- ja elämysshoppailun mainostamisen eli sosiaalisessa mediassa tapahtuvan egotrippailun harjoittamiseen. SL-alueet ovat tämän päivän anekauppaa ja niissä käyminen on sosiaalisen hyväksynnän pyhiinvaellusbaasareita, joilla ei ole mitään tekemistä luonnon monimuotoisuuden säilymisen edistämisessä vaan

ovat pikemminkin kulumisen, kulutuksen ja turhan lähimatkailun uhreja. Keski-Uudenmaan ympäristökeskus on luonnonsuojelun muumioitunut tyrannosaurus, joka ei ymmärrä miten sosiaalisen median luoma kuvasnäppäily-egobuustaus-kulutussyhteiskunta tunkeutuu sinne, minne olisi syytä kieltää käynti lähestulkoon kaikilta homo sapiens lajin edustajilta poislukien alueen omistajat ja hoitajat. SL-merkinnän ajattelematon lätkäisy karttaan näkyvästi varmistaa sen, että herkkä luontokohde lähiympäristöineen tuhoutuu erilaisin motiivein tallustavien jalkojen alle. Erittäin hyvä esimerkki tällaisesta kulumisesta ja roskaantumisesta on Kiikunlähde Heinolassa.

Esitämme kuitenkin kiitokset luontoselvitystä Tuusulan kunnassa sijaisena avanneelle FT:lle, jolla on enemmän osaamista kuin koko Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen "luontohenkilökunnalla" yhteensä. Viranhaltijuus ei aina tarkoita pätevyyttä, osaamista, saati ymmärrystä.

Olkoon tässä jatkeena tämä.

Yleistä Keravanjokikanjonista Niittykulman sillalta Hyvinkään Kaukasiin Ilolan maille. Historiallisten karttojen kertomaa.

Keravanjokilaakson rantaniityt ovat kuuluneet Hausjärven Ridasjärven (Ritasjärven) kylän taloille ulkoniittyinä aika Kellokosken etelärajaan asti ja niitä on myös tähän tarkoitukseen hyödynnetty aina siihen asti kunnes nurmitähkiön eli timotein viljely pelloilla syrjäytti luonnonniittyjen (ranta- ja suoniityt) käytön karjanrehun – niin nautojen, lampaiden kuin hevosten – pääasiallisena kasvu-paikkana eli käytännössä 1920-luvulle tultaessa. Keravanjokikanjonin niityt näkyvät niittykäytössä jo 1700-luvun lopulla laaditussa Kuninkaankartastossa (kartta 1) ja mainitaan erityisesti vuonna 1769 Nils Westermarkin laatimalla Mäntsälän, Järvenpään ja Tuomalan sekä Hausjärven välisellä rajakartalla. (kartta 2)

Niittyjä on Keravanjoen varrella 1800-luvulle tultaessa selvästi raivattu laajemmiksi (vuoden 1769 karttaan verrattaessa) tarpeen kasvaessa, sillä 1840-luvulle sijoittuvassa pitäjänkartan luonnoskoosteessa Keravajoen niityt ulottuvat pitkälle jokikanjonin rinteille. (kartta 3) Niittyjen heinät olivat ensisijaisesti Kellokosken kartanon ja kartanon torppareiden käytössä, sillä Ridasjärven kylässä oli järvi rantaniittyineen ja -kaislikkoineen ja kartanolla jo omat heinäpellot. Sen sijaan 1870&1871 laaditulla Senaatin kartalla X30 joen rantaniittyjen ala on supistunut (kartta 4) laajentumakseen uudelleen 1900-luvun alussa, jolloin Kellokosken kartanon maat jaettiin Kellokosken kartanon torppareille ja uudisasukkaille. Tuolloin kaikki saatavilla ollut niittymaa otettiin uudestaan hyödynnykseen ja raivattiin pelloiksi lepiköistä ja kuusikoista, mikäli näitä oli päässyt niityille kasvamaan. Rantaniityille rakennettiin pieniä hirsisiä niitylatoja, joista yksi on vielä jäljellä Uusimäen maille – niittyheinä oli torppareille ja pientilallisille edelleen tärkeä heinälähde ja rantaniittyjä käytettiin myös karjanlaitumena aina 1960-luvulle asti.

Kellokosken kartanon jakokartassa vuodelta 1908 on tarkalleen eritelty kunkin maankäyttötyypin alueet ja alueella olleet rakennukset on mainittu jakohetkellä. (kartat 5 ja 6) Kartasta selitysosineen (kartta 7 ilmenee tarkkaan, että suuri osa jokikanjonin läheistä aluetta on nuorta metsää, joka on joko ollut kaskimaata tai sellaiseksi soveltuvaa nuorta kasvustoa. Kartanon teollista historiaa ja paikallisten muistitietoa vasten tarkasteltuna: "Kellokosken tehtaalta näkyi Kaukaan tehtaan valot" voi päätellä jakokartan että 1870&1871 Senaatinkartan tukemana, että alueen metsät on hakattu täydelleen maan tasalle 1800-luvun aikana ja parhaat palat on otettu pelloiksi ja vähemmän soveliaat pidetty niittyinä ja heikoimmat annettu kasvaa takaisin metsiksi, joita on hakattu ja harvennettu 1900-luvun kuluessa useita kertoja. Kirjallisen tiedon mukaan isojakoa toimitettaessa Kellokosken metsät on mainittu myös palaneen isojaon kynnyksellä, joten Kellokosken ruukin aloitessa vuoden 1795 ruukkioikeuksien siirron myötä, on 1800-luvulla tehtaalla toimineen sahan tukit ja masuunin hiilentarve täytetty nuorehkoa metsää hakkaamalla. Keravanjokikanjonin kohdalla

Kellokoskella kyseessä on siten nuoret ja pohjaltaan muokatut metsät, jotka ovat olleet jatkuvassa kulttuurikäytössä 1780-luvulta lähtien.

Suojelun kestämyys ja lieveilmiöt

Alun alkaen Keravanjokikanjonin suojeluajatuksena oli vanhojen rantaniittyjen monipuolinen lajisto, joka lähti taantumaan jo 1960-luvulla rantalaidunnuksen jatkuvasti vähetessä sekä käyttämättömien laidunten umpeenkasvamisen ja puulajikierron myötä. Environ raportissa viitataan Laamasen 1998 laatimaan päivitettyyn selvitykseen, jonka pohjana on 1970-80-luvun taitteessa laadittu selvitys alueen runsaasta niitty- ja lehtolajistovalikoimasta. Alkuperäisen selvityksen taustalla oli hetkellinen ilmiö: rantaniittyjen taantuva ja toisaalta metsittyvän ja valoisan runsasravinteisen ranta- ja metsäniityn lajisto. Se sama maisema- ja luontotyyppitila, jota mm. Pentti Linkola lapsuudessaan ihanoi: karjatalouden tuoma lajirunsaus, joka oli huipussaan 1950-luvulla niin pikkulintujen kuin niitykasvien suhteen.

Kuusen, joka on Suomessa voimakkaasti leviävä puulaji ja jonka ominaisuuksiin kuuluu maan happamoittaminen itselleen edulliseksi ja muille lajeille epäedulliseksi, vallatessa sekä niityt joen pohjoispäässä että rinteillä on muuttanut nämä alkuperäisen suojeluajatuksen takana olleet ja suositut monilajiset ja valoimat metsätalous- ja virkistysalueet (sitä nämä olivat vielä 1950-luvulla: pariskuntien kuherteluniemiä ja salaviinanpolttajien pontikkapannujen sekä aiemmin käpykaartilaiden korsuja täynnä olevia notkelmia) metsäisiksi ja siten alkuperäisen suojeluarvonsa menettäneiksi. Takimmaisena ajatuksena on kuitenkin ollut rantarakentamisen estäminen Keravanjoen pohjoislatvoilla keinolla millä hyvänsä, ei niinkään luonnonsuojelu saati viljely- ja karjatalouskulttuurin aikaansaaman monipuolisen lajistokirjon ylläpito.

Alkuperäisen suojeluajatuksen perusteluiden haihduttua on keksimällä keksitty toinen, erittäin keinotekoinen suojeluparadigma, sillä savilaaksossa meanderoiva joki suojelee itse itsensä: kukaan ei rakenna taloaan milloin tahansa sortuvan joenrinteen rantamille. Keravanjokilaakson tulevaisuus on nähtävissä Varsinais-Suomen laakeissa meanderilaaksoissa: jyrkkyys häviää ajanmyötä eikä näissäkään jokivarsissa ole sijoitettu mitään niitylatoa ja laituria pysyväisempää saati arvokkaampaa rakennusta aivan jokivarteen ellei sitten ole löytynyt peruskalliota. Ainoastaan insinööri ja kaavoittaja ovat suuressa viisautessaan rakentaneet Kellokoskella Lasipalatsin täyttösavikolle ja Patruunanpuiston rivitalot joenrinteeseen; vajaa kymmenen vuotta sitten asianomaisten rivitalojen alta sortui joenpenkkaa luonnollisen joenuoman dynamiikan takia.

Samainen kaavoittaja on myös aikoinaan luonnostellut Kellokosken Kirvesmiehentien päätteen, joen tasalle yhden omakotitontin, jonka hankkinut taho kävi useamman vuoden kädenväänön rakennusluvasta ja rakennuspaikan soveltuvuudesta pysyvän asuinrakennuksen rakentamiseen ja pian luvan saatuaan ja rakennuksen valmistuttua, päätyi ensimmäisen kevättulvan takia hakemaan vakuutuskorvauksia tulvavahingosta.

Keravanjoen nykyistä Natura-aluetta mainostetaan perhokalastuksen ja melonnan sekä soudun kannalta hienona ympäristönä mutta totuus on se, että valtion toteuttama maiden pakkolunastus ja suojeluohjelmaa seurannut täydellinen hoitamattomuus ovat tehneet molemmista harrastuksista mahdottomia: jokiuomassa melonnan estää vierä viereen kaatuneet rantapuut ja kalastuksen rantojen aukkopaikoissa leviävät pusikot. Soutuveneellä joen yläjuoksun suojelualueelle ei ole mitään asiaa. Suojelustatus on vetänyt puoleensa lisää myös retkeilijöitä roschineen ja kutsumattomia vieraita jätteineen, joten kulku alueelle on ollut pakko estää puomein. Jokirantojen rinteiden maasto kuuluu hennon kenttäkerroksen takia nopeasti mullokselle: pitkin joenrantoja, aivan joenpenkereillä, niittytasanteiden ja rinteiden taitekohdissa että rinteiden ylätasanteella risteilee mullokselle tallottuja polkuja. Alueella kulkee paikallinen valkohäntäkaurislauma, hirvet sekä erinäiset retkeilijät, joiden jälkeen jää tölkkejä, muovikasseja, puoliiksi poltettuja nuotioita. Rinteillä elelee myös mäyriä, jotka tonkivat maanpintaa mullokselle. Jokainen rankempi sade tai pitkäkestoinen kevyempi sade saa aikaiseksi maa-aineksen valumista jokeen niistä kohdin, mistä kasvipeite on rikkoutunut.

Käytännössä ihmisten jatkuva kulkeminen tässä maastossa ei ole suotavaa ja kaikki muut kaava-merkinnät paitsi maa- ja metsätalouskäyttö, houkuttelevat alueelle sen rauhaa ja kenttäkerrosta häiritseviä kulkijoita – ratsain, jalkaisin ja jopa maastopyörin. Käytännössä jokamiehenoikeuteen pitäisi Tuusulan alueella esittää rajoituksia kulkuvälineiden (ratsastus, maastopyöräily, polkujuoksu – jopa geokätköily tietyillä alueilla) ja polkujen muodostumisen suhteen, sillä Tuusula sijaitsee alueella, johon on pakkautunut neljännes koko maan väestöstä – ja tämä alue kokonaisuudessaan on erittäin pieni – ja lisää väkeä haalitaan maa- ja metsätalouselinkeinon sekä luonnon hyvinvoinnin kustannuksella. Jos Suomessa ei olisi niin laajaa jokamiehenoikeutta kulkea miten haluaa ja missä haluaa, ei ongelmaa olisi, mutta kun jopa Ympäristöministeriö on ohjeistanut jokamiestä tavoilla, jotka herkän luonnon ja väestömäärän kasvaessa tulee väistämättä johtamaan ongelmiin – on jo johtanut Helsingissä, Espoossa ja Vantaalla. Väestön tiivistyessä luontoon kohdistuva käyttöpaine kasvaa ja jatkuva kulutus kuluttaa maaston kenttäkerrosta, paljastaa ja rikkoo puiden juuret ja lopulta edessä on erinäisten tautien ja tuholaisien yhdessä tuhoama entinen metsä – ja toisaalta myös edistää eroosiota ja vesistöjen valumia niin ravinteiden kuin maa-aineksen kulkeutumisessa joki- ja puroumiin luonnollista huuhtoumaa huomattavasti runsaampana. Esimerkkejä kulutuksesta voi käydä katsomassa niin Järvenpään Lemmenlaaksossa kuin Helsingin Keskuspuistossa tai vaikkapa Lapissa Kevonreitillä, Karhunkierrolla tai Nattasilla. Ihmiset eivät pysy merkityillä saati rakennetuilla reiteillä oli kyseessä sitten virkistysalue tai luonnonsuojelualue. Kyseisen Natura-alueen laajennusehdotus on kestävä, sillä se rajautuu suoraan viljelykäytössä oleviin peltoalueisiin ja kohdistuu ensisijaisesti metsätalouksmetsiin, joissa hakkuita ohjaa jo valmiiksi Metsälaki sekä Metsäkeskuksen laatima ohjeistus että käytännön järki: avohakkuut ja maapohjan muokkaus aiheuttavat käytännössä peruuttamattomia ja ennenaikaisia maanvyyryjä alueella – ainoa vaihtoehto on jatkuva kasvatus ja muiden kuin villieläinten kulun kieltäminen rinteillä.

6.3. Keravanjokilaakso – raja. Keravanjoen lehto tilalla 3-167 (Toivola)

Rajauksen sisällä ei ole lehtoa vaan lehtomaista kangasta: yhtäkään lehdolle ominaista opaskasvia ei löydy alueelta ja puusto on pääasiallisesti kuusta, toissijaisesti mäntyä ja koivua sekä pystyynkuolevia haavan juurivesoja. Pohja- ja kenttäkerros ei ole lajirikas vaan köyhtynyt: ensisijaisesti satunnaisia kangasmaitikoita, kurjenpolvia, epäyhtenäistä sammalpeittoa ja puolukanvarsia sekä erinäisiä heiniä kuten nuokkuhelmikkää ja kastikoita sekä juolavehneä ja satunnaisesti ketunleipää ja oravanmarjaa. Mustikkaa on vain vähän rinteillä, ylätasanteella erittäin harvakseltaan – lillukka sen sijaan on levinnyt voimakkaasti. Puusto on 85% kuusta; mäntyä ja koivua sekä pihlajoita, harmaaleppää ja haapaa loput. Pellon ja metsän reunasta löytyy muutamia katajia. Vuonna 1908 nyt selvityksessä lehdoksi merkitty alue on ollut silloisen tulkinnan mukaan niittyä ja kaskimaata eli nuorta kuusikkoa, koivikkoa ja pioneeripuita, sillä kyseessä on Kellokosken kartanon omistuksessa olleet maat, joista metsät hakattiin täysin pois 1800-luvun aikana ja sahattiin rakennustarpeiksi, poltettiin hiileksi ja sorvattiin Hyvinkään Kaukasissa lankarulliksi. Hiilimiilujenkuoppia on edelleen alueella ja hiiltä löytyy miltei mistä tahansa kun maata kaivaa – paitsi pelloilta, jotka ovat olleet viljelyksessä 1780-luvulta lähtien. Kulttuuriseuralaisena metsänreunasta löytyy edelleen metsäruusua, sillä alueella ja joen lähistöllä on asuttu 1780-luvulta lähtien: ensimmäinen pihapiiri on sijainnut väitetyt lehdon luoteisnurkan tienoilla, lähellä Toivolan ja Uusimäen rajaa, jota pitkin vanhin, sittemmin sortunut, tielinja on laskeutunut joenrantaan joen ylitystä varten.

Ainoa lehdoksi kenttäkerroksen ja puuston perusteella soveltuva alue on entisten rantaniittyjen ja rinteiden alaosassa, taitteessa oleva kapea vyöhyke, joka ulottuu noin viiden metrin korkeudelle joen pinnasta – poikittaisissa notkelmissa hieman ylemmäs mikroilmaston vaikutuksesta. Lehdolle tyypillinen lajisto on taantumassa hyvää vauhtia 1980-90-luvun metsäoppien kuusen suosimisen takia. Lehtolajistoa on ollut mutta lehdolle tyypillistä indikaattorilajistoa ei löytynyt juurikaan. Lehtolajisto on parissa vuosikymmenessä taantunut lähes täysin: imiköitä ei tänä keväänä löytynyt kuin yksi koko alueelta ja kevätlinnunhernettä vain tilan eteläisimmältä niemikkeeltä alle kymmenen yksilöä. Norojen pohjilla viihtyneet rentukat ovat kadonneet kokonaan. Tällä hetkellä

lehdon indikaattorilajeja löytyy Environ selvityksen sivulla 105 olevalla kartalla merkityn, mutta todentamattoman hirvenkello-esiintymän itäpuolelta, aivan laskuojan ja joenpenkan tuntumasta pieneltä alueelta ja niitäkin vain yksi, pieni taantuva esiintymä eli sudenmarja (alle kymmenen kasvia kaikkiaan neliön alueella). Näsiää tilan alueelta on havaittu kerran 1980-luvun vaihteesta noron itäpuolisen rinteeseen jyrkimmästä kohdasta. Kyseinen näsiä on kadonnut kauan sitten eikä uutta ole alueelle ilmaantunut.

Lehdoksi selvityksessä rajattu alue on tilan maatalouden harjoittamiseen liittyvän EU:n ympäristötuen lisäehdoissa otettu mukaan ja samalla sidottu monimuotoisuusalueeksi, jossa tulee vaalia kenttäkerroksen niittylajistoa harventamalla pellon ja metsän rajan kuusipuustoa ja pihlaja-, leppä- ja pajupensaikkaa siten, että kuusen valta-asema heikkenee ja metsän varjostus että vaikutus ravinteiden "ryövämisessä" pellolta vähenee. Tämä toimenpide vaatii hoitokiertoa, jonka pituus vaihtelee puu- ja pensaslajiston mukaan kahdesta kymmeneen vuoteen tarkoittaen harvennusta, useiden kuusien poistoa (50% tukkimittaisista ja 60% kuitumittaisista) ja esimerkiksi kätäjien, mäntyjen, koivujen, haapojen ja pihlajien suosimista sekä satunnaisesti niittoa ja ajoittaista lammas laidunnusta, mikäli alueella luontaisesti laiduntavien hirvieläinten ja jäniseläinten populaatio ei tässä riitä. Rinteeseen maannosta tehokkaasti sitova ja alueelta vuosisatoja aiemmin ryöstö-hakattu tammi on aiheellista tuoda takaisin puulajikirjoon, koska alustavien kenttäkokeiden perusteella kyseinen puulaji viihtyy alueella hyvin ja edistää tuntuvasti monimuotoisuutta.

Kenttäkerroksessa kasvaa edelleen metsäapilaa, kurjenkelloja, nuokkuhelmikkää, valkovuokkoa ja metsäorvokkia sekä kurjenpolvia ja metsäruusua. Raivaaminen, kuusenhavujen pienimuotoinen poltto ja valoisuuden lisääminen palauttaa myös monia muita lajeja sekä edistää perhosten runsastumista. Monimuotoisuusalueeseen liittyvä, pellon keskelle jatkuva haavikkonoro on niin ikään harvennettava hoitotoimenpiteenä, jotta aluskasvillisuudessa esiintyvät kevatlajit elpyvät ja puumaisiksi vähitellen kasvavat katajat eivät nuupahda haapojen paineessa. Noro on edellisen kerran siivottu täysin vapaaksi haavikosta ja osasta kuusia 1991.

Hirvenkello-esiintymä

Väite hirvenkello-esiintymästä on mielenkiintoinen, sillä tilalla on havaittu kartalle merkityssä paikassa lähinnä satunnaisesti esiintyvä kurjenkello sekä runsaslukuisesti myös pellolla viihtyvä harakankello, kissankelloja kyseisen pellon reunassa on toisinaan ja peurankelloja runsaasti lähes kaikilla pientareilla. Satunnaisesti pelloilla kasvaa vuohenkelloja, jotka ovat viljelykarkulaisia.

6.2.1 Nilkanojan metsä ja noro

Alueen puustoa jäänyt maahan myrskyjen jäljiltä ja koska alueella ei voi tehdä töitä kuin talvella kunnan pakkasjakson ja sopivan (15-20cm) lumipeitteen turvin, jollaisia ei ole ollut aikoihin, joten lahoppuuta on syntynyt. Paikoitellen aluetta vaivaa maannousemasieni, joka sekin on viimeaikaisiin talviin suhteutettuna vaikeuttanut metsänhoitotöitä ja näyttäytyy pystyynkuolleina kuusina. Lajisto selvityksen kuvauksessa pitää paikkansa mutta on selvityksessä puutteellinen, sillä olemme itse havainneet myös monia muita lajeja.

Nilkanojan metsässä vallitsee sama historiallinen tilanne kuin Keravanjokikanjonin laaksossa.

Lopputulema

Koska Nilkanojan rajaus on lähes yksinomaan tilamme maalla, vastustamme sitä taloudellisesti kohtuuttomana jo aiempien menetyksien takia samalla palstalla ja koska tämän lisäksi myös talouskeskuksen lähellä oleva metsä haluttaisiin liittää natura-alueeseen, emme voi missään tapauksessa hyväksyä Natura-alueen laajentamista lisää missään suhteessa. Kyseessä on yli puolet tilamme metsäpinta-alasta ja tunnetusti mikään korvaus ei näistä aloista ole millään muotoa kohtuullinen eikä kunnalla saati valtiolla ole tarjota vastaavaa määrää vastaavan arvoista, ikäistä ja laatuista metsämaata vaihdossa lähistöllä eli alle viiden kilometrin säteellä tilakeskuksesta.

Vaadimme, että alueelle ei tule SL-merkintää, eikä sl-merkintää, koska jo hyvä metsänhoitotapa vaatii tällaisissa erityiskohteissa erityistä huolellisuutta ja luontoarvojen huomioimista.

Hoidamme metsiämme jatkuvan kasvatuksen periaattein ja luontoarvot huomioiden nyt ja tulevaisuudessa emmekä halua missään olosuhteissa päätyä Tuusulassa maisematyöluvista jo lähes säännönmukaisesti syntyviin ja kiusantekomielessä tehtyihin valitusrumbiin, koska niistä ei seuraa muuta kuin turhaa työtä sekä viranomaisportaassa että kohtuuttomia kuluja vuosittaisissa metsänhoitotöissä. Mikäli yliopistotasaisen luonnontieteellisen, erityisesti biologin, koulutuksen saanut viranhaltija ei ymmärrä, että kulttuuri(=maatalous)vaikutus eteläsuomalaisessa metsäluonnossa on mittava ja monimuotoinen, ei hän ole tehtäviensä saati koulutuksensa suhteen millään tasolla.

Maa- ja metsätaloutta harjoittavat ovat tänä päivänä sen verran koulutettuja, että osaavat kyllä tunnistaa uhanalaiset luontotyypit ja lajit koska he ovat maillaan tarponeet pikkulapsesta asti ja toisaalta maatilan hallinnoiminen vaatii myös tietyn vähimmäiskoulutuksen maa- ja metsätaloudesta. Haluamme myös suojella alueen elämistöä ja luontoa ihmisten uteliaisuudelta ja turhalta kulumiselta, jollaista kaikenlaiset virkistysalue, reittimerkinnyt ja luonnon arvoin viittaavat merkinnyt käytännössä johtavat. Kulttuurimaisema-alueita ja peltoaukeita kunnioitetaan vielä jossain määrin, mutta metsät ja vesistöjen varret ovat yleisiä kulutuspaikkoja, joissa pienistä puroista eli yksittäisistä kulkijoista syntyy aina väistämättä valtaisa, maastoa kuluttava virta. Tämä virta on jo havaittavissa Keravanjoen varrella.

Lisäksi huomautamme seuraavaa: vuonna 2014 Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta on huomauttanut luonnoksesta, että olemassaolevien SL-alueiden arvot tulisi arvioida ja inventoida uudestaan seuraavaa vaihetta varten, mutta Environin laatimassa selvityksessä Keravanjokilaakson kanjonin SL-aluetta ei ole inventoitu maastokäyntien yhteydessä lainkaan vaan ne on sivuutettu itsestäänselvyyksinä. Tätä emme voi hyväksyä: suojelualueita pitää voida tarkastella kriittisesti myös suojelun jo tapahduttua, koska luonto ei tässä suhteessa ole staattinen. Rakennussuojelun puolella on lausunnon antaja joutunut toteamaan, että valtionkaan hallussa oleva, erittäin arvokas suojeltu rakennus ei välttämättä nauti minkäänmoista suojelua, huolenpitoa saati arvoleen sopivaa kohtelua, joten voi täysin samalla perusteella olettaa, että valtion haltuun siirtynyt suojelualue maastossa kohtaa aivan samanlaista välinpitämättömyyttä ja heitteillejättöä kuin rakennukset.

Historia-osuudessa mainitut kartat toimitetaan erillisenä liitteenä.

Vastine: Nilkanojan SL1 -rajaus kohtuuton

Uudenmaan ELY-keskuksen mukaan rajausta ei ole kohtuuton, koska tässä yleiskaavatyössä ennakoiminen on tehty, kun on jo ennen kaavaehdotusta oltu kirjeitse yhteydessä maanomistajiin. Lisäksi ELY katsoo, että suojelu ei ole maanomistajalle kohtuuton haitta, koska suojelusta on mahdollista saada valtiolta korvausta.

Keravanjokikanjonin Natura-alueen luontoinventointia ei ole päivitetty

Ympäristöministeriö on käynnistänyt Helmi-hankkeen, jonka yhtenä osa-alueena on metsäisten biotooppien hoito Natura-alueilla. Tarkoituksena on hoitaa metsäisiä elinympäristöjä, kuten lehtoja ja paahdealueita. Helmi-hankkeen päämääränä on laatia toimenpidesuunnitelmia, selvityksiä ja inventointeja sekä ryhtyä niiden pohjalta konkreettisiin toimiin. Kunnalla ei ole maata Keravanjokikanjonin laaksossa, joten kunta on ollut yhteydessä Metsähallitukseen, josko se voisi toimia promoottorina luontoinventoinnin päivittämisessä ja luonnonhoitosuunnitelman laatimisessa.

Luonnonsuojelualuiden hoito on mahdollista ELY-keskuksen kanssa laaditun hoitosuunnitelman mukaisesti. Myös kaavamääräykseen on kirjattu, että "Alueella voidaan tehdä hoitosuunnitelman mukaisia toimenpiteitä".

Kirjeet saapuneet 17.5.2019 klo 16 jälkeen

[Kirje 1.](#)

Yleiskaava 2040 -ehdotusta koskeva muistutus:

Roinilanpellon jatkeeksi pitäisi tulla asuinrakentamiselle varattu alue, koska se sijaitsee lähellä palveluita ja kyläkeskusta.

Vastine: Kunnan väestöennusteen mukaan Tuusulassa asuu vuonna 2040 noin 56 000 asukasta. Kasvu yleiskaava tavoitevuoteen 2040 mennessä olisi noin 17 000 asukasta, keskimäärin 800 asukasta vuosittain koko kunnan tasolla. Uusimpien ennusteiden mukaan (MDI aluekehittämisen konsulttitoimisto 2019) Tuusulassa asuu ainoastaan noin 41 600 asukasta vuonna 2040 ja tilastokeskuksen vuoden 2015 ennusteen mukaan noin 44 500 asukasta. Kunta on päivittämistä omaa väestöennustettaan myös alhaisemmaksi. MDI:n ennusteen mukaan kasvu on ainoastaan noin 3 000 asukkaan verran vuoteen 2040 mennessä. Suurin syy alentunut luonnollinen väestönlisäys: syntyvyys on laskenut voimakkaasti, väestö vanhenee ja kuolleisuus kasvaa. Muuttoliikkeen voimakkuus vaihtelee mm. pääkaupunkiseudun kehityksen myötä. Ennuste ei kuitenkaan huomioi uudisrakentamisen määrää, joten kunnan näkökulmasta kasvu on voimakkaampaa, tuskin kuitenkaan yleiskaavatyön aikaisen ennusteen suuruista.

Kellokosken suuralue on kasvanut vuosien 2002 – 2012 välillä keskimäärin 65 asukasta vuodessa. Väestöennusteen mukaan suuralue kasvaa vuoteen 2040 mennessä 1 400 asukkaalla, keskimäärin 100 asukasta vuosittain. Kaava mahdollistaa noin 3 000 asukkaan lisäyksen (200 asukasta vuosittain) yleiskaavaan merkityille uusille asuinalueille.

Kellokosken alueelle ei ole ennusteiden valossa tarpeen osoittaa paljoa uusia asuinalueita. On tarkoituksenmukaista tiivistää olemassa olevaa rakennetta ja laajentaa hallitusti taajamaa olemassa oleva kunnallistekniikka, palveluiden sijainti ja kunnanmaanomistus huomioiden. Maapoliittisen ohjelman mukaan kunta kaavoittaa ensisijaisesti omistamiaan maita. Juuri lainvoiman saaneelle Linjapuisto II -alueelle on mahdollista sijoittaa noin 150-200 asukasta. Asemakaavatyö on käynnistynyt kunnan pääosin omistamalla Joenrannan alueella, jonne arvioidaan mahtuvan noin 300-400 asukasta, Kellokosken keskustan lainvoimainen asemakaava mahdollistaa kerrostalotuotantoa ja asukkaita jopa 800 kaava-alueelle. Myös HUS:n lopettaessa toimintonsa sairaala-alueelta, voidaan tilalle tutkia asutusta aivan edulliselle sijainnille aivan taajaman keskustassa.

Kunnalla ei ole tarpeen laajentaa Kellokosken taajamaa Roinilanpellon jatkeeksi.

Kirje 2.

Palaute koskee Kellokosken patoallasta ja sen ranta-alueita erityisesti Keravanjoen ja Haarajoen risteyksessä sekä Joenrannan asemakaava-alueen 3525 kohdalla

- Patoaltaan maisema- ja luontoselvitykset (Keravanjoen ja Haarajoen välinen alue, luonto-, maisema- ja liito-oravaselvitys sekä Joenrannan alueen luontoselvitys) ovat varsin suppeita ja niistä puuttuu kokonaan selvitys alueen linnustosta ja hyönteistöstä. Patoaltaassa ja sen rannoilla esiintyy runsaasti monipuolista linnustoa ja useampana vuonna olen havainnut Haarajoen ja Keravanjoen risteyksessä mm. haikaroita. Lintuparvet käyttävät jokien risteystä myös levähdyspaikkanaan muuttoaikana.

- Linnustosta ja hyönteistöstä olisi tarpeen tehdä selvitys Joenrannan asemakaavan 3525 kaavatyötä varten, jotta uuden asuinalueen ja rantapuiston suunnittelussa ei heikennettäisi patoaltaan eläimistön olosuhteita.

- Lepakoita olen havainnut Haarajoen varressa, Keravanjoen ja Haarajoen risteyksen tuntumassa. Lepakkoselvityksessä havaintoja oli Haarajoen varressa tehty vain Leppäsillantien sillan kohdalla mikä herättää kysymyksen kartoituksen riittävydestä. Lepakkokartoituksessa todetaan, että suuri osa ranta-alueesta voisi sopia vesisiippojen saalistusalueeksi.

- Koko Kellokosken patoallas rantatöyryineen on maisemallisesti erityislaatuinen kokonaisuus, joka tulisi kauttaaltaan merkitä maisemallisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaaksi alueeksi. Lähinnä oleva toinen ruukkialue on Vantaankoski. Vantaankosken alueen koski, patoallas sekä ylä- ja alajuoksun laaksot on kauttaaltaan merkitty Vantaan yleiskaavaluonnoksessa 2020 kulttuurihistoriallisesti arvokkaaksi ympäristöksi. Myös lukuisat muut ruukkialueet Suomessa joki- ja patoympäristöineen on merkitty kaavoihin maisemallisesti arvokkaiksi aluekokonaisuuksiksi.

- Kellokosken patoaltaan ylä- ja alapuolella olevat osat on merkitty Tuusulan yleiskaavassa 2040 luonnonsuojelualueiksi tai luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiksi alueiksi. Patoallas kuuluu samaan ekologiseen ja maisemalliseen kokonaisuuteen ja sen tulisi saada oma suojelumerkintänsä. Merkinnällä ohjataan patoaltaan suunnitteluun myös kokonaisuutena, yhteen sovit- taen esim. valaistus, rakenteet, rakentaminen ja rantojen käsittely.

- Merkitsemällä patoallas ja sen rannat maisemallisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaaksi alueeksi voitaisiin rajoittaa myös erityisesti altaan pohjoisosissa, loma-asutusalueella ilmenevää luonnon monimuotoisuuden ja maiseman kannalta ajattelematonta rantatöyrään käsittelyä. Osalla tonteista on maisemallisesti ja todennäköisesti myös eläimistön kannalta häiritsevän voimakasta valaistusta ja puuston harvennusta sekä runsaasti erilaisia rakennelmia. Patoaltaan virkistyskäytön kannalta olisi myös toivottavaa, että rantatöyräiden käsittely olisi jatkossa säädellympää.

Maisema-arkkitehti Sirpa Mäkilän diplomityössä "Keravanjoen ranta-alueiden kehittämissuunnitelma Tuusulan Kellokoskella" rantatöyrään ja asemakaavoitettavan Joenrannan asuinalueen väliin on esitetty maisemapeltoalue, joka muistuttaa alueen viljelykäytön historiasta. Mäkilän ehdotus on maisemallisesti kannatettava.

- Patoaltaan rantojen luonne on vehreä ja puustoinen ja uuden Joenrannan asuinalueen rakennusmassan sijoittaminen rantatöyrään päälle, maisemallisesti hallitsevalle paikalle toisi patoaltaaseen uuden, vieraan elementin. Yleiskaavassa AO-1 alueen raja on sijoitettu rantatöyrään päälle ja kyseenalaistaisin rajausta maisemallisista syistä. Mäkilän mukaan Joenrannan kaava-alueella olisi hyvä säilyttää avoimia rantoja. Jos kaava-alueella säilytetään avoimia rantoja, olisi uudet, rantatöyrään päällä olevat rakennukset hyvin hallitsevassa asemassa. Kaikkialla muualla patoaltaan alueella rantatöyrään päällä sijaitsevien rakennusten ja vesipinnan välissä on puustoa. Esittäisiin edellä mainituista syistä suunnitellun Joenrannan asuinalueen ja patoaltaan välille leveämpää virkistysaluevyöhykettä ja AO-1 alueen rajauksen siirtämistä kauemmaksi patoaltaasta.

- Yleiskaavassa on esitetty ohjeellisena ulkoilureittiyhteytenä silta Joenrannan uuden asuinalueen ja Kariniemenpuiston välille. Silta yhdistäisi maankäytöltään väljät pientaloalueet, hyvin lähellä sijaitsee olemassa oleva Omenalahdentien silta ja ehdotettu kohta on patoaltaan leveimpiä ja suorimpia kohtia. Mikäli sillan toteuttamista pidetään välttämättömänä, tulisi se toteuttaa arkkitehtonisesti korkealaatuisena, koska se on maisemallisesti hyvin näkyvällä ja merkittävällä sijainnilla, suorassa ja leveässä kohdassa patoallasta. Ottaen huomioon alueen väljän maankäytön ja läheisen olemassa olevan sillan, kyseenalaistaisin investoinnin järkevyyden. Kustannustehokkaampi keino olisi hyödyntää nykyistä siltaa ja tehdä mahdollisimman lyhyt ja toimiva ulkoilureittiyhteys rantapuistosta Omenalahdentien sillalle.
Kellokoskella

Vastine: Joenrannan luontokartoitus

Joenrannan luontokartoitus on tehty vuonna 2015. Selvityksessä ei ole ollut mukana lintuja omana ryhmänään. Kartoitusraportin yhteenvedossa todetaan: "Joenrannan selvitysalue on enimmäkseen entistä tai vielä käytössä olevaa maatalousmaata. Metsää on vain alueen eteläpäässä ja Linjatien varrella, ja siitäkin osa on istutettua. Hyvin säilynyttä luonnonympäristöä on jäljellä vain peltoalueen ja Raiviotien välissä, jossa on varttunutta, kuusivaltaista metsää. Selvitysalueella ei todettu erityisesti suojeltavien lajien tai muiden uhanalaisten lajien (Rassi ym. 2010) esiintymiä, eikä niille hyvin sopivia elinympäristöjä. Alueella ei ole uhanalaisia luontotyyppisiä (Raunio ym. 2008a, b) tai luonnonsuojelulain mukaisia suojeltuja luontotyyppisiä." Mikäli kartoittajan mielestä alueella olisi tullut tehdä lisäselvityksiä esim. linnustoseselvitys, olisi luontokartoittaja ehdottanut kartoitusraportin johtopäätelmissä. Näin hän ei ole kuitenkaan tehnyt. Kartoitusraporteissa kartoittaja veloitetaan raportoimaan myös lisäselvitystarpeista.

Saalistaessaan ja liikkuaessaan paikasta toiseen vesisiippa seuraa rantoja eli jos sitä jollakin jokiosuudella havaitaan, niin on todennäköistä, että sillä on saalistusalueita myös muualla jokialueella, jossa on avointa vedenpintaa käytettävissä. Joenrannan kartoitusraportin (Enviro 2015) mukaan ranta-alue on kierretty kolme kertaa kesän 2015 aikana.

Lepakoita on lisäksi selvitetty kahdessa kartoituksessa Patoaltaan molemmin puolin. Patoaltaan itäpuolella lepakoita selvitettiin vuoden 2013 (Keiron) kartoituksessa. Ranta-alueella havaittiin saalistavia lepakoita, joten ranta-alue rajattiin lepakoiden saalistusalueeksi. Patoaltaan länsipuolella lepakoita selvitettiin kesällä 2019 (Enviro) ja patoaltaan länsiranta rajattiin lepakoiden tärkeäksi ruokailualueeksi.

Kirje 3.

Sikokallio

Sikokallion alueen merkinnän on oltava ensisijaisesti Retkeily- ja ulkoilualue VR tai Urheilu- ja virkistysalue VU
Sikokallion itä- ja koillispuolella olevat rinteet on merkittävä samoin, esitetty TP-alue saa ulottua Itäväylältä korkeintaan 200 metrin päähän.

Aattola

Aattola osoitteessa Kirkkotie 24 on suojeltava. Sille ei ole osoitettava lisää rakentamista. Aattolan kohdalla aikoinaan ollut järvinäkymä on avattava uudestaan kasvaneesta puustosta.

Tuusulanjärven eteläosan S/s ja SL/sl-merkinnät

Tuusulanjärven ja -joen rantavyöhykkeillä olevat S/s ja SL/sl -merkinnät voidaan säilyttää vain, jos ne ovat pakottavan lainsäädännön mukaan sellaisiksi merkittävät.

Natura-alueella suojeluperusta on lintuvesi. Vain tätä suojeluperustetta palvelevat merkinnät ovat mahdollisia.

Näillä ranta-alueilla ensisijainen tavoite merkinnöille on oltava järven näkyvyyden parantaminen hoitotoimenpitein.

Tuuskodon alueen merkintä

Tuuskodon alueella oleva AP-1 merkintä on muutettava järven vastakkaisella rannalla olevan Anttilan tilakeskuksen tavoin merkinnäksi P, jonka on oltava pääasiallinen käyttötarkoitus. Alueelle voidaan sijoittaa myös asumista, mutta tehokkaana ja pienelle alalle.

Vastine: 1. Sikokallio: Kunnanhallitus päätti 25.2.2019 asettaessaan Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotuksen nähtäville *edellyttäen, että Sikokallion alueen merkintä ja alueen rajausta tutkitaan uudelleen nähtävilläolon jälkeen siten, että alue säilyy retkeily- ja ulkoilualueena (esim. merkinnällä VR) ja alueelta osoitetaan vastaavalla merkinnällä yhteys Urheilukeskukseen.*

Alueelle on hyväksytty Rykmentinpuiston työpaikka-alueen asemakaava. Asemakaavassa on ratkaistu korttelirajat yleiskaavatasoa yksityiskohtaisemmin. Sikokallion laki on merkitty asemakaavassa lähi- ja virkistyspalvelujen alueeksi (VU-5) sekä lähivirkistysalueeksi (VL).

Tuusulan yleiskaava 2040 kumoaa Rykmentinpuiston osayleiskaavasta Tuusulan itäväylän idänpuoleiset osat. Väylän länsipuolelle jää voimaan Rykmentinpuiston osayleiskaava, jota päivitetään arvokkaiden luontokohteiden, lentokonemelun ja maanalaisen raideliikenteen yhteystarpeen osalta.

2. Aattola: Yleiskaavatyön yhteydessä on laadittu koko kuntaan Kulttuurimaisema - ja rakennuskantaselvitys. Selvityksessä on inventoitu lukuisia kohteita. Yleiskaavan mittakaavan 1:20 000 vuoksi kohteita ei ole voitu esittää kaavakartalla. Yleiskaavan yleisissä määräyksissä kuitenkin viitataan selvitykseen, *jonka kohteet ja niiden arvot on huomioitava alueiden yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja lupaharkinnassa.*

Aattola on merkitty Kulttuurimaisema ja rakennuskanta -inventoinnissa 1-luokan kohteeksi. Suojelusosuutuksen mukaan *rakennuksia ei saa purkaa. Rakennuksiin sallitaan säilyttäviä tai alkuperäistä asua kunnioittavia muutoksia, jotka tulee tehdä harkiten ja rakennuksen kulttuurihistorialliset ominaispiirteet huomioiden. Luokan kohteita muutettaessa ja korjattaessa tulee Keski-Uudenmaan maakuntamuseolta pyytää lainsäädäntöä rakennuslupaa, poikkeamislupaa tai suunnittelutarveratkaisua haettaessa.*

Rakennuksen arvo on tunnistettu ja rakennuksen säilyminen varmistetaan asemakaavalla. Asemakaavassa kiinteistö on merkitty erillispientalojen korttelialueeksi ja lähivirkistysalueeksi. Aattolan rakennus on merkitty suojeltavaksi rakennukseksi.

Tuusulanjärven suojelumerkinnät: Natura-ohjelmaa laadittaessa on Tuusulanjärven lintuveden toteuttamiskeinoksi määrätty, että "Natura-alueen suojelutavoitteet toteutetaan vesilain ja/tai luonnonsuojelulain nojalla". Alueen tarkoituksena on linnuston suojeleminen ja koko Natura-alue kuuluu valtioneuvoston vahvistamaan valtakunnalliseen lintuvesiensuojeluohjelmaan.

- Natura 2000 –ohjelma on Euroopan unionin luonnonsuojeluohjelma, jonka tavoite on tukea luonnon monimuotoisuutta. Hanke turvaa Euroopan unionin luontodirektiivissä määriteltyjen luontotyyppien ja lajien elinympäristöjä. Näitä luontotyyppejä on Euroopassa noin 200 ja lajeja noin 700.
- Natura-alueille on aikanaan valtioneuvoston päätöksellä hyväksytty ensisijainen suojelun toteuttamistapa. Toteuttamistapa ei ole vapaasti valittavissa tai varsinaisesti neuvoteltavissa oleva asia, vaan se perustuu aina kunkin alueen suojelutavoitteisiin. Pääosalla Natura-alueista suojelun toteutustavaksi on määritetty luonnonsuojelulaki, joka tarkoittaa yksinkertaisesti hankintaa valtiolle tai yksityisen luonnonsuojelualueen perustamista. Lisäksi vesialueilla on käytetty yleisesti vesilakia.

Riippumatta toteutustavasta kaikilla Natura-alueilla on voimassa LSL 64a §:n mukainen suojelun perusteena olevien luonnonarvojen heikentämiskielto.

Tuuskodossa on asemakaavatyö ehdotusvaiheessa. Asemakaavassa alueelle on tutkittu asumista ja yleiskaava noudattelee asemakaavaa.

Kirje 4.

Toivon Tuusulan Maantiekylässä olevan Haaratien alueen kaavoitusta työpaikka-alueeksi mahdollisimman pian.

Vastine: Haaratien alue on yleiskaavassa merkitty työpaikkatoiminnoille. Kunnanvaltuusto hyväksyy viisivuotisen kaavoitussuunnitelman vuosittain. Högberginhaaran ja Haara-kaaren alueelle on merkitty asemakaavahankkeet kaavoitussuunnitelmaan. Alueen kaavoitus etenee.